

Atatürk, İsmet İnönü, Celâl Bayar ve Vekiller İzmire gittiler

Büyük Önder Eskişehirden geçerlerken binlerce halk tarafından şiddetle alkışlanmışlardı

Manevralar

Donanma himayesinde karaya asker çıkarıldı

Kuşadası bölgesinin Şimal ve Cenup istikametlerinde çetin bir kıyı muharebesi devam etmektedir

Ankara 8 (Hususi) — Cumhurreisi Atatürk, Nazilli fabrikasının açılma resminde bulunmak ve Egede yapılacak manevraları takip etmek üzere bugün saat 14,45 de şehrimizden ayrılmışlardır. Refakatlerinde Başvekil İsmet İnönü ve diğer zevat vardır. Trene İsmet İnönünün vagonu da bağlanmıştır. Aynı trende Recep Peker de bulunmaktadır.

Büyük Şef istasyonda siyasi müstesharlar, meb'uslar, generaller, vekâletleri gelenlerle Ankara vali ve emniyet direktörü ve büyük bir kalabalık tarafından uğurlanmışlardır.

Vekillerin hareketi

Başvekil vekili ve İktisat Vekili (Devamı 15 inci sayfada)

Nazilli fabrikası bu sabah merasimle açılıyor

Başvekil vekili Celâl Bayar ile İzmir valisi fabrika binası önünde Nazilli 8 (Hususi) — Şehirde bir bayram havası hüküm sürmektedir. Her taraf bayrak ve yeşilliklerle süslenmiş (Devamı 15 inci sayfada)

Habeşler 200 İtalyan kamyonunu yaktılar

Çete muharebesi şiddetle devam ediyor. Habeşistanda kıtlık başladı. İtalyanlar Afrikaya 16 bin asker gönderdiler ve Mısır'a teminat verdiler

Londra 8 (Hususi) — Son zamanlarda büyük miktarda İtalyan askerlerinin Libyaya gönderilmesi Mısırda büyük endişe uyandırmış olduğundan, Roma hükümeti bir muhtıra ile Mısır'a karşı hiç bir hasmane fikir beslemediğini ve endişeye kat'iyen mahal olmadığını bildirmektedir.

İtalya, Libyadaki garnizonunu takviye etmek mecburiyetini hissettiğini ve icabı halinde daha yeni kuvvetler (Devamı 15 inci sayfada)

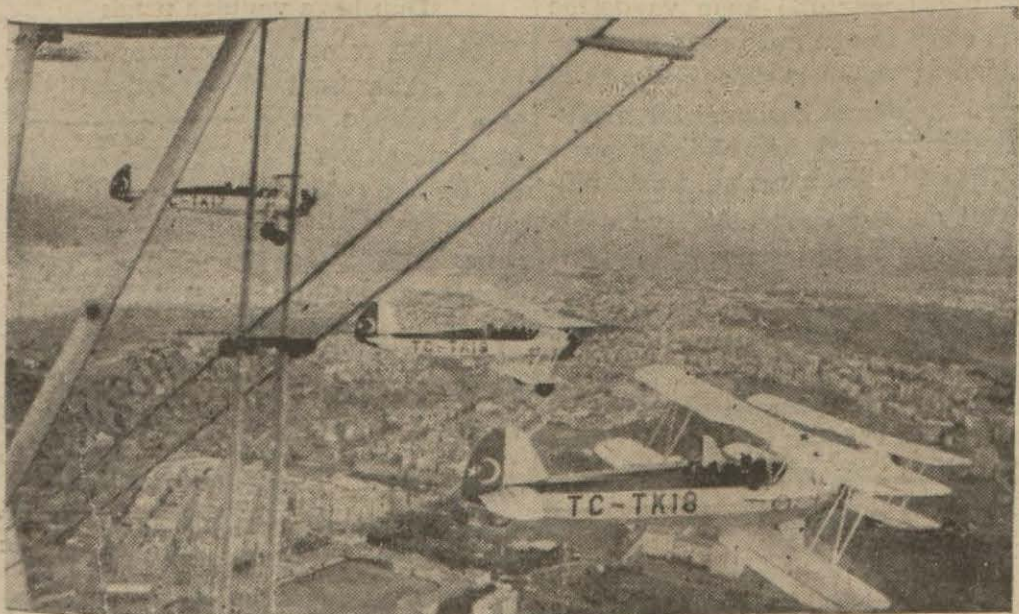
Sovyetlerle yeni ticaret anlaşması dün imzalandı

Ankara 8 (A.A.) — Türkiye ile Sovyet Rusya arasında mevcut olan ticaret (Devamı 15 inci sayfada)

Dokuz devlet Konferansı Vaşingtonda Toplanıyor

Londra 8 (Hususi) — Muhafazakâr partisinin toplantısında bu akşam bir (Devamı 15 inci sayfada)

Türkkuşu filosu Bükreşe bu ay içinde gidiyor

Filo İstanbul üzerinde

Türkkuşu tayyareleri memleket dahilinde yapmakta oldukları propaganda uçuşlarına bir müddet ara vereceklerdir. Zira Türk Hava Kurumu geniş bir propaganda uçuşu programı hazırladı (Devamı 15 inci sayfada)

YENİ KABİNEİNİN İKTİSADİ PROGRAMI

İktisadî muhitler, son günlerde yapılan tetkikleri bu programla alâkadar buluyor, iktisadî işlere daha çok ehemmiyet verileceği fikrini ileri sürüyorlar

Son günlerde İstanbulun resmî ve gayri resmî muhtelif iktisadî müesseselerinde bir takım tetkikler yapılmaktadır. Bu tetkiklerin dahilî ve haricî muhtelif iktisadî meseleleri şâmil olduğuna dikkat eden iktisadî muhitler, iktisadî işlerimize daha müsait bir veçhe vermek üzere hükümetçe tasavvur edilen muhtelif tedbirlerle alâkadar olduğu mütalesindedirler. Alâkadarlar bu tetkiklerin, yeni kabinenin iktisadî programında yer tutacak bir takım işler için yapıldığını tahmin ettikleri gibi bu programda iktisadî işlerimize daha fazla bir ehemmiyet verileceği fikirlerini de ileri sürmektedirler.

Alâkadarlar bu tetkiklerin, yeni kabinenin iktisadî programında yer tutacak bir takım işler için yapıldığını tahmin ettikleri gibi bu programda iktisadî işlerimize daha fazla bir ehemmiyet verileceği fikirlerini de ileri sürmektedirler.

Araplık âleminde galeyana şiddetini arttırıyor!

Filistin ile Suriye arasındaki hudut kapatıldı, İngilizlerin 1000 den fazla Arap Nasyonalistini tevkif ettikleri bildiriliyor, Suriyeliler heyecan içinde iane topluyorlar

Şam, 5 (Hususi muhabirimiz yazıyor) — Üç gündüzenberi Falestinden çok mühim haberler geliyor. Kudüs hükümeti, Falestinde hüküm süren asayişsizliğe bir nihayet vermek arzusu ile gayet şiddetli tedbirler almayı ve bütün Arap nasyonalizm teşkilatını darmadağın ederek nasyonalistlikle maruf olan Falestin büyüklerini toplamaya başlamıştır. Filistin gençlik teşkilatı reisi Yakup Elgasin zamanlarda, Falestinde bulunan İngiliz memurlarına ve bilhassa zabıta şeflerine karşı vuku bulmuş olan tecavüzlerdir. Falestinin taksimi kararlarından sonra teşkil edilmiş ve muhtelif Arap memleketlerinde şubeleri açılmış olan «Yüksek Araplık Müdafaa Komitesi» ünvanlı teşkilatı ve buna benzer ve nasyonalist ruh

İngilizlerin tevkif ettikleri Arap liderlerini sürdükleri iddia edilen Seychelle adasının mevkiini gösterir harita

da bütün teşekküller dağıtılmıştır. Gelen haberlerde mübalâğa yoksa, şimdiye kadar binden çok fazla Arap nasyonalisti tevkif edilmiş ve Yafaya sevk edilerek orada bulunan bir İngiliz zırhlısına konularak Hind Okyanusunda ve Madagaskar (Devamı 13 üncü sayfada)

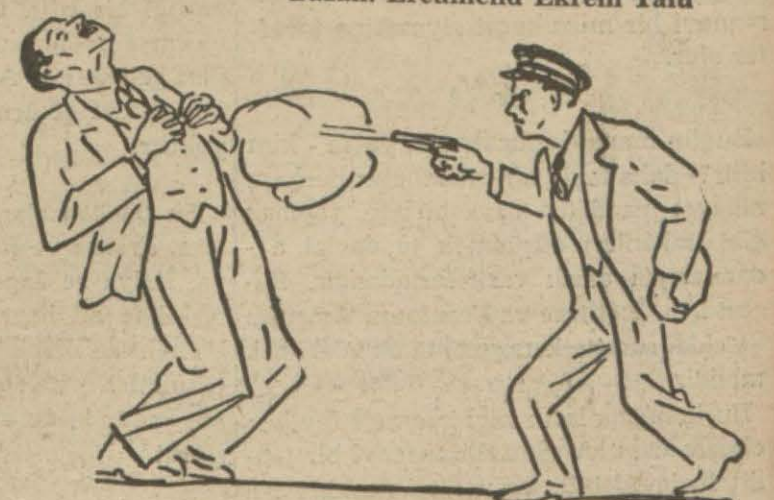
Memleket meseleleri

Eli tabancalı gençlik istemiyoruz!

Zorbalığı Dersim dağlarında dahi kaldırmışken bunun mektep sularında hortlamasına müsaade edemeyiz

Yazan: Ercüment Ekrem Talu

Maarif ordusu şu bir kaç senedir, her yıl en aşağı bir kurban veriyor. Bu kurbanlar herhangi bir ideal uğruna harcanmış değildir. Bunlar, harbi umumenin tedricen gevşeyen, çürüyen ve tefessüh eden aile terbiyesinin mazlumlardır. Ve her yıl, bunlardan bir iki tanesinin her bakımdan elim âkibetlerine ağlarken, aynı zamanda büyüklere karşı saygı hasletinin gün günden zâfa uğramasına da o derece esefleniyoruz.

mağrur ve müftehir olur, tekdirlerinden ise ancak müteebbih olmağa çalışırdık.

Öyle ki, hatırlarım.. çocuktum.. babamla birlikte bir akşam köprü üzerinden geçiyorduk. Saçlı, sakallı, ve devlet kapısında espokoca bir mevki sahibi olan koca «Üstad Ekrem» in, birdenbire, karşıdan gelen bir herkesten üstün tutar, takdirlerinden (Devamı 2 inci sayfada)

Son Posta

da
BUGÜN

Güzel san'atler:

Tiyatro, musiki, sinema tenkid, makale ve haberleri (9 uncu sayfada)

Seyahat mektupları

Amerika, Avrupa, Memleket mektup ve röportajları (7, 8, 11 inci sayfalarda)

Kadın ve ev

«İstanbulun en sık kadını kim» anketi ve haberler (10 uncu sayfada)

Çocuk

Çocuk sayfası bugün 12 inci sayfamızdadır.

Hergün

Japonyaya karşı cephe:
Amerika, İngiltere
Fransa...

Yazan: Muhittin Birgen

Bir zamandanberi gazetelerde bazı sözler göze çarpıyor; Japonya'nın yaptığı hareketten sonra pek ziyade müşkül bir devreye girmiş olan sulhun müdafaası için İngiltere Fransaya, Fransa İngiltereye daha fazla yaklaşmışlar ve her iki taraf ta müşterek bir gayretle, kendilerine iltihak edecek kuvvet veya kuvvetler arıyorlar. Nyon konferansı, İngiliz cephesine bir takım milletlerin, hiç olmazsa muayyen bir meselede manen ve kısmen de maddî olarak iştirakini temin etti. Fakat, dünya o kadar geniş, tehlikeler o kadar büyük ki bu kâfi değildir; sulhu tutmak için, onu bozacak kuvvetlere karşı, icabında harekete geçmeğe hazır, daha mühim kuvvetlere ihtiyaç vardır; bu da, olsa olsa, Japonya'nın hareketi karşısında menfaatlerinin tehdede uğradığı fikrine düşen Amerika olur. Bundan dolayı, gerek İngiltere, gerek Fransa, Amerika ile çoktanberi konuşuyorlardı. Uzak Şarkta her iki memleket için de Amerika, icabında büyük ve kuvvetli bir dosttur. Şu halde, Japonya meselesine kadar, bütün Avrupa ihtilâflarına karşı lâkayt kalan Amerikayı bu mesele çıktıktan sonra harekete ve heyecana getirmek kabil ve hiç olmazsa tecrübeye değer bir şeydir.

İşte, son zamanlarda Vaşington mehalifini harekete getirmiş olan fikir bu dur.

★

Roozvefin son nutku ile anlıyoruz ki Amerika kumıldamıştır. Bir taraftan milletleri uyanmaya davet eden ve bir taraftan da bizzat Amerikanın silâhlanacağını haber veren bir nutuk, Japon tehlikesi karşısında Amerikanın canlanmış ve Amerika efkârının kızışmış olduğunu gösterir. Cihan harbinde Amerikayı harekete geçiren kuvvet, kendisine tevcih edilmiş bulunmayan bir denizaltı harbi idi. Akdenizdeki meçhul denizaltı Amerikayı kızdırmadı; fakat Uzak Şarkın Amerika efkârını bulandırdığı ve sınırları germeğe başladığı muhakkaktır. Şu halde, cihan harbinde olduğu gibi, Amerikayı bu defa da İngiltere, Fransa ve Rusya ile birlikte, aynı safta sıralamaya imkân var mıdır?

İşte, Londra ve Pariste son zamanlarda zihinleri ehemmiyetle ılgal etmiş olan mesele budur. Londra ile Moskova, Amerikanın Uzak Şark meselelerinde hiç olmazsa manevî müzaheretini çok isterler; Fransaya gelince, o, bu kuvvetin yardımını Almanya ve İtalyaya karşı kullanmak fikrine karşı daha fazla bir temayül ve incizap duyar. Fakat, Amerikayı, icabında, iki istikamete dahi giden bir siyaset arabasına koşmaya imkân var mıdır? Bugünkü şartlar içinde, biz buna imkân görenlerden değiliz. Rusyanın siyasî nizamı ve içtimai akideleri Amerikanın böyle bir kombinezona fazla meyiletmesine bugün için mâni bulunduğu gibi, cihan harbi tecrübelerine göre, esasen Amerika, Avrupa işlerine fazla karışmamaya ve zaruret olmadıkça bu ihtilâflardan uzak kalmaya çok ehemmiyet verir. Şu halde, Amerikanın Londra ve Pariste hayli hararetili taraftarları bulunan projelere kazanılması ihtimali pek azdır. Olsa olsa, şimdilik, Amerika, sulh lehinde ve Japonya aleyhinde manevî bir müzaheret siyasetine taraf olur.

★

Bugün manevî müzaheret, yarın kim bilir? daha fazla bir müzaheret derken, nihayet maddeten dava birliği yapmak gibi imkânları düşünmek te devlet adamlarının esaslı vazifelerindedir. Bunun için, İngiltere ve Fransanın Amerika ile ciddi surette konuşmakta olmaları pek tabiidir.

Bu konuşmaların hiçbir ameli faydası olmasa dahi hiç olmazsa, manevî bir tehdit ifade edebilir ve vakit kazandırmaya yarar. Belki de ne olacağı meçhul bulunan bir istikbale karşı bir nevi hazırlıktır ve hiç olmazsa bu cephenin iktisadi bakımdan giriştiği mücadelenin daha fazla kesafet kesbetmesine yardımcı olur. Şu halde konuşmakta zarar yok, fayda vardır.

Fakat, bu arada şuna dikkat etmeliyiz ki zaman konuşma zamanı değildir. Bir

Resimli Makale:

Harb sonu dünyası kadını evinden çıkardı, maddî hayat ile daha yakından temasa getirdi, ve bu suretle alıştığı hayattan yeni gördüğü bir âlemin içine atılan kadınların arasında, hiç mecburiyet olmadığı halde erkek serbestisini kullanmaya çalışanlar da görülmeye başladı.

X Erkekleşen kadın.. X

Erkekleşen kadın kadınlığın cazibesini kaybeder. Erkeğin bütün serbestisini elde etmesi de mümkün değildir, ziyana iki taraflı olur. Kadın seviyece erkeğin derecesine varmaya çalışmakla beraber daima kadın kalmalı, mecburiyet yoksa evinin hanımı olmakla iktifa etmelidir.

SÖZ ARASINDA

Futbol merakı
Köpeklere geçti

Dribbling'de aegme futbolculara taş çıkartan bu köpek, nerede bir top görse oraya seğirterek topu yakalamakta ve hemen çalım yapmağa başlamaktadır.

Sofyada büyük bir radyo
istasyonu kuruldu

Bu ay sonlarına doğru Sofyada bir radyo istasyonunun açılış resmi yapılmaktadır. İstasyon Alman telefonkumpanyası tarafından inşa edilmiştir.

İstasyon binası, Sofyanın yirmi mil cenubu şarkisinde kâindir ve neşriyat stüdyosu da Sofyada olacaktır. Anten direkleri 700 kademden yüksektir. Bu 100 kilovatlık istasyon, cenubu şarki Avrupasının en kuvvetli istasyonlarından biri olacaktır.

Diğer taraftan Bulgar trenlerine en son sistem radyo makineleri ve hoparlörler konacaktır. Bu suretle yolcular, eğlenceli bir seyahat yapacakları gibi, yalnız Sofya istasyonunun haberlerini değil, Avrupa merkezlerinin neşriyatını da dinleyeceklerdir.

İçinde samimiyetle meşgulken, öbür tarafta diğerleri iş görüyorlar. İtalya Ha-beşistana yerleşmiştir. Japonya da Çini istilâ ile meşgul. Her şeyin dönüp doluşup kuvvete ve emri vâkilere dayandığı bir devirde konuşmak değil, «yapmak» âzundur. Zaten İngiltere tarafının bütün müşkülâtı da buradadır. O, bir şey yapamıyor; çünkü yapacağı şey, harp, hiç kimsenin henüz hazır olmadığı ve istemediği bir iştir. Onların rollerinin konuşmaya münhasır kılması da bundan ileri geldiği gibi Amerikayı, icabında, buraya kadar götürmeğe bugün için imkân yoktur.

★

Şu müâhazalara göre İngiltere, Amerika, Fransa ve Rusya arasında Almanya, İtalya ve Japonyaya karşı bir cephe teşkiline ait havadislere şimdilik yalnız bir tahmin diyebiliriz. İstikbale ait böyle tahminler yapılabilir; fakat, halen hakikat şudur ki, atı alan Üsküdarı kolay geçiyor!

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Sudan amma soğuk değil

Ahmet Mithat Efendi su yollarını tamir ettiriyordu. Bu işle fazla meşgul olduğu için o günlerde yazı yazmamıştı. Devrin muharrirlerinden biri sordu:

— Efendi, bir kaç gündür yazı yazmıyorsun; merak ettim.

— Bizim suyun yolları bozulmuştu, onları tamir ettirdim de..

Öteki Ahmet Mithat Efendiye takılmak istedi:

— Demek sizin yazılar sudan oluyor öyle mi?

Mithat Efendi, atılan taş anlamıştı.

— Evet, dedi, sudan oluyor, yalnız ben sizin gibi suyu karlıktan almıyorum. Doğrudan doğruya çeşmeden alıyorum!

Cenaze alaylarına
İştirak eden tahta atlar

Korea'daki hânedan ailesinin cenaze alaylarında resimlerini gördüğünüz tahtadan altı at heykeli de bulunur. Bu atlar, bu dünyadan öbür dünyaya geçmeyi ifade ederler.

Cüceler diğer insanlardan
daha mes'ut imişler

Tini Tim müstear ismile maruf sirklerin meşhur cücesi Harold Piyot gençlerde ellinci yıldönümünü kutlamağa hazırladığı esnada ölmüştür. Tim cücelerinin en zekisi ve en kısa boyusu idi. Karışık denilen cüceler cinsine dahil olmasın rağmen boyu 52 santim idi. Vücudu de pek muntazam bulunuyordu.

Bu cinse mensup olan cücelerinin baş ve vücutları oldukça inkişaf etmiş bulunur. Fakat ayakları ve elleri vücutlarına nisbetle daha kısa olur. Tim'in se ayak ve elleri de vücudile müteneşip idi. Timin vefatı münasebetile ca- lıştığı sirk müdürü cücelerinin kendilerini bedbaht telâkki etmediklerini söylemiştir. Çünkü bir defa istikballeri herhangi bir sirkte istihdam edilebilecekleri cihetle müemmeldir. Cücelerinin sirklerde aldıkları en aşağı ücret haftada 15 İngiliz lirasıdır. Sirklerde büyük

Çifte evlenme
Diye buna derler

Birbirinden ayrılmayan kardeşler, birbirinden aslı ayrılmayan iki kız kardeşle evlenmişler, ve aynı kompartimanla seyahat edip, aynı otele yerleşerek çifte balayı yolculuğuna çıkmışlardır.

21 ve 22 yaşlarında olan genç kızlar, 23 ve 25 yaşında bulunan delikanlılara üç sene evvel bir dansta rastlamışlar, ve o gece birbirleriyle evlenmeklerine dair söz vermişlerdir.

Balayı seyahatlerinden sonra da, çifte evliler, yanyana tuttıkları evlerinde birbirlerine kapı komşuluğu edeceklerdir.

Başkalarına gelen mektubu
açmanın cezası

Mektupların mahremiyetini muhafaza eden kanun Almanya'da büyük bir şiddetle tatbik edilmektedir. Bugünlerde Kotbus mahkemesinden verilen bir hüküm bunun en büyük bir delilini teşkil ediyor. Büyük kızına teyzesinden gelen bir mektubu açtığı için bir valide 60 mark cezaya çarptırılmıştır.

Bidayet mahkemesi bu kadını otuz mark cezaya mahkûm etmişti. Kadın kızına gelen mektubu açmağa salâhiyeti olduğunu iddia ederek bu hükmü istinaf etmiş fakat istinaf mahkemesi kadını beraet ettirmedikten başka cezaya bir misli daha ilâve etmiştir.

Kadının açtığı mektup, kızının isim günü münasebetile teyzesinden gelen basit bir tebriknameden ibarettir. Posta müvezzii mektubu kızın validesine teslim ettiği zaman mektubunun onun tarafından açıldığını görünce kendisini gelmesi muhtemel herhangi bir mes'uliyetten kurtarmak için hâdiseyi posta müdüriyetine ihbar etmişti. Posta müdüriyeti de kadın aleyhine yukarıda zikrettiğimiz davayı açmış bulunuyordu.

servet sahibi olmuş cüceler vardır. Bu cümleden olmak üzere Tom Toma isminde bir cücenin hususî ve mükemmel bir yatı vardır.

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu İçin
Bugün Konamadı

Eli tabancalı gençlik
İstemiyoruz!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

piri faninin önünde hürmetle önünü ilikleyip, buruşuk elini muhabbetle örtüğünü gördüm.

Meğer o ihtiyar zat, kendisinin Beyazıt askerî rüştiyesinde hendese muallimi imiş!

Böyle bir sahneye şahit olan bir çocuğun, ileride kendi hocalarına karşı nasıl bir duygu besliyebileceğini takdir güç değildir.

İşte, eski nesil aile muhitinde bu terbiyeyi alırdı. Hem de şurasını ikrar ve jtiraf edelim ki, o vakitki muallimlerle, bugünün muallimleri arasında kıymet itibarile dağ kadar fark vardır. Bugünkü muallim, mesleğine âşık ve bağlı, kafası dolgun ve müsbet düşünceli, fazilet ve feragatte çok ileriyeye gitmiş değerli bir unsurdur. Onun, bu yüksek rejime lâyık bir tarzda yetişmek ve cumhuriyet maarifini bihakkin temsil ve neşredebilmek için neler ihtiyar ettiğini, nasıl çalıştığını ve nelere katlandığını düşünerek, kendisini tebciil etmemiz lâzım gelirken, vatanın bu fedakâr evlâdını, mahza vazifesini ifa ettiği diye en şeni tecavüzlere hedef itti-haz edenlere (canî) sıfatını az görürüm.

Çalışmayan bir gencin, say ve gayrette alıştırılması ve böylece memlekete faydalı bir uzuv olmasının tahtı temine alınması için ona sınıf döndüren bir muallim hiç bir vakit o gence fenalık etmiş değildir. Bilâkis, o muallim, o delikanlının menfaatini gözetmiş sayılır.

Halbuki, hayatta kolay ve haksız muvaffakiyetlere teşne olan ve buna mümaşat eylemeyen büyüklerini tabanca ile vurmaktan çekimmiyen bir gençlik karşısında bulunuyoruz.

Zannedilmesin ki ben, bütün gençliği aynı fazahatle itham ediyorum. Hâsâ! Cumhuriyet gençliği ekseriyet itibarile çok yüksek kıymette, şuruna hâkim ve duygu itibarile temiz ve üstündür. Fakat bir kaç senedenberi tekerrür eden aynı mahiyeteki faciaların önünde bir aksülâmel vücuda getirmek zaruretini de inkâr edemeyiz.

Eli tabancalı gençlik istemiyoruz. Biz değil, böylelerini memleket ve rejim istemiyor. Zorbalığı Dersim dağlarından dahi kaldırmışken, bunun yeniden, mektep sıralarında hortlamasına müsaade edemeyiz.

Bu hususta ilk tedbir, aileye düşer. Çocuklarımızın ilmin kıymetini ve ilmin kıymeti ile beraber o ilmi neşre vasıta olanın kudsiyetini telkin etmeliyiz.

Muallim meş'aledir: Bu meş'alenin saygısız çoluk ve çocuğun elinde sönmesine mümaşat eyleyerek, ahlâfımızın lânetine istihkak kazanırız.

DU GÜNÜK
HAVA
VE TAKVİM

Dün hava yeniden ısındı

Kandilli rasat istasyonunun dün öğleden sonra saat 14 de kaydettiğine göre hava açık ve sıcak olarak geçmiştir.

Evveldi günkü havaya nazaran hararet birdenbire yükselmiş, güneşte 50 yi, gölgede en fazla 28 i, en az 15 i bulmuştur.

Rüzgâr, lodostan saniyede 5 metre sür'atle esmiştir. Hava tazyiki 765 e yükselmiş, rutubet derecesi de 41 olarak kaydedilmiştir.

Güneş	: 6.04	—	Ozla	: 12.01
İkinci	: 15.13			17.41
Yata:			Uduru: Selim	4.25
Kümü sece:			S. Ragıp	
LERİ:			A. Ekre	

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İstanbulun sayılı memba sularından birinin sahibi yukarı Boğaziçinin bir köyünde umumi bir çeşme yaptırmıştır. Bu çeşmeden her istiyen istediği kadar bedava su içtikten baş-

ka eğer varsa hayvanını da sulayabilir, fakat bu suyun iki bardaklık bir şişesini alıp İstanbula getirdiniz mi kıymeti 5 kuruştur.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

İspanyaya yeniden 15 bin İtalyan askeri daha çıkarıldı

Bir İtalyan torpidosu bir Fransız gemisini yakaladı, gemiyi derhal yetişen Fransız torpidosu kurtardı

Londra 8 (Hususi) — Cebelütarktan bildirildiğine göre milliyeti meçhul 5000 asker, Franko bayrağını taşıyan dört torpido muhribinin himayesi altında Alcesiras limanına çıkarılmıştır. Cenubi İspanyada kâin Alcesiras li-manı Frankocuların idaresi altındadır. Diğer taraftan bazı Fransız gazeteleri de 15 bin İtalyan askerinin Kadik-se çıktığını haber vermektedirler. Bu haber Romada kat'iyetle teklizp edilmektedir.

Bir İtalyan harp gemisi, bir Fransız vapurunu tevkif etti

Paris 8 (Hususi) — Teşrinievvelin 5 inde, Akdeniz anlaşması mucibince tesbit edilen yolu takip ederek İspan-yaya gitmekte olan Kaspiyen adlı Fran-sız ticaret gemisi, Frankocu tayyareler tarafından durdurulmuş ve İtalyan bayrağı taşıyan bir muhrip tarafından Majork adasındaki Palma limanına gitmeğe mecbur edilmiştir.

Hâdiseyi haber alan bir Fransız tor-pidosu Palmaya gittikten sonra gemi serbest bırakılmıştır.

Tayyarelerin faaliyeti

Londra 8 (Hususi) — Franko tay-yareleri Asturia cephesinde büyük bir faaliyete geçmişlerdir.

Şiddetli bir hava bombardımanına maruz kalan bu muntakada bir çok kişi ölmüştür.

Bombardımana iştirak eden tayya-relerden üçünün, hükümetçiler tarafın-

İtalya red cevabı verirse Fransa ve İngiltere cezrî tedbirler alacak

Londra 8 (Hususi) — İspanyadaki gönüllüler hakkında İtalyan cevabı pa-zar gününe kadar verilmiş olacaktır.

Musolininin gazetesi olan Popolo d'İtaliada bu hususta intişar eden bir yazıdan anlaşılacağına göre, İtalyan ce-vabı şu üç noktayı ihtiva edecektir:

1 — İtalya, Almanyanın davet edilmediği hiç bir toplantı ve müzakereye iştirak etmez.

2 — Görüşülmesi teklif edilen gö-nüllüler meselesi yeni ihtilâtlara sebep olabilir.

3 — İspanya meselesi ademi müda-hale komitesinde müzakere edilebilir. İtalyan cevabı Almanyanın muva-

fakati alındıktan sonra hazırlanmış - dan açılan mitralyöz ateşi neticesinde düşürüldüğü haber verilmektedir.

Alman pilotları

Düşürülen tayyarelerde bulunan üç Alman pilotu ölmüş, bir dördüncüsü e-sir edilmiş ve beşincisi de kaçmıştır.

Londranın salâhiyettar mahfelle - rinde söylendiğine nazaran, bu mealde verilecek olan bir cevap kabule şayan görülmemektedir.

Paris 8 (Hususi) — Fransızca Eko dö Pari gazetesinde aynı mevzua te - mas eden tanınmış siyasi muharrir Per tinaks de şu satırları yazıyor:

— Frankoyu açıkça siyanet eden İ - talyanın cevabı red mahiyetinde oldu-ğu takdirde, İspanyadaki Stratejik (sevkülceyi) müvazenei temin et - mek için Fransa ile İngiltere lâzım ge - len cezri tedbirleri alacaklardır. İtalya bundan emin olabilir.»

Londra 8 (Hususi) — Valensiyadan bildirildiğine göre bu sabah Taragon li-manı açıklarında, İngiliz olduğu tah - min edilen bir gemi, Franko tayyarele-rinin hücumuna maruz kalmıştır.

Atılan bombalardan hiç biri gemiye isabet etmemiştir.

Londra 8 (Hususi) — Valensiyadan bildirildiğine göre bu sabah Taragon li-manı açıklarında, İngiliz olduğu tah - min edilen bir gemi, Franko tayyarele-rinin hücumuna maruz kalmıştır.

Atılan bombalardan hiç biri gemiye isabet etmemiştir.

Londra 8 (Hususi) — Şanghay cep - hesinde şiddetli yağmurlar yüzünden inkıtaa uğramış olan askeri harekât, bugün tekrar hararetili bir safhaya gir - miştir.

Japon tayyareleri Çin mevzilerine karşı karadan ve denizden yapılmakta olan müthiş bombardımana iştirak et - miştir. Japonlar bir çok noktadan iler - lemişler ise de mühim hiç bir netice el - de edememişlerdir.

Nankin 8 — Çin resmi tebliği: Düşmanın topçu ateşi 38 saattenberi devam etmektedir. Buna rağmen Çin mevzileri asla sarsılmamıştır.

4 teşrinievvel gecesi ve 5 sabahı Ja - ponlar mühim sevkülceyi muntakası o - lan Lotien-Bühangda zehirli gazlar kullanmışlardır.

Kitaatımız Lotien-Şanghay hattının muhtelif muntakalarında mukabil ta - arruzlarda bulunmuş ve Japonlar son ele geçirdikleri mevzileri terkederek geri çekilmeye mecbur olmuşlardır.

Londra 8 (Hususi) — İkinci Tarih kongresine iştirak eden profesör Pitt - tard bugün halkevinde medeniyetin men'seleri mevzulu mühim bir konferans verdi

Ankara 8 (Hususi) — İkinci Tarih kongresine iştirak eden profesör Pit - tard bugün halkevinde medeniyetin men'seleri mevzulu mühim konfe - ransını vermiştir.

Konferansta Meclis Reisi Abdülhal - lik Renda, Başvekîl İsmet İnönü, bir çok vekiller hazır bulunmuşlardır. Pro fesör Bayan Afet profesörü dinleyici - lere takdim etmiştir.

Profesör konferansını temiz bir i - fade ile Fransızca olarak vermiştir.

Müteakiben kürsüye çıkan B. İsmail Müştak Mayakon konferansın Türk - çe hülâsasını yapmış ve ilk insanların behimi hayattan derece derece nasıl kurtulduklarını hülâsa ettikten sonra ziraat ve hayvanları ehlileştirme gibi keşiflerden ve bunlardan sonra insan - ların göçebelikten çıkıp şehirler kura - rak yerleştiklerinden ve ondan sonra da içtimai kanunları vücuda getirme - ğe muvaffak olduklarından bahset -

miş, profesörün şu cümlelerini Türkçe olarak tekrarlamıştır:

Bu harikulâde keşifleri Avrupaya mal etmeğe imkân yoktur. Hububat ve ehli hayvanatın vatanı neresi ise, bu keşifleri de oranın insanları yapmış - tur. Bu vatan orta Asyadır.

Nazarlarımız Fatalman ister, iste - mez, Anadoluya, sizin Türklerin yur - duna teveccüh ediyor.

Kat'iyetle görüyor ve diyoruz ki A - nadolu adı verilen Türk toprakları, Türk yurdu yeni medeniyetin geldiği yerdir.

Biz en büyük içtimai revölüsyonla - rı buna medyunuz.

Eğer bu keşifler oradan Avrupaya gelmeseydi. Sitelerimiz, insan toplu - luklarımız, kanunlarımız ve kolektif hayatımız hülâsa ne maddi, ne de ma - nevi medeniyetimiz olmayacaktı.

Bu itibarla Anadoluya Avrupanın medeniyet ve kültür anası nazarile ba - kabiliriz.

Otomobil plâkaları hakkında bir t mim

Ankara 8 (A.A.) — Dahiliye Vekâ - letinden:

Satın alınması, işletilmesi ve kadroları devlete, hususî idarelere ve bele - diyeler bütçelerine ait olan motörlü ve motörsüz nakil vasıtalarından ma - dası resmi plâka taşıyamazlar.

Diğer bütün hususî otomobillerin taksi plâkası taşımaları ve plâkalara rakamdan evvel konan vilâyet rumuzu - na ait harften sonra «h» ilâve etmele - ri lâzımdır.

Elçiliklere ait vesait şimdilik halen taşıdıkları plâkaları kullanacaklardır.

Beyaz Ruslar birer birer ortadan kayboluyorlar

Prens Keyznof isminde bir beyaz Rus, Londra ile Paris arasında sıroldu

Ka'bolan Rus prensinin nişanlısı Pamela Manning

Pariste oturan, İngiliz babadan ve Rus anadan olan Mis Pamela Manne - ring, nişanlısı Beyaz Rus prenslerin - den Keyznof'u aramakta ve prensin kaçırılmış olması ihtimalinden kork - maktadır.

Prens Parisle Londra arasında yap - tığı bir seyahat esnasında ortadan kay - bolmuştur. Bu kayboluşun son gün - lerde vukua gelen esrarengiz gaybu - betlerle alakası bulunduğu da söylen - mektedir.

Pamela gazetecilere şunları söyle - miştir:

«— Nişanlımın kaçırılmış olmasın - dan endişe ediyorum. Üç hafta evvel, bana Londradan bir iş teklifi aldığı - mı söylemişti. Bunun için de Londraya gi - diyordum. Fakat aradan iki hafta geçti. Görünmedi. Kendisinden de bir haber alamayınca, Paristeki arkadaşlardan Londraya yazıp vaziyeti anlamalarını rica ettim. Onlar da prensin nerede ol - duğunu bir türlü anlayamadılar. Bu - nun üzerine kalktım Londraya geldim. Ama, ben de izini bulmuş değilim. Yap - tığım tahkikata göre de, nişanlıma Lon - draya varmak nasip olmamıştır.»

Londradaki Beyaz Rus kolonisi er - kânından Serj Tresikof da şöyle de - miştir:

«— Son zamanlarda, burada da bir çok Beyaz Ruslar kaybolmuşlardır. Ne rededirler, nereye gitmişlerdir? Bilmi - yoruz. Bir çokları belki de Sovyet Rus - yaya dönmek üzere kandırılmış bulun - maktadırlar.»

«— Nişanlımın kaçırılmış olmasın - dan endişe ediyorum. Üç hafta evvel, bana Londradan bir iş teklifi aldığı - mı söylemişti. Bunun için de Londraya gi - diyordum. Fakat aradan iki hafta geçti. Görünmedi. Kendisinden de bir haber alamayınca, Paristeki arkadaşlardan Londraya yazıp vaziyeti anlamalarını rica ettim. Onlar da prensin nerede ol - duğunu bir türlü anlayamadılar. Bu - nun üzerine kalktım Londraya geldim. Ama, ben de izini bulmuş değilim. Yap - tığım tahkikata göre de, nişanlıma Lon - draya varmak nasip olmamıştır.»

Londradaki Beyaz Rus kolonisi er - kânından Serj Tresikof da şöyle de - miştir:

«— Son zamanlarda, burada da bir çok Beyaz Ruslar kaybolmuşlardır. Ne rededirler, nereye gitmişlerdir? Bilmi - yoruz. Bir çokları belki de Sovyet Rus - yaya dönmek üzere kandırılmış bulun - maktadırlar.»

Meb'us Namzetleri

Ankara 8 (Hususi) — Münhal meb - usluklara namzetler arasında Riyase - ticumhur umumî kâtibi Hasan Rıza - nın bulunacağı söyleniyor.

Sabahtan Sabaha :

Bir zafer âbidesi

Ötedenberi şu fikirdeyim: Millî günlerimiz, millî bayramlarımız oluyor. Bu günlerimizde göğsümüzü ithiharla kabartan şerefli ordumuzun geçid resimlerini seyrediyoruz. Bunun için sık sık Taksim ve yahut Beyazid mey - danlarında tahta parçalarından barakalar, sundurmalar yapıyor. Üzerine hâlâ eski çadır devrini hatırlatan hahlar seriliyor ve bu iğreti kerevetler ü - zerinde silindir şapkalı, resmi kıyafetli erkân durup resmi geçidi seyredi - yorlar. Bu iğreti kerevetler ertesi gün sökülüyor, bozulan asfalt yollar ta - mir ediliyor ve bu her mevsim birkaç kere devam ediyor.

Ben diyorum ki, büyük şehirlerde millî bayramların geçid resimlerini sey - retmek, millî toplantıları yapmak için büyük zafer takları kurulmuştur. Bük - reşten, Peşteden tutunuz da Parisin meşhur zafer takına kadar her büyük şehir altından ordular geçen millî bir âbide vardır. Biz de şehrin büyük bir meydanında Türk mimarının çizgisile ve Türk işçisinin emeği ile Türk grani - tinden işlenmiş bir zafer âbidesi kur - alım ve millî bayramlarımızı bu millî mihrabın altında ve etrafında yap - am ve emin olalım ki böyle bir zafer takı Taksim meydanında bir çadır gibi görünen Kripel âbidesinden çok ucuza mal olur ve hiç şüphe yok daha muazzam bir millî eser olur.

Tahtacılık ve çadırıcılıktan kurtulmak zamanı gelmedi mi acaba?

Bürhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

● Çin - Japon ihtilâfı yeni bir konferansa havale ediliyor

Yazan: Selim Rağıp Emeç

Uzak Şarkın arzettiği kanlı vazi - yet münasebetile Milletler Cemi - yeti, bir defa daha çok müşkül bir mev - kie düşmüş bulunuyor. Japonyanın Çinli - ler tarafından gördüğü mukavemet kar - şısında hemen bütün askeri kaynaklarına başvurması, bidayette bir nevi terhibî bir mahiyet arzeden Japon askeri hare - kâtının kudretli bir muharebe tezahürü haline gelmesini intaç etmiştir. Bu vazi - yet karşısında Çinlilerin Milletler Ce - miyetine baş vurarak Japonyanın vazi - yetine dikkati çekmesi ve onu dokuz millet muahedesini ihlâl etmekle itham etmesi kadar tabii bir şey olamazdı. Mil - letler Cemiyeti için yapılacak iki şey var - dı:

1 — Çinlilerin müracaatını fiilî vazi - yetle karşılaştırarak ortada hakikaten bir mütearrız varsa onu teşhir etmek ve ce - miyet âzasını vazifeye davet etmek.

2 — Aradaki ihtilâfa, aldığı feci şekle rağmen, muslihane bir hal şekli aramak.

Çin - Japon ihtilâfı ile ötedenberi meş - gul olan ve yirmi üçler komitesi adile a - nılan teşekkülün gerek cemiyet konse - yine, gerek umumî heyete ver - diği rapor, Japonları mütearrız gösterir mahiyette olduğu için Cenevrede bir hayli heyecan uyandı - rmıştır. Çünkü, yukarıda da kaydettiğim gibi, böyle bir hükmün cemiyet âzasına tahmil edeceği yardım vazifeleri vardır. Halbuki, bugünkü vaziyette, böyle bir tesanütikâr harekette bulunmaya imkân yok gibidir. Binnetice Milletler Cemiyeti, evvelce bir iki defa düştüğü feci vazi - yetlere tekrar düşmek mevkiinde kala - caktır ki şimdilik, bu hal, ne şayanı ar - zudur, ne de muvafık bir manevra olur.

Geriye; bu işi muslihane bi rşekilde hallétmeğe çalışmak şıkkı kalıyor. 1922 senesinde İngiltere, Amerika, Fransa, Ja - ponya, İtalya, Belçika, Felemenk, Portek - iz ve Çin arasında ve Büyük Okyanus etrafındaki menfaat meseleleriyle alâka - dar bir muahede imzalanmıştır. Vaziye - tin girdiği yeni çığır müvacehesinde, bü - tün alâkadarları etrafında toplanacak olan böyle bir konferans, her halde bu kanlı harpten münasip bir şekilde kur - tulmanın çarelerini tavsiye ve buna ta - vassut etmek kalabilir ki şimdi, Cenevre mehafilinin aklına gelen şey de budur. Nitekim, müphem bir mülâhaza halinde ortaya atılan bu fikir, tebellür ede ede müsbet bir karar haline gelmiştir. Şimdi bu konferansın toplantı yerini tayin et - mek kalıyor ki bu da bugün, yarın yapı - lacaktır. Fakat Çin hükümetini ve onun şahsında Çin milletini ezmeğe azmetmiş görünen Japonlara, yakaladıkları şikâri bıraktırmak mümkün olabilir mi sanıyo - runuz? Asia.

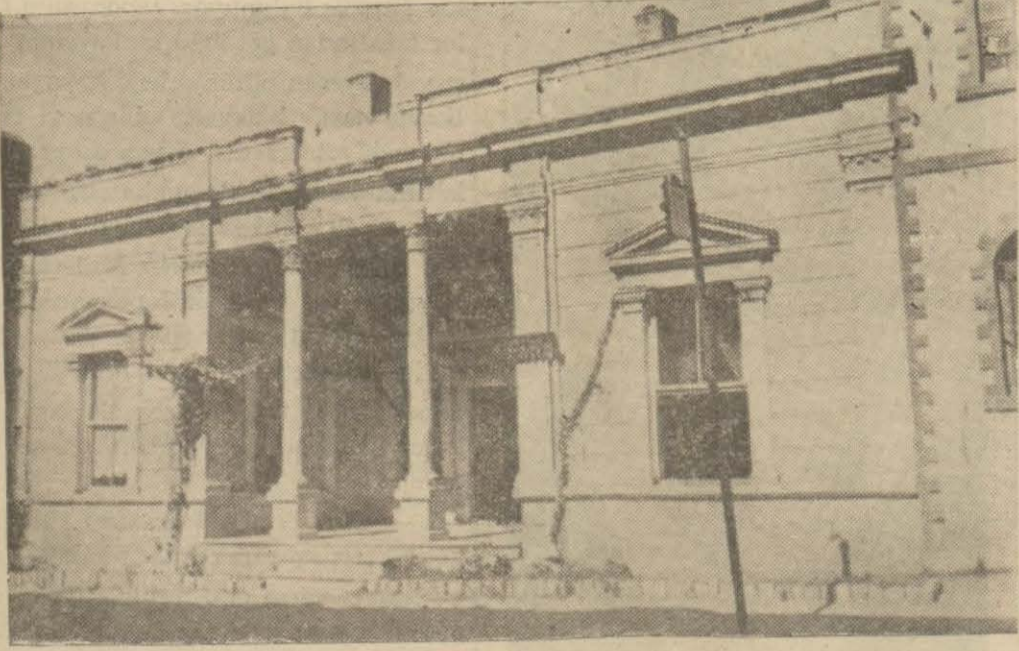
Bu konferans ta, yüzlerce gi - bi gelen, toplanan, konuşan ve dağılan - ların konferansı olacaktır. Halbuki vazi - yet lâf değil, fiil istiyor.

Selim Rağıp Emeç

Müzeler idaresi Kuruçeşme kömür depolarının kaldırılmasını istiyor

Denizyolları idaresinin Fer'ye karakolu binasını yıktırmasına mâni olundu, Fer'ye sarayları müstemilâtının da tamiri isteniyor

Fer'ye karakolu

Şehrin güzelliği bakımından Emin önü, Karaköy ve Topkapı meydanlarının açılması işine imar plânının tatbikinden evvel başlanacağı malumdur.

Dolmabahçe sarayını takiben Fındıklıya kadar olan sahilde tarihi kıymette bir çok saraylar mevcuttur. Bu saraylar Anadolu sahilinde mevcut Gökusu ve Beylerbeyi sarayları ile beraber bir camia teşkil etmekte, Türk rönesansını ifade etmektedir. Halbuki bu civarda bulunan kömür depoları sarayların bir çoğunu söndürmüş bulunmaktadır. Londra - İstanbul asfalt yolunu takiben şehre giren bir seyyahda nasıl Topkapı civarı fena bir intiba bırakmakta ise, Kuruçeşme kömür depoları da Boğazı görmek üzere denizden gelen seyyahlarda o intiba bırakmaktadır.

Müzeler umum müdürlüğü, Hükümetin İstanbul imarına ehemmiyet verdiği şu sırada her biri paha biçilmez kıymet arzeden sarayların da tebarüz ettirilmesini ve bu maksatla o güzel

ziynetlerin kömür depolarından kurtarılmasını istemek maksadile teşebbüse geçmiştir. Kömür depoları bir seri halinde uzanan Fer'ye saraylarının tarihi kıymetini hiçe indirmiştir. Halbuki bu saraylar kömür depolarından kurtarıldığı gün Boğazın medhali bir kat daha güzelleşmiş olacaktır. Müzeler idaresi bu maksatla alâkadar makamlara baş vurarak Boğazın bu yakasını tekrar ihyaya çalışacaktır.

Ortaköyde rıhtım üzerinde bulunan Fer'ye karakolu bugün harap bir haldedir. Halbuki Abdülâziz sarayında intihar ettikten sonra nâşi bu karakola getirilmiş, uzun müddet burada ahkonmuştur. Denizyolları idaresinin Fer'ye karakolunu yıktırma için yaptığı teşebbüs akim kalmıştır. Bilâkis müzeler idaresi burasının tezelden tamiri için bir rapor hazırlamıştır. Bu karakol ve hâlen mektep ve depo olarak kullanılan Fer'ye sarayları tamirine başlanmak üzere bulunan Çırağan sarayının müstemilâtından addedildiğinden buraların da derhal ihyası istenmektedir.

Dün akşam bir genç Kuyumcular çarşısında metresini vurdu

Bu kadın İstanbula dostu ile beraber gelmiş, fakat dostunu burada terletmek istemişti

Dün akşam saat 17 ye doğru Kalyon çarşısında Kuyumcular içerisinde bir yaralama vak'ası olmuş, bir genç bir müddet beraber yaşadığı bir kadını göğsünün iki yerinden ağırca yaralamıştır. Vak'a şudur:

Şebinkarahisarlı Salih, bir müddet evvel, melekette, Akif kızı Gülsüm Dursun isminde evli bir kadınla tanışmıştır. Kadın genç ve güzeldir. İlk kocasından memlekette ayrılmış, bir müddet başka birisile yaşadktan sonra Salihle beraber kalkıp 3 - 4 ay kadar evvel İstanbula gelmiştir.

22 yaşlarında olan Salih bir ev tutmuş, kendisi Mahmudpaşada bir trikotaj imalâthanesinde iş bulmuş, hama mallık etmeğe, Gülsüm Dursun da başka bir yerde çalışmağa başlamıştır.

Üç ay kadar beraber yaşadktan sonra, Salih, metresinde bir gayri tabiiyet, bir soğukluk hissetmeğe başlamış, içerisinde bir şüphe düşmüştür. Bu aralık, bazı kimselerden, metresinin başka birile seviştiğini de işitmiştir.

Nihayet, bir akşam eve geldiği zaman metresini evde bulamamış, ondan sonra da, düne kadar bir daha görememiştir. Dün Salih Mahmudpaşada mağazada çalışırken Gülsüm Dursunun Mahmudpaşadan yukarı doğru çıktığını görmüş, işini bırakarak peşine takılmıştır. Dursun Mahmudpaşadan yukarı çıkmış, çarşıya girmiş, Kuyumcular içerisinde doğru yürümüştür.

Salih, eski metresine, Kuyumcular

caddesinde, Yudanın dükkânı önünde ki köşe başında yetişmiş, şunları söylemiştir:

— Bu kadar zamandır neredesin? Haydi eve yürü!

Kadın bu sözlere ters cevap vermiş, evine gelmeyeceğini söylemiştir. Bunun üzerine, Salih, cebinden küçük bir çakı çıkarmış, kadının göğsünün sol tarafına, biri memesi üstüne, diğeri altına iki defa saplamıştır.

Kuyumcu Yuda:

— Yetişin! Adam öldürüyorlar! diye bağırmış, halk etrafına toplanarak çakıyı tekrar saplamasına meydan vermemiştir. O sırada o civarda bulunan çarşı bekçilerinin Nebi de kadının ve Yudanın feryadına koşmuş, Salih'i yakalamış, elindeki çakıyı almıştır. Kadın hastaneye kaldırılmış, tedavi altına alınmıştır.

TEŞEKKÜR

Sekiz yaşındaki yavrum Çetin bir buçuk aydanberi tifodan yatmaktadır. Bu esnada kendilerine vâki müraacatım üzerine Geyve hükümet tabibini gönderen sayın Sıhhiye Vekili Bay Refik Saydamla oğlumun tedavisiyle bîhakkın meşgul olup kendisini bir mevci muhakkaktan kurtaran Geyve Akhisarında serbest tabib Bay Faruğa minnetlerimi sunarken tedavi hususunda ihtimamları görülen Geyve hükümet tabibi Hamdi ile Bolu hastanesi bakteriyoloğu Arife ve hastahala alâkadar olan bütün Göynük halk ve memurine teşekkürlerimi yazmağı bir borç bilirim.

Göynük Kaymakamı
Salâhattin Kıpçak

Haydarpaşada bir gardfren tren altında parçalandı

Dün saat 11 de Haydarpaşada feci bir tren kazası olmuş ve Haydarpaşa istasyonu gardfrenlerinden Arif lokomotifin tekerlekleri altında parçalanarak ölmüştür. Hâdisе şöyle olmuştur:

Dün sabah Haydarpaşa istasyonundan depoya giden 6041 sayılı makinist Said oğlu Muammerin idare ettiği 3701 numaralı lokomotif Haydarpaşa Çiftlik mahallesinden geçerken o sırada hattın karşı tarafına geçmek isteyen İstasyon gardfrenlerinden 35 yaşında Hasan oğlu Arife çarparak altına almış ve vücudunu muhtelif yerlerinden parçalamak suretile ölümüne sebebiyet vermiştir. Kazaya müddeiumumi muavinlerinden Refik el koymuş ve lokomotif makinisti yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Dahiliye Vekilin'in İstanbul halkına teşekkürü

İstanbul kurtuluşu yıldönümü mü-nasebetile çekilen telgrafta Dahiliye Vekili ve Parti Genel sekreteri Şükrü Kaya şu cevabı vermiştir:

Vali ve C. H. P. Başkanlığına
İstanbul

Kurtuluşunun on dördüncü yıldönümünü kutlayan İstanbul bu büyük ve haklı sevincine candan iştirak ve bu vesile ile Partimize içten bağlılığını belirtmek yolunda halkın gösterdiği güzel duygulara teşekkür ederek saygılarımı sunarım.

Dahiliye Vekili C. H. P.
Genel Sekreteri
Ş. Kaya

Poliste :

Bir adam dükkânında ölü bulundu

Kumkapıda Hasan oğlu Nuri isminde bir adam, dün dükkânında ölü olarak bulunmuştur. Cesedi muayene eden belediye doktoru ve tabibi adil Enver Karan sebebi vefata aid bir ârizaya bulamadıklarından morga kaldırılmasına lüzum göstermişlerdir.

Bir esrarkeş yakalandı

Göztepe temizlik işlerinde çalışan Mehmed oğlu İbrahim fazla derecede sarhoş olarak sokakta rezalet çıkardığı için yakalanarak karakola götürülmüş ve üzerinde yapılan aramada 9 gram ağırlığında dört parça esrar bulunmuştur. İbrahim adliyyeye verilmiştir.

Dünkü kazalar

Arapcaminde Bakır sokağında Lâmbonun 10 numaralı fabrikasında çalışan ameleden Ahmed sol elini makineye kaptırmış, tedavi altına alınmıştır.

★ Şişli Hürriyeti Ebediye caddesinde Halimin çuha fabrikasında çalışan ameleden 30 yaşlarında Hasan oğlu İbrahim isimle işleyen silindir makinisine sol elini kaptırmış, parmakları kesilmiştir. İbrahim ifadeye gayri muktedir bir halde hastaneye kaldırılmış, ameliyat yapılmıştır.

★ Rizeli, Aziz kızı 35 yaşlarında Nazlı, Kadıköyünde Paşa çayırında tren yolu kenarındaki sedden geçen müvazenesini kaybederek 3 metre yükseklikten tren yoluna düşmüş, başından ağır surette yaralanmıştır. Yaralı kadın Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Emsalsiz
artist

Filminin zevk ve kıymeti itibarile kâbına varamaz. Bu Pazartesi akşamından itibaren

Komedi Fransezden VERA KORENE ve PIERRE RICHARD WILLM tarafından calibi dikkat bir tarzda oynanan

Sinemasında görülmemiş bir muvaffakiyet kazanıyor. İlaveten: PARAMOUNT JURNAL ve (3 DAK/KA)

Emsalsiz
artist

MAURICE CHEVALIER'nin hiçbir filmi

Sinemasında görülmemiş bir muvaffakiyet kazanıyor. İlaveten: PARAMOUNT JURNAL ve (3 DAK/KA)

Komedi Fransezden VERA KORENE ve PIERRE RICHARD WILLM tarafından calibi dikkat bir tarzda oynanan

Sinemasında görülmemiş bir muvaffakiyet kazanıyor. İlaveten: PARAMOUNT JURNAL ve (3 DAK/KA)

Mektepler kitapsız kalmıyacak

Ayın 25 ine kadar bütün kitaplar hazırlanmış bulunacak

Mekteplerin kitapsız kaldığını ve bu halin bir kaç ay devam edeceğini dün ve evvelki gün çıkan gazeteler yazmaktadır. Bir muharririmizi bu hususun tahkikine memur ettik. Maarif Vekâletinin en salâhiyettar bir zatı bu hususta şu malûmatı vermiştir:

Maarif Vekâleti, eski tarz ve şekilde yazılmış olan mektep kitaplarını islah etmeğe, meydana Avrupadakiler âyârında kitaplar çıkarmağa karar vermiştir. Vekâlet yeniden yazılacak her kitap için mütehassıs muallimlerden birer komisyon teşkil etmiş, en modern mektep kitapları olarak tanınan Alman kitapları örnek itihaz edilerek bir takım kitaplar yazdırılmıştır.

Kitap komisyonlarının mesâileri vakitinde bitmemiş, tab işleri için lâzım olan kâğıt ancak eylülün 15 inden sonra temin edilmiştir.

Kitaplar Devlet matbaasından başka dört matbaada daha basılmaktadır. Orta mektep birinci sınıflar için her kitaptan 40 ar bin, ikinci sınıflar için her kitaptan 23 er bin, üçüncü sınıflar için her kitaptan 48 er bin, liselerin birinci sınıfı için her kitaptan 15 er bin, alfabeedn 450 bin basılmaktadır.

Orta mektep son sınıflarının cebir ve hendeseleri ile ikinci ve üçüncü sınıflarının biyoloji kitapları pazartesi günü satılığa çıkarılacaktır.

Her sene yeniden yazılan kitaplar mekteplerin açılacağı sırada hazırlanmaktadır. Fakat bu sene, Maarif Vekâletine lüzumu olan kâğıt geç verilmiş olduğundan tab işleri gecikmiş ve birinci teşrinin ilk günü mektepler kitapsız kalmıştır. Maarif Vekâleti bu vaziyeti evvelden tasarlamış olduğundan icap eden tedbirleri almıştır. Tab'ları teşrinievvelin birinci gününe kadar yetiştirilemeyecek kitapların listesi mektep idarelerine bildirilmiş, kitaplar teşrinievvelin ancak son gününe kadar hazırlanabileceğinden bu hususta alınması icap eden tedbirler gene mektep idareleri vasıtasile muallimlere tebliğ edilmiştir. Muallimler bu tedbirlere göre kitaplar ellerine gelinceye kadar tedrisatı tamim edeceklerdir. Bu ayın 25 inden sonra her cins kitap hazırlanmış ve çocuğun eline gitmiş olacaktır. Tedrisatın bu sebeple sekteye uğrayacağı etrafındaki mütealealar varid görülememektedir.

Bugün **iPEK** sinemasında 2 BÜYÜK FİLM

KAHKAHA VE NEŞ'E

1- Beynelmielel Yankesici

İstemiyeye istemiyeye hırsızlık vapan meşhur bir avukatın dayanılmaz derecede gülünçlü, heyecanlı maceraları, baş rollerde :

FERNAND GRAVEY - EDWIG FEUILLERE

ve **LOREL HARDİ ve İKİZLERİ**

aldığımız yüzlerce telefon ve mektup üzerine temdidine mecbur kaldığımız **TÜRKÇE SÖZLÜ HARİKALAR FİLMİ**

ÇİFTE KUMRULAR

(Fransızca)
LILIAN HARVEY - HENRY GARAT
Son moda tanışma - pek modern evlenme
TÜRK SINEMASI

CONRAD VEİDT'in

Emsalsiz şaheser

CANİLER KRALI

Şimdiye kadar misli görülmemiş muvaffakiyetlerle

ALKAZAR

Sinemasında devam ediyor.

ŞARLOK HOLMES

Dünyanın en tanınmış polis hafiyesi

Şehir Tiyatrosu

Dram kısmı Tepebaşında

Bu akşam saat 20-30 da

KURU GÜRÜLTÜ

Yazan: Shakespeare

Operet kısmı Fransız tiyatrosunda

TOKA

5 perde

Çocuk tiyatrosu saat 14 de

Lafonten Baba

Sahibinin Sesi artistlerinden

Meşhur FİKRİYE

Her akşam en yeni ve modern şarkılarını

NOVOTNİDE

okumaktadır.

Fiyatlarda değişiklik yoktur.

MİLLİ SINEMAYA

Bu akının iki sebebi var :

1- BAKİR DELİKANLI

Dünya birinciliğini kazanmış ölmez unutulmaz, büsbütün baş'a eser.

2-TAYFUN

Tehlikeler içinde halk edilmiş **JORJ BANKROFT'un eseri** devam ediyor!

Emsalsiz
artist

Filminin zevk ve kıymeti itibarile kâbına varamaz. Bu Pazartesi akşamından itibaren

Komedi Fransezden VERA KORENE ve PIERRE RICHARD WILLM tarafından calibi dikkat bir tarzda oynanan

Sinemasında görülmemiş bir muvaffakiyet kazanıyor. İlaveten: PARAMOUNT JURNAL ve (3 DAK/KA)

Emsalsiz
artist

MAURICE CHEVALIER'nin hiçbir filmi

Sinemasında görülmemiş bir muvaffakiyet kazanıyor. İlaveten: PARAMOUNT JURNAL ve (3 DAK/KA)

Komedi Fransezden VERA KORENE ve PIERRE RICHARD WILLM tarafından calibi dikkat bir tarzda oynanan

Sinemasında görülmemiş bir muvaffakiyet kazanıyor. İlaveten: PARAMOUNT JURNAL ve (3 DAK/KA)

SEVİMLİ SERSERİ

Sinemasında başlıyacaktır.

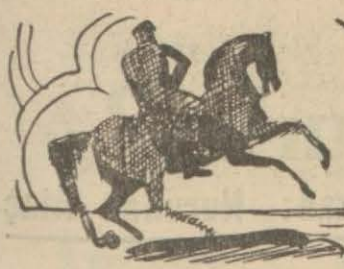
Komedi Fransezden VERA KORENE ve PIERRE RICHARD WILLM tarafından calibi dikkat bir tarzda oynanan

Sinemasında görülmemiş bir muvaffakiyet kazanıyor. İlaveten: PARAMOUNT JURNAL ve (3 DAK/KA)

ÇARIN YAVERİ

Aşk, ihtiras ve entrika filmi **SAKARYA**

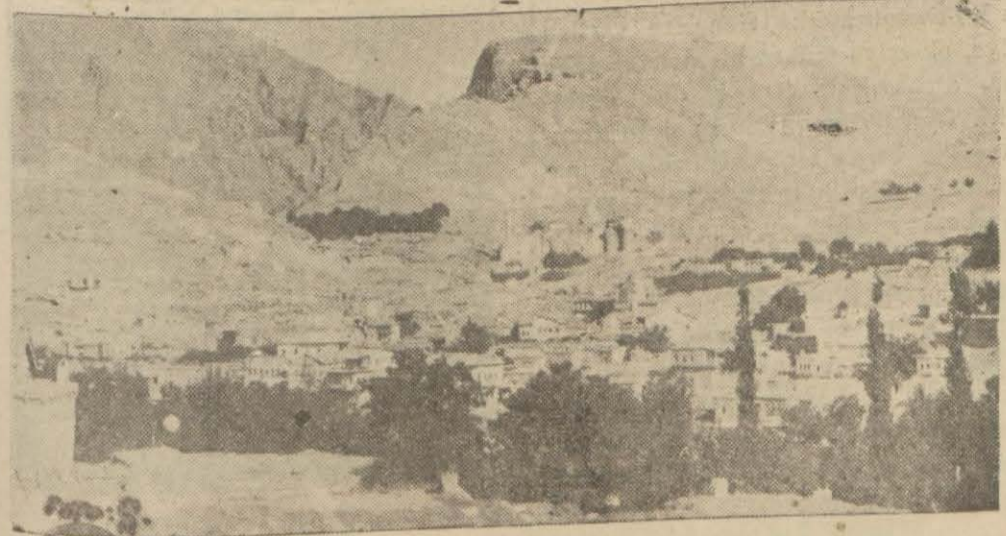
en şayanı hayret öğretici film.

MEMLEKET HABERLERİ

Divriki trenden sonra elektriğe de kavuşuyor

Divriki

Divriki (Hususi) — Divrikiye ilk tren halkın coşkun tezahüratı arasında girmiştir. Hattın açılış töreni 2 teşrinide yapılacak ve hat bundan sonra işleyecektir. Kasabanın tren kavuşması dolayısıyla belediye Sivastan gelen heyete ve ameleye büyük bir ziyafet vermiş ve kurbanlar kesmiştir.

Sivas-Erzurum yolunda bütün kısımlarda inşaat hızla ilerlemektedir. Tren Divriki için en mühim inkişaf amili olacaktır. Divriki yamaçlarında sıralanan büyük ve zengin demir damarlarının bulunduğu Demirdağın çukurunda yapılan maden araştırması çok iyi neticeler vermiştir. Bulunan madenin önümüzdeki yıllarda işletileceği umulmaktadır. Bu maden Sivas-Erzurum hattına bir saat mesafededir.

Divrikinin yetiştirdiği şöhretlerden müteahhid Abdurrahman Nacinin ağabeyisi Müteahhid Nuri

Demirağın kasaba orta kültür ihtiyacını karşılamak üzere İstasyon civarında yaptırıp bütün ders levazımını tedarik ettikten sonra Kültür Bakanlığına hediye ettiği okulda talebe kayıd ve kabul muamelesine başlanmıştır. Hattın resmi küşadı ile beraber okulun da açılma töreni yapılacak ve tedrisata başlanacaktır.

Nuri Demirağın memleketi en büyük hizmetlerinden birisi de Divrikide kurdukları istediği büyük tayyare fabrikasıdır. Fabrikasının yerini tesbit etmek üzere yapılan araştırma sonunda kasabaya bir saat mesafede bulunan bir yer seçilmiş ve gelecek yıl içerisinde inşaatına başlanılmasına karar verilmiştir.

Kasabanın bugün en mühim ihtiyaçlarından birisi elektrik işidir. Belediye bütçesi kasaba ışık ihtiyacını ölemeye kifayet edemediğinden müteahhid Nuri Demirağ bu mühim işi de düşünmüş ve istasyon yakınında bir değirmen satın alınarak bunun suyu ile büyük bir baraj yapmak ve bu barajdan istihsal edilecek elektrikle kasabayı aydınlatmak kararını vermiştir.

Somalılar liseli gençler için Balıkesirde bir Talebe Yurdu açtılar

Balıkesir (Hususi) — Somalılar, Soma gençlerinin lise tahsilini takip edebilmeleri için Balıkesirde bir Soma Talebe Yurdu açmışlardır. Şimdilik 30 talebesi bulunan bu yurdun açılma merasiminde Balıkesir valisi, belediye reisi, kültür direktörü, Soma kaymakamı ve diğer davetliler hazır bulunmuşlardır.

Bu Yurdu Soma Çocuk Okutma Kurumu açmıştır. Kurumun teşekkülünde kaymakam Hamdi Onad ile belediye reisi Hasan Tahsin, maarif memuru Ali ile mahkeme başkâtibi Adem, Yusuf ve Menşuriden mürekkep komisyonunun büyük hizmeti görülünüş, kurumun

Diyaribekir at koşularında bir facia oldu

Bir jokey atından düştü ve arkadan gelen hayvanlar tarafından çiğnendi

Diyaribekir (Hususi) — Sonbahar at koşuları pazar günü birinci umum müfettiş, Abidin Özmen, Korgeneral Galib Deniz, Vali Mithat Altıok, me-mur ve zabitan ve binlerce halkın huzurunda yapıldı.

Koşu dört tertibe taksim edilmişti. Birinci koşuya altı tay iştirak edip birinciliği yüzbaşı Hüsnünün Ceylani kazandı.

İkinci koşuya altı at ve kısraak iştirak etti. Birinciliği Abdullahın Mesudu aldı. Üçüncü koşuya yedi kısraak iştirak etmiş, Urfalı Mehmedin Sabahı birinciliği kazanmıştır.

Dördüncü koşuya ise on at ve kısraak girmiş, Adanalı Mustafa Yılmazın Kaptanı birinciliği almıştır.

Dördüncü koşunun heyecanlı bir sırasında çok feci bir kaza olmuş, birinciliği almak isteyen yüzbaşı Hüsnünün Yıldırım adındaki atına binen jokey Akif atla beraber yere yuvarlanmış ve arkadan gelen hayvanların ayakları altında çiğnenmiştir. Akif derhal memleket hastanesine kaldırılmış, fakat yapılan her türlü tedaviye rağmen gece hastanede ölmüştür.

Çarşambada bir kaç Eve yıldırım düştü

Çarşamba (Hususi) — Termeye bağlı Kargucak köyündeki yangın eve yıldırım isabeti yüzünden çıkmıştır. Çocukları yanan ana ve baba çılgin bir haldedir. Aynı gece Çarşambaya bağlı Gökçe köyün Çakmak mahallesinde yeni iskân edilen muhacirlerin de evlerine yıldırım isabet etmiş ve birkaç muhacir evi kül olmuştur.

Seyahat röportajları: Şehirler arasında otobüs yolculuğu azaplı oluyor

Şehir dışında bekleyen yolcular, belediye nezaretinden kurtulur kurtulmaz otobüse alınıyor ve arabanın üstü bile "güverte yolcuları ile" dolduruluyor.

Diyaribekir (Hususi) — Anadolu'nun her yanında garaj meselesi gerçek büyük bir derd. Bir karışıklık, bir anarşidir gidiyor. Ne yolcu ne yapacağının farkında, ne de hareket, saat meseleleri belli. Koskoca şehirler arasında münakalat 3-5 otomobil meydancısının keyfi ne ve isteğine bağlı, Canı sıkıldı mı, Haddine mi düştü, yolcu bir itiraz sesi işittirsin!... Olduğu yerde kaldığı gündür.

Belediyeler çalışmıyor mu?... Bilâkis!.. Şehir içinde her türlü tedbirler alınmış. Belediye zabıtası memurları çok yerde arabaların başında. Fakat bu kayıd şehre, şehir hududları içine mahasırdır. Otomobil yolculuğunun en müthiş safhası şehir hududları aşıldığı dakika başlıyor. Garajda size meydanının gösterdiği yer sakin emniyetle kurulmuş. Şehirden bir kilometre uzaklaşınca bu yerin dörtte birine bile sahip olmamak ihtimali çok. Çünkü otobüs seferlerinde iki sınıf yolcu var: Şehirden binen sayısı belliler, şehir dışında bekleyen sayısı bellisizler. Bunlar, belediyenin tahdid ettiği sayıdan fazla olduğu için garajda arabaya bindirilemeyen, fakat paraları alınarak kendilerine şehir dışında filanca pınar veya köprü başında beklemeleri söylenenlerdir. Daha geniş bir nefes almadan, garajda gürlü ve kavgalarla sersemleşen dimağ dinlenecek vakit bulmadan böyle yeni bir yolcu kafilesinin hücumu cidden firaklı oluyor. İş bununla da bitmiyor. Birbirlerini çiğnercesine sıkışan yolculardan başka bir de güverte bileti vardı ki bunlar otobüsün tepesinde ayaz kesecek olanlardır.

İmtiyazlı yolculuk da var: Bir buçuk, iki misli para verenler. Bu fedakârlık da şoför mahalline binmek için. Fakat yollarda buraya da müşteri alınıyor.

Odun ve Kömür buhranı

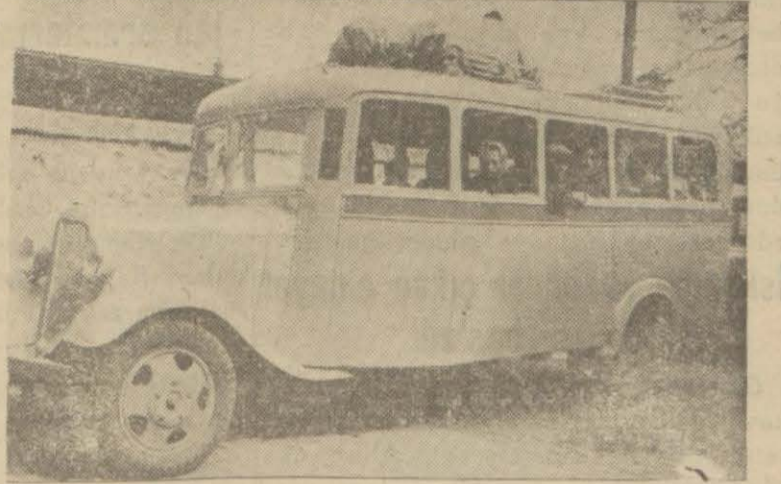
Tokat (Hususi) — Burada mahrukat buhranı vardır. Evvelce 15 kuruşa satılan bir yük odun şimdi 60 kuruşa çıkmış bulunmaktadır. Kömürün kilosu beş kuruştur. Halk mahrukat buhranını eski evlerin enkazını satın almak suretile karşılayabilmektedir.

Adanada mahrukat sıkıntısı kalmadı Adana (Hususi) — Orman idaresi kömür ve odun tedarikinde müşkülâta rastlanmakta olmasını ve fiatlardaki yüksekliği nazarı dikkate alarak Osmaniye ormanlarından herkese arzu ettiği kadar kat'iyat ve kömür yapmak üzere müsaade etmiştir. Artık burada odun ve kömür sıkıntısı kalmamıştır.

Sındırğılar da şikâyetçi Sındırğı (Hususi) — Odun ve kömür buhranı devam etmektedir. Şimdiye kadar hiçbir köylü odun ve kömür için makta almamıştır.

Çankırıda buhranın önüne geçildi Çankırı (Hususi) — Muhtimlerdeki odun ve kömür buhranının önü alınmak üzere Orman dairesi müracaat eden köylülere pazarda satmak üzere odun ve kömürlük ağaç kesme ruhsatı vermiş ve başlamıştır.

Merzifonda fırınlar odunsuz kaldı Merzifon (Hususi) — Burada kimsenin ya kacağı kalmamıştır. Herkes odunsuzdur. Gençlerde fırınların odunları bitmiş, odunsuz kalan fırıncılar bir gün fırınlarını açamamışlardır.

Şehirler arasında işliyen bir otobüs

Virajlar, yollarda da başlı başına bir afet.

İki otomobilin karşılaştığı birçok yerde, şoförlerin nasıl işin içinden çıkabildikleri ayrı bir muamma.

Bir köy. Çardaklı bir kahve. Otobüs duruyor. Bir saat kalacakmışız. Olur ya... Otobüs sahibi biraz çekıştirmek. Vaziyete hâkim o. İstersen itiraz et. Her şey kabul, yalnız iş başında bu rakı faslı firaklı.

Ansızın bir motör sesi. Bir tenezzüh otomobili. Bir adliye müfettişini civar vilâyete götürmüş, boş dönüyor. Bulunmaz fırsat. Daha doğrusu can kurta-ran!.. Hemen uyuştuk. Otobüs sahibi eşyaları indirdi ve itiraz etmedi. Parayı peşin almıştı ya, nesine gerek ötesi!.. Tenezzüh arabasının şoförü halimize açkıkca güldü.

— Ne diye buna bindiniz, a bayım?.. — Merak işte. Otobüs yolculuğunu bir deneyelim dedik.

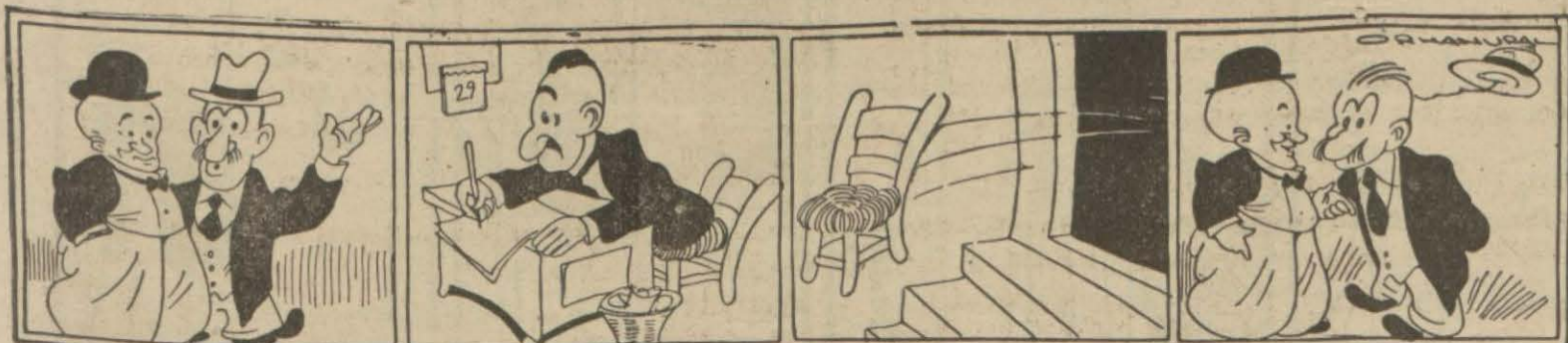
— Memnun oldunuz tabii!.. — Allah otobüs yolcularına imdad etsin, diyecek kadar!... Bir daha mı... Töbeler töbesi!..

Geride kalan çardaklı kahveden kahkahalar yükseliyor. Nes'e başladı gibi Maamafih hak verdim. Bu yollarda şoförlük etmek bir cehennem azabı ve bu işe düzen verildiği güne kadar da zavallı şoför, ızdırabının ve zahmetinin tesellisini, kendi hayatı ve yolcuların canı pahasına da olsa, ancak bu birkaç şişe rakımın dumanında arıyacak!... V. Ü.

Balıkesirde muallim Tayinleri

Balıkesir (Hususi) — Kültür Bakanlığınca Balıkesir orta tedrisat kadrosunda bazı değişiklikler yapılmıştır. Lise muallimi Mediha ile riyaziye muallimi Hicri Muğla orta okuluna, İbrahim Çanakale orta okuluna, musikî muallimi Halid Bedii Bandırma orta okuluna, Bergama orta okulundan Avni, Karaman orta okulundan Hilmi, Akhisar orta okulundan Niyazi, Adana erkek lisesinden Necati Balıkesir lisesine, Balıkesir Necati bey öğretmen okulundan Reşad Beşiktaş orta okuluna, Zeki de Vefa lisesine tayin edilmişlerdir. Balıkesir ilk okul öğretmenlerinden Muallâ da Ankara vilâyet emrine verilmiştir.

Fazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

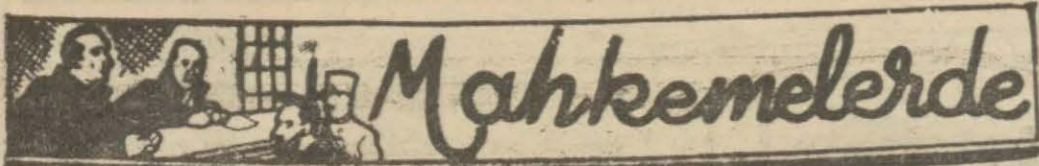
— Hasan Bey belediyenin yeni bir kararı var.

... İş yerlerinde memurların oturdukları hasır...

... sandalyalar kaldırılmakmış.

Hasan Bey — «Hasır altı etmek» tâbiri de bu sandalyalarla birlikte kalksa ne iyi olur.

Mahkemelerde Heybeliada'da dadanan hırsız mahkûm oldu

Davit Heybelide birkaç vak'a yapmaya muvaffak olmuştu. Fakat son vak'asında yakalandı

Son günlerde Heybeliada'da faili meçhul kalan birkaç hırsızlık vak'ası olmuştur. Ada sakınlarından bazı kimseler bu yüzden polise şikâyetle bulunmuşlardır. Nihayet son defa Heybelide lokantacı Mehmedin bahçesinden içinde köstekli bir altın saati ve 25 lira parası bulunan ceketi ile, aynı havalide Davidin bir halısı çalınmış, zabıta sıkı takibata başlamıştır. Yapılan tahkikat sonunda Heybeliyemusalat olan bu hırsızın o civarda oturan Davit isminde işsiz bir adam olduğu tesbit edilmiştir. Suçlu yakalanarak adliyeye teslim olunmuş, Sultanahmet 3 üncü sulh ceza mahkemesinde yapılan duruşması sonunda 1 ay hapse mahkûm edilerek, tevkifhaneye gönderilmiştir.

İskambil yüzünden çıkan cinayet davası başladı

Galatada, iskambil oynarken çıkan bir kavgaya neticesinde arkadaşı Salihi ağır surette yaralayan Mustafa oğlu Alinin duruşmasına Ağırceza mahkemesinde başlanılmıştır. Bu kanlı kavgaya şahit olanlardan bazıları mahkemede dinlenmişler, hâdise hakkında şunları anlatmışlardır: — Birlikte kahvede iskambil oynuyorduk. Ali ile Salihin arasında oyunun sonuna doğru münakaşa çıktı. Oyunu bıraktık. Dışarı çıkınca o civarda bulunan bir bakkal dükkânının önünde tekrar kavgaya başladılar, Ali bıçağını çekerek Salihi hücum etti, yaraladı. Bu sırada yanında arkadaşı ve hâlen tevkifhanede bulunan Yusuf ta vardı. Hâdiseden sonra ikisi de kaçmışlardı. Bilâhare yakalanarak, merkeze götürüldüler.

Reis, şahitlere Yusufun kim olduğunu sormuş, şahitler de Yusufun geçenlerde tevkifhanede Çolak Fevziyi öldüren mevkuf olduğunu söylemişlerdir.

Duruşma şifa bulan yaralı Salihi ile, gelmiyen şahit Serverin ve tevkifhanede bulunan Yusufun mahkemeye celpeleri için başka bir güne bırakılmıştır. Suçlu Ali, mahkemede şahitlerin ifadelerini kabul etmemiştir.

Sarı İhsan gene meydana çıktı

Bir müddettenberi ortada görülmiyen tanınmış dolandırıcılardan Sarı İhsan, son günlerde yeni bir hâdisiyle tekrar sahneye çıkmıştı. Bu yüzden polis tarafından aranılmaktaydı. Suçlu nihayet yakalanarak, dün adliye teslim edilmiştir. İhsanın, zarfçılık usulüne zavallı, sâfildir bir köylüye oynamak istediği son oyunudur.

Şileden İstanbula yeni gelmiş ve şehrin yabancıları olan Mehmet oğlu Hüseyin isminde bir köylünün Kazancılara doğru ağır ağır, etrafına bakınarak yürüdüğüünü gören İhsan, bir av yakaladığını anıyarak, adamcağızın peşine takılmıştır. Biraz sonra da yanına yaklaşmış ve:

— Merhaba ağam, biz seninle hemşeriyiz, unuttun mu?.. diyerek, köylü ile ahab olmuştur. Biraz beraberce yürüdükten sonra yere bir paket düşürmüş, bu suretle köylüyü gafil avhıyarak, 900 lira parasını çarpmıştır. Suçlu İhsan dün 4 üncü sorgu hâkiminin kararile tevkif olunmuştur.

Mevkufuları otomobile gezdiren jandarmaların tahliye talebi reddedildi

Tevkifhaneden adliye getirilen mevkufuları taksit ile dolaştırmak, ve rakı içip eğlenmelerine vasita olmaktan maznun adliye Kapahtı jandarma kumandanı Ali onbaşı ile, jandarma Ahmedin duruşmalarına asliye 1 inci cezada devam olunmuştur.

Dün mahkemede şahit sıfatile dinlenen jandarma Vâhid:

— Filhakika, Ali onbaşı beni taksit çağırmağa gönderdi. Çağırdığım taksiti jandarma Ahmetle, mevkufular binip gittiler Ellerine kelepçe vurulmamıştı, fakat nereye gittiler, ne yaptılar, orasını bilmiyorum.

Demişti. Bunun üzerine reis jandarma Ahmede mevkufulara niçin kelepçe vurmadığını sormuştur. Ahmet, Ali onbaşıyı göstererek:

— Ne yapayım, demiştir. Âmirim böyle emretti Ali onbaşı ise, buna cevaben: — Bay reis yalan söylüyor, ben kendisine icap eden emri vermiştim, demiştir.

Duruşma sonunda maznunlar tahliyelerini istemişlerse de, mahkemece kabul edilmiş ve dava iddia makamının iddiasını serdetmesi için, başka güne bırakılmıştır.

Ağabeyisi tarafından yaralanan Kadri öldü

Kardeşi İsmail tarafından bıçakla ağır surette yaralanan Kadri, nakledildiği Gureba hastanesinde dün ölmüştür. Cesedi muayene eden adliye tabibi Enver Karan morga kaldırılmasına karar vermiştir.

Tanzifat ve tenvirat vergisi şubelere götürülecek

Tanzifat ve tenvirat vergilerini borçlular şubelere kendileri götürecektir. Bir çok kimseler borçlarını vaktinde belediye şubelerine yatırmamış olduklarından bu hususun temini için yeni bir tedbir alınmıştır. Bu tedbire göre bina ve arazi vergileri veya sair işler için şubelere müracaat edenlerin dilekleri tanzifat ve tenvirat borçlarını ödedikten sonra görülecektir.

HÂDİSELER KARŞISINDA

Her dediğini isbat eden adam

Kendini methediyordu: — Kuvvetliyim!
Dedi. İnanmadılar. Tramvayın kapısını bir elile açıp kapadı!

— Hakkın var, dediler, kuvvetlisin!

— Çok kurnazım!
Dedi, isbatını istediler: İsbat etti. Polise görünmeden yürüyen tramvaya atladı.

— Hiç bir zaman bedbin olmam!

Dedi. Eline bir gazete aldı. Çin - Japon meselesine, İspanya hâdiselerine ait hâdiseleri okudu. Gazeteyi bıraktı. Bir kahkaha attı.

— Korku nedir bilmem!

Dedi. Bir bardak kırkçeşme suyunu bir nefeste içti.

— Gaipen haber alırım!

Dedi. Artık bu sefer:

— Atıyorsun, dediler, işte bu imkânsızdır.

— Göreceksiniz.

Günde dört defa yerlerini değiştiren tramvay mevkiflerinin o dakikada buldukları yerleri saydı:

— İnanmazsanız, dedi, gidip bakın!

— Evimde hâkim olan karım değildir, benim!

Dedi. Karısını gösterdi. Başında altı ay evvel yaptırılmış bir şapka vardı.

Hafızam çok kuvvetlidir, dedi, inanzsanız bakın: Zifiri karanlık sokak taki evini buldu. Anahtarla kapısını açtı.

— Şimdi beni şişman görüyorsunuz ya, ben istersem kauçukmuş gibi daralabilirim.

Dedi, kalabalık zamanda türnükeden geçti ve tünele bindi.

— Hiç kimsenin yapmadığı şeyleri yaparım!

Dedi, bir kitapçı dükkânına girdi. Bir kitap aldı, dükkândan çıktı.

İsmet Hulûsi

Sütçüler kışık Süt fiatını Tesbit edemediler

Süt müstahsilleri ve sütçüler esnafı kışık süt fiatlarını tayin etmek üzere dün bir buçuk saat süren bir toplantı yapmışlardır. Toplantı çok münakaşalı olmuş ve bu yüzden perakende süt fiatlarında reyler birbirini tutmamış, bu cihetin karara rabtı başka bir güne bırakılmış, bundan sonra piyasaya halis süt çıkarmak ve hileli satışın önüne geçmek üzere bazı tedbirler ittihaz edilmiştir. Cemiyetin hâlis süt satma gayretlerine halkın da müzaheret göstermesi istenmiş ve meselâ bozuk süt alanların hiçbir suretle müsahaba ve ihmalkârlık göstermeksizin, bu sütün satan hakkında cemiyete şikâyetle bulunmaları temenni olunmuştur. Aksi takdirde hilenin önüne geçmenin maddeten imkânsız olacağı ileri sürülmüştür.

Akayda yardım sandığı kuruluyor

Akay idaresi kaptan ve çarkçıları birleşerek ölüm vukuunda ailelerine yardım için bir sandık teşkiline karar vermişlerdir. Sandığın nizamnamesi hazırlanmaktadır.

Konuşma:

Şu manasız gurur?

Yazan: Nurullah Ataç

Vapurdaydım. Biraz ileride oturan iki kız - oldukça yüksek sesle - fransızca konuşuyorlardı. Bittabi alelade şeylerden bahsediyorlardı. Fakat ikisinde de mühim bir iş görmekte olanların tavrı vardı. Ana dilleri ile konuşmalar hiç güpheş seslerini yükseltmezler, hallerine, yaşlarına daha uygun bir tavırları olurdu.

La Ro-chefoucauld: «Gençlere verilen terbiye, ekseriya onlara bir nahvet daha aşılar» diyor. Hele ecnebi dili öğretmek!... Gençlerin, yaşlıların çoğu fransızca (veya başka bir ecnebi dil) bilmedi. Kendi kendine kâfi bir hüner sayıyorlar ve başka hiç bir şey bilmedikleri halde kendilerinde etrafa karşı bir üstünlük vehmediyorlar. Bunun içindir ki memleketimizdeki ecnebi mektepleri kadın, erkek bir yığın züppe, ukalâ yetiştiriyor. (Hiç birinin türkçe bir yazı okumaya tenezzül etmediklerini bildiğim için düşündüğümü söylerken kimseyi gücendirmeyeceğimden eminim.)

Gençlere boyuna: «Dil öğrenin!» deyip duruyoruz. Bununla türkçenin irfan, bilgi edinmek için kâfi olmadığını söylemek istiyoruz. Doğru bir tavsiye... Fakat ecnebi dilin bir gaye değil, ancak bir vasita olduğunu hiç bir zaman unutmamalıyız. Halbuki bizde ekseriya ecnebi dil bir gaye oluyor; onu edinenler kitab okumağa, kafalarını zenginleştirmeğe heves etmiyorlar. Cahilin ecnebi dil bilmiyeni, bilenin den çok daha iyidir: hiç olmazsa çalınmaz.

Zaten hiç bir şey bilmiyenin ne bir yabancı dil bilmesine, ne de ana dilini bilmesine imkân yoktur. Konuşur, gevezelik eder, işte o kadar. Dil bilmek, ilmin bir şubesine merak etmekle kabildir.

Bizdeki tercümelemin ekseriya fena, yanlış olmasının sebebi de budur: mütercimler hiç bir şey bilmiyorlar; kafaları işlememiş ki okuduklarını anlayıp da anlatabilsinler.

Geçen gün bir gençten bahsederken: «Çok iyi, değerli bir adam» dedim. Arkadaşlarından biri hemen: «Elbette, dedi, bizim neslin adamları hep iyidir.»

İşte bu zihniyeti bir türlü anlayamıyorum: bizim nesil, sizin nesil... Bugün ben yaşta, hattâ en yakın dostlarımdan saydığım kimseler arasında fikirlerine iştirak etmediğim, hiç bir değerleri olmadığını bildiğim çok kimseler gösterebilirim. Dostluk, yaş başka, bir kimsenin kıymetini kabul etmek başka...

«Benim neslimdendir; benim arkadaşlarımdan, akrabalarımdandır» diye bir kimseyi beğenmek sadece nahvetimizden gelir; onun değerinden kendimize bir pay biçmek isteriz. Onun için söylediklerimiz ekseriya yalandır: onu vasita edip kendimizi öğertiz. Kottuklarını kabartarak: «Ben söyleyim, ben böyleyim» diye kendinde bir takım mevhum meziyetler sayan adam bile, arkadaşlarını, akrabalarını öğenlerden üstündür. Onlar sürüdür; hiç bir zaman - kelimenin en iyi mahasile - birer ferd olamazlar.

Bazı şairlerimiz, muharrirlerimiz, her hangi bir tesir altında kalmaktan çekiniyor, korkuyorlar. Bunun için de okuyorlar. Falan Türk veya filân yabancı şairin eserlerini okurlarsa onun gibi yazmağa kalkarlar, şahsiyetlerini, hususiyetlerini kaybederlermiş!...

Bunun için yazdıkları, her hangi bir kimsenin yazdıklarından farklı değil.

Nurullah Ataç

Tesirden kaçmasalar, okusalar, ilk akıllarına gelen şeyin başka kimselerin de aklına gelmiş olduğunu görürler ve artık onu yazmaktan çekinirlerdi.

İnsanları birbirinden ayıran farklar aşağı, cahil tabakalarda değil, bilâkis irfan sahibi, yüksek tabakalarda belli olur. Hayvanlar, vahşiler gibi cahiller de - düşünce ve hassasiyet bakımından - birbirine benzerler. Muharrirlerimizin çoğunun hep aynı şeyleri gevelemeleri; birbirinden haberleri olmadan hep aynı basit düşünceleri, hayalleri tekrar edip durmaları bundandır.

Nurullah Ataç

Esnaf cemiyetlerinin yeni idare hey'eti

Esnaf Cemiyetleri müşterek bürosu yeni merkez hey'eti seçilmiştir. Merkez hey'etine Bakkallar cemiyeti reisi Rüşti, kahveciler cemiyetinden Celâl, şekerçiler cemiyetinden Kâzım, dokumacılar cemiyetinden Yahya, garsonlar cemiyetinden Rıza, Madeni san'atkarlar cemiyetinden Necati intihap olunmuşlardır.

Yeni tip ayakkabıları için güzel bir reklam

Resimdeki kız, ayaklarına aşık olduğu için resmini de böyle çıkarmış değildir. Sadece Amerikada, bir kundura fabrikası piyasaya yeni çıkardığı altı lastik ayakkabıların ayakta tesirini görmek, tetkik etmek için fotoğrafına böyle resimler çekmesini emretmiştir.

Güzel, daha doğrusu cazip bir reklam usulü değil mi?

GÖNÜL İŞLERİ

Kadını baştan Çıkaran kadın..

Bir erkek okuyucum, Bay R. R. karısının arkadaşından şikâyetçi, diyor ki:

— Bu kadın bana nazaran daha zengin bir adamın karısı. İş gücü sadece bir manken gibi giyinip kuşanmaktan, dolaşip eğlenmekten ibaret. Sık sık bize geliyor. Ahlâkının düzgün olduğunu biliyorum, bu cihetten tehlike yok. Fakat karım biraz cahil biraz saf biraz muhakkemesiz. Onu görünce onun gibi görünmek, dolaşmak, masraflarında onu taklid etmek istiyor. İmkân olsa yapacağım, fakat maalesef o kadının kocası ile aynı servet kaynağının yolunda değilim. Üzülüyorum, sıkılıyorum, zevcem kızdırmadan bu kadından nasıl kurtulayım?

Reçeteyi birkaç satırın içine sıkıştıracağım:

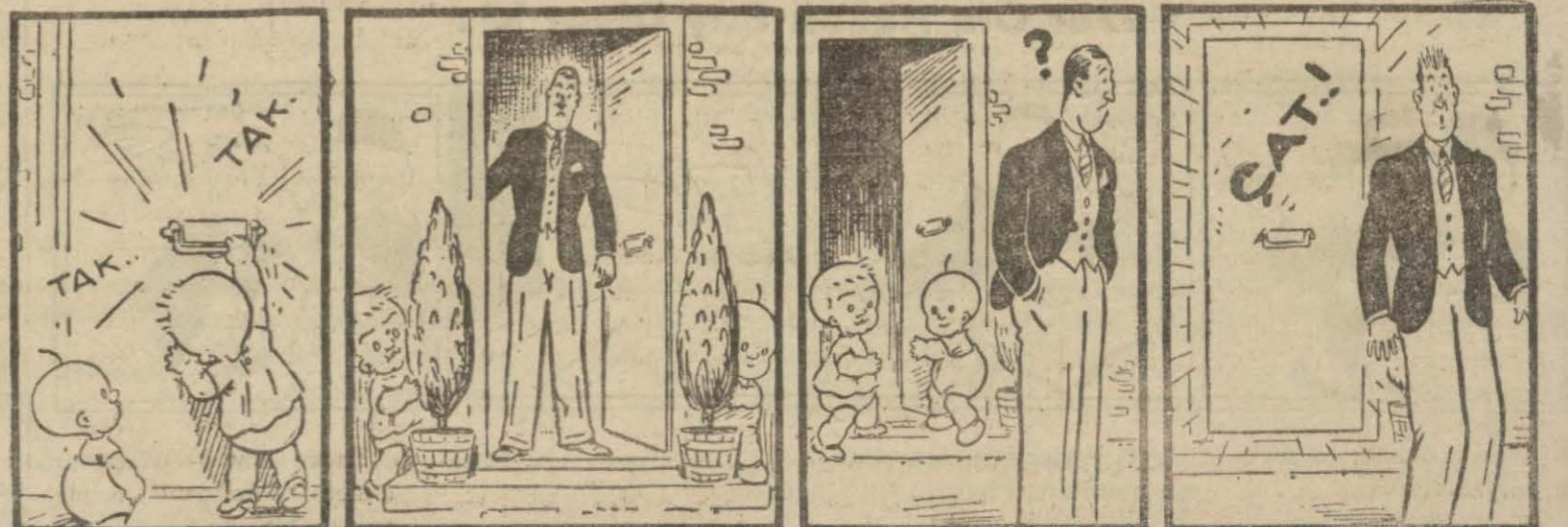
— Bu misafir bayana karşı karınızın yanında biraz mütefitt davranınız, güzelliğinden, zarafetinden bahsediniz. Yarınmak ister görünüünüz, karınızın misafir kabul etmekte mazereti pek çabuk zuhur edecektir.

Bay R. C. ye:

Tanıdıklarımızdan bir erkek vardı, me-rasimden, gürlütiden hiç hoşlanmaz bir adamdı. Günün birinde çocuğunu gezdirmek bahanesiyle sokağa çıkardı, doğruca bir hususi hastaneye götürerek sünnet ettirdi. O akşam çocuğun eve dönüp de vaziyetin anlaşıldığı zaman kopan kıyamete ben de şahid oldum. Annesi bütün hayatınca beklediği bir günü kaçırmış olan birisinin cinnetine tutulmuştu. Sanılır ki bir servet kaybetmişti. Adam pişman oldu. Fakat iş işden geçmişti. Bugün çocuk koca delikanlı, aradan yıllar geçti, fakat arkadaşım «çocuğunun mürettevini» görmemiş olmakla elân müteezzirdir.

Size tavsiye ederim: Karınızı dinleyiniz, onun istediğini yapınız. Ecnebi ile dolu bir apartmanda oturmanız bir mahzur teşkil etmez. Millî âdetimizdir. Kendi memleketinizde oturuyorsunuz. Hem başka yerde de otursanız gene yapacaksınız. Modaya gelen İngiliz itiyadlarından hiçbir şey feda etmez. Afrika çölünde yemek yerken imkân bulsa gene sirtına ismoklinini geçirir. Türk niçin başka türlü olsun?

Bacaksızın maceraları:

Muziplik

Amerika Mektupları:

Amerikalı, baştanbaşa tezdad dolu bir varlıktır

Sizi evinde misafir etmeğe can atar. Sizin için dünya kadar masrafa girer. Fakat evinden bir yere telefon ettiniz mi mükâleme bedelini kendisine vermekte tereddüd etmeyiniz. Bunu gayet tabii telâki ederek alır ve lâkayd bir tavrla cebine atar.

Yazan: Belkis Halim

Nevyork (Hususî) — Bilmem her birinin ceddinin dünyanın başka bir ucundan gelmesinden mi nedendir, bugünkü Amerikalı bir tezdadlar mecmuudur. Birbirine uymayan pek çok şeyleri kendinde yerleştirmiştir. Amerikalı her şeyden evvel tek evlâdî zengin bir ailenin nazlı değil, fakat saf ve şumarık bir çocuğuna benziyor. Onun evlâdî nasıl olursa olsun bir arkadaş bulmak için can atarsa, Amerikalı da ecnebiye bayılır. Sanki koca kıt'asında tek başına yaşıyor gibi yalnızlığın acısını duymuş olacak ki her gelen ecnebiye elini uzatıyor ve ona kâpısını, evini açıyor.

Amerikada misafir odası deyince misafir yatak odası anlaşılır. Herkesin evinde böyle bir oda var. Sizi misafir ettiler mi, odanızda çok defa dış fırçanızdan iğne ipliğe ve aspirine varıncıya kadar her şey bulursunuz. Sizi memnun etmek, evden kaçırmamak için elinden geleni yapar. Size otomobilini ve gününü verir. En büyük otellerde ziyafetler çeker, bol para harcar. Fakat meselâ evinden bir yere telefon etseniz parasını tekliif etmekten çekinmeyin. Çünkü o, ay yahut hafta başı hesabına dahildir. Ve Amerikalı o gün için o beş senti sarfetmeği hesablamamıştır. Dolarların arasına şu beş sent te karışsın demez. Onu alır ve cebine atar.

Bir gün iki arkadaş bir Amerikalı tanıdığımızla beraber Amiral Byrd'in kutba beraber götürdüğü köpekleri görmeye gidecek oldük. Bu yer, bulunduğumuz otele elli mil uzakta idi. Amerikalı bizi otomobilile götürdü. Kapıda dühu-liye alındığını gördük. Yanımızda para olmadığı için Amerikalıya vermesini rica ettik. İçeride, beş kuruşluk bir kart beğenip aldım. Onun da parasını ondan istedim. Döndüğümüz zaman bizim için sarfettiği parayı vermek istedik. Almadı. «Yalnız kartın parasını verin» dedi ki bu bizim için sarfettiği paranın yirmide birini bile tutmuyordu.

Amerikalı temizdir. Hergün banyo alır. İki günde bir çamaşırını, haftada bir yatağın takimini değiştirir. Fakat sabahları yatağı yaparken yastığını, çarşaflarını yere atmakta bir beis görmez. Kolejde talebenin bir sigarayı, yahut bisküvi kabı içindeki dondurmayı ağzından ağzına dolastırıklarını görürsünüz. İğrenmek nedir bilmezler. Kendi yedikleri tabak-nedir köpeklerine de yedirirler. İç çamaşırını ütüsüz kullanırlar.

Amerikalı demoktrattır. Tramvaylarında, trenlerinde mevki farkı yoktur. Herkes Amerikada en büyük adam olmak hakkına malik olduğuna inanırlar. Fakat saraya, hanedana, debdebeye can atarlar. Bütün milletlerin saray hikâyeleri evvelâ buraya yayılır. Simpson - Edward macerasını en evvel ifşa eden Amerikan gazeteleri olmuştur. Kızlar eskî bir Rus prensile yahut herhangi bir ünvan sahibi biriyle evlenmeğe bayılırlar.

Amerikalı müsamahakârdır. Fakat memleketinde beş altı sene oturup ta hâli İngilizce öğrenmiyeni affetmez.

Açık fikirlidir. Her yeni icad Amerikada tatbik ve inkişaf sahası bulur. Fakat aynı zamanda muhafazakâr ve an'aneperesttir. Cuma günü hangi Amerikalının evine giderseniz gidin, balık bulursunuz. Cumartesi günü fasulye.. Evlerinde dededen kalma eşyayı kullanırlar. Antikaya bayılırlar.

Dehşetli ferdiyetçidirler. Fakat bütün kadınların gömlekleri aynı renktedir. Mekteplerde üniforma yoktur. Fakat bütün talebenin ayakkabısı aynı biçimdedir. Kıyafeti birbirinin aynısıdır.

Dindardır. Fakat dinin akidelerini hergünkü ihtiyacına göre tadil etmekte tereddüd etmez.

Kendinden gayet az bahseder. Kederinden başka gizli hiçbir şeyi yoktur. Kendisine neşe veren her sırrı aynı zamanda sizindir de. Kederini her zaman saklar, fakat neşesini her zaman paylaşır.

Milletleri şahıslandırmak isteyen ressamlar muhtelif tipler yaratmışlardır. Bu tipler, izafe edildikleri milletin temsilî hüviyetleridir ve beynelmül birer mahiyet almışlardır. Mişel Almanya'yı, Con Bull İngiltereyi, Marianne Fransanın timsalidirler. Amerika da, şu resmini gördüğümüz sivri sakallı, federasyon bayrağının bir parçasını pantolon, bir parçasını da ceket yapmış, derbeder tavırlı Sam Amca ile resmolunur.

Çalışmalarında mütemediyen bir şeyler aramayı sever. Hiçbir müessese, hatâ hiçbir ticarethane yoktur ki şu veya bu şekilde, ufak yahut büyük bir araştırma peşinde olmasın. Kararlarını, yüzlerce, binlerce vak'aya istinad ettirmek isterler. Fakat diğer taraftan pek te çabuk inanırlar.

Dehşetli idealisttirler. Fakat aynı zamanda maddî konforun esiridirler. Bütün kazançlarını bu uğurda sarfederler. Onu temin etmek için ömürlerini tüketirler.

Eminönü meydanının projesi hazırlandı

Eminönü meydanının açılması için mahallinde ve harita üzerinde yapılan tetkikler tamamlanmıştır. Bu hususta iki proje hazırlanmıştır. Birinci projede Eminönü geniş şekilde meydana çıkarılmaktadır. Fakat bu projenin tatbiki için Nafia Vekâletinin vereceği bir milyon lira kıfayet etmiyeceğinden küçük mikyasta ikinci bir proje hazırlanmıştır.

Her iki proje Nafia Vekâletine yollanacaktır.

Nafia Vekâletinin vereceği cevaba ve temin edeceği para miktarına göre iki projeden birinin tatbikine geçilecektir.

Turistlere kolaylık

Seyyah celbini kolaylaştırmak için turistlerin beraberlerinde getirecekleri zati otomobillerin tahmil ve tahliye ücretlerinden yüzde elli tenzilât yapılması gümrüklere bildirilmiştir.

Bundan başka rıhtıma yanaşan turist gemilerine verilecek suyun beher tonundan tenzilâtli olarak 30 kuruş ücret alınacaktır.

Hama lar el arabası kullanamıyacak

El arabalarını yalnız seyyar satıcılar kullanabilecektir. Fakat bu arabaları hamallar da kullanmakta, içlerine çuval, sandık vesaire koyarak taşımaktadır. Belediye reisliği âlâkadar şubelere birer tamimle keyfiyeti bildirmiş, el arabalarında yük taşıyanlara mâni olunması tebliğ edilmiştir.

Yıldız Sarayında Bir haremağasının hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Abdülhamidin zihninde şu iki düstür yerleşmişti: Hali hazırda hükümet ricaline emniyet ve itimad etmemek ve hükümet mekanizmasını ele almak...

Abdülhamidin bu kanaatini en çok takviye eden, eniştesi Damad Mahmud paşa idi. Mahmud paşa, (Damad) lık sıfatile, Abdülhamid üzerinde nüfuz ve tesirini arttırmak fikrinde idi. Bunun için de, Abdülhamidin zihnine şu iki düsturu yerleştirmişti:

1 — Hâli hazırda hükümet ricaline, emniyet ve itimad etmemek.

2 — Yavaş yavaş hükümet mekanizmasını ele alarak, vükelâyı nüfuz, kudret ve ehemmiyetten iskat etmek.

İşte Abdülhamid, saltanatının ilk günlerinden itibaren bu iki düsturu kafasına yerleştirmiş, bunları prensib itihaz etmişti. Babîâliyi zayıflatmak kararını veren Abdülhamid, buna mukabil sarayı kuvvetlendirmek için ilk saray erkânını şöylece teşkil etmişti:

Mabeyni hümayun müşirliği — Damad Mahmud paşa.

Mabeyn ferikliği — Bahriye livalarından Said paşa. «Bu zat, Damad Mahmud paşanın eniştesi idi. Mahmud paşanın tavsiyesiyle rütbesi bir derece terfi edilmiş; saraya getirilmişti.»

Mabeyn başkâtibi — Said bey. «Abdülhamidin ilk başkâtibi Sadullah bey (paşa) idi. Fakat bu zatın, Sultan Murad ile münasebetinden tevehhüm edilerek yeni bir başkâtib almak mecburiyeti hissedilmişti. Ve Abdülhamide üç namzed gösterilmişti. İşte Damad Mahmud paşa burada da iyi bir rol oynamış; -o tarihte, (Ticaret Meclisi) âzasından olan- Said beyi, mabeyn başkâtibliğine getirmişti. Bu zatın, Mahmud Nedim paşa tarafından Abdülhamide tavsiye edildiğini rivayet edenler de vardır. Doğru değildir.»

Başmabeynci — Ferik Nafiz paşa. «Saltanatın ilk günlerinde, bu vazifeyi Etem bey ifa etmişti. Fakat, sarayda kuvvetli bir nüfuz tesis etmek isteyen Damad Mahmud paşa, bu zatı Abdülhamide medhüsena ederek, onu da bu mühim memuriyete yerleştirmişti.

Sermüşahib, İdris ağa, Kilerci başı, Osman efendi, Seccadecibaşı Hüseyin efendi, Tütüncübaşı, Mehmed ağa, Kahvecibaşı Hacı Mahmud efendi (1) Esvabecibaşı İsmet bey, İbriktarbaşı Ali ağa, Sertüfekci (binbaşı) Tahir ağa, Gidiş müdürü Haydar bey, Haremî hümayun Gidiş müdürü Hacı Mustafa ağa,

Berberbaşı Corci efendi, Bunlar, Abdülhamidin efendilik zamanında maiyetinde bulunan en sadık bendeleri idi. Kitabcıbaşı, (Gelenbevi zade) Tefik efendi,

İkinci kâtib, Lebib bey, Kâtib Süleyman bey, Divanı hümayun tercümanı Münir bey,

İkinci mabeynci Osman bey. Üçüncü mabeynci Yusuf bey ile mabeyncilerden Kâzım, Hasan, Mehmed beyler ve Lûtîfi ağa; saltanatın ilk hâftalarında saraya intisab etmişlerdi.

(Seryaver) lık meselesi mevzuu bahseldiği zaman, sadrazam Rüşti paşa, damadı (Miralay Mehmed bey) i tavsiye etmişti.

(1) Sarayda, bu zata (Sansar Mahmud) derlerdi, Sonraları, (gidiş müdürü) olmuştur. Sarayda, en faal rol oynayanlardan biri idi.

Damad Mahmud Paşa Redif Paşaya: «Zatı şahane sizden çok memnun» dedi.

siye etmişti. Fakat, Damad Mahmud paşa:

— Sadrazam, zaten Murad efendinin taraftarıdır. Onun damadına itimad olunamaz ve, saraya sokulamaz.

Demmişti. Ve seryaverliğe; (serasker) vekâletinde bulunan Redif paşanın akrabasından diğer miralay Mehmed beyi tavsiye etmişti. Bu zat, derhal bir derece terfi ettirilmiştir. Sultan Murad zamanında yaverlik eden Arnavud ve Çerkes zabıtların rütbeleri birer derece terfi ile ordulara gönderilmişti. Ve muhtelif zevatın tavsiyeleriyle, binbaşı ve yüzbaşılardan on beş zabıt seçilmişti. Bunların arasında, (Sofokli) isminde bir de Rum bulunmakta idi. Bu zat, Fransada tahsil etmiş, Sultan Aziz zamanında süvari muallimi sıfatile Osmanlı ordusuna girerek (Sağ kolağası) rütbesini ihraz eylemişti. Abdülhamid, mâhaza Rumlara karşı bir cemile göstermek için, bu zatı da kendine yaver almış, rütbesini binbaşılığa terfi ettirmişti.

Hünkâr, ilk zamanlarda (sertabîb)lik vazifesini kimseye vermemişti. Bu vazifeyi bir müddet, (Doktor Mavroyani bey) ifa eylemişti. Bu zat, efendilik zamanındanberi Abdülhamidin hususî tabibi, ve şahsi dostu idi. Abdülhamidin sarayında, ve Yıldız sarayının çatısı altında, uzun zaman pâyedâr olanlardan biri de, bu zattır. Abdülhamidin en çok ehemmiyet verdiği (eczacıbaşı) lık memuriyetine de, Mavroyani beyin tavsiye ve kefaleti ile (Yorganki efendi) isminde biri getirilmişti.

İşte; ilk saray erkânı, böylece teşkil

kül etmişti. Ve bu erkânın başına da, Damad Mahmud paşa ile, başkâtib Said bey geçmişti.

Babîâlinin nüfuz ve kudretini saraya nakletmek hususunda, Said bey de Damad Mahmud paşa ile hemfikirdi. Bu fikre, bir üçüncü zat daha iştirak etmişti ki o da Babîâli erkânından, serasker vekili (Redif paşa) idi.

Redif paşanın bu fikre iltihak etmesi, herkesten ziyade Abdülhamidi sevindirmişti. Çünkü bu paşa, Sultan Aziz ve Sultan Murad hal'edenlerin e-lebaşılardan olduğu için, Abdülhamid nazarında, korkunç bir şahsiyetti. Buna binaen şimdi Redif paşa gibi kuvvetli bir hükümet adamının sarayla birleşmek istemesi, şüphesiz ki, Abdülhamidi memnun edecek bir keyfiyetti.

Redif paşanın saraya intisabı, derhal pariak bir mükâfat ile neticelenmişti. Asıl (serasker), o sırada Sırbistanda harb ile meşgul olan (Abdülkerim paşa) idi. Bu zata fazla olarak da (serdarı ekrem) unvanı verilmişti. Redif paşa, altı aydanberi, (serasker kaymakam) sıfatile ona vekâlet etmekte idi. Fakat Damad Mahmud paşa ve başkâtib Said beyle anlaşılıp artık sık sık saraya devamla başlayınca, derhal vaziyeti değişmişti. Bir gün, Damad Mahmud paşa ona, şu müjdeyi vermişti:

— Zatı şahâne, sizden çok memnun. Kendilerinin cülûslarını tâcil ettiğiniz için sizi, mükâfatlandırmak istiyorlar. Pek yakında, asâleten (Serasker) liginizi tebsir edeceğim.

Demmişti.

(Arkası var)

Okuyucu Mektupları.

Karadeniz Vapurlarında Yer yok

Ordu okuyucularımızdan S. Çelebi yazıyor:

— İki haftadır vapurlar Giresun'dan itibaren yük ve yolcu almaktan imtina ediyorlar. Denizyolları Karadeniz hattına haftada üç posta çıkarıyor. Bunun biri de doğru postadır.

İran - Trabzon yolu açıldığındanberi bapur yalnız Trabzondan kamaralarını dolduruyor. Mevsim dolayısıyla talebe fazlalığı ilâve edilince vapurda güverte yerli bile kalmıyor.

Bu yüzden Giresundan, Ordudan istanbula gidecek yolcu ve talebeler müşkülât çekmektedirler. Parası olan yolcu veya talebe ise Samsundan trenle gitmektedirler. Parası olmayanlar ise bin müşkülât içinde kalyolarlar.

Denizyollarının Karadeniz hattına bir posta lâvesi için nazarı dikkatli celbederim.

Pendikte içki şişelerinden fazla olarak 5 kuruş alınıyor!

Bir okuyucumuz Pendikteki pahalılıktan şikâyet ediyor:

— Haydarpaşadan kalkan yolcu katarları malûm olduğu üzere ilk olarak Pendikte dururlar. Haydarpaşadan yiyecek ve içeceklerini temin edemiyenler buradan öte beri almağa çalışırlar. Fakat Pendikte bariz bir pahalılık vardır. Meselâ şarap, konyak, rakı gibi şeylerden mutlaka 5 kuruş fazla alırlar. Bunun sebebini de sorarsanız size şu sudan cevabı verirler:

— Burası Pendik şikâyetiniz varsa istediğiniz yere gidin, şikâyet edin!

İnhisarların nazarı dikkatini celbederiz.

MİZAH

ESKİLER ALIYORUM!

Yazan : İsmet Hulusi

Arkadaşlar, beni bir çalgılı bahçeye götürmüşlerdi. Bazan çalgı dinliyor, bazan da şuradan buradan konuşuyorduk. Bir aralık söz iş aramak, iş bulmak bahsine intikal etti. Ben:

— Nihayet, dedim, hiçbir iş bulmasam, bir torba alıp eskicilik te yapamaz değilim ya!..

Yanımızdaki masada temiz giyinmiş, yeni traş olmuş orta yaşlı bir adam oturuyordu. Bana baktı:

— Affedersiniz, dedi, müsaade eder seniz ben de fikrimizi söylüyeyim.

Nazik konuşuyordun:

— Hayhay buyurun!

— Belki her işi yapabilirsiniz ama eskicilik yapmak elinizden gelmez.

— Niçin, utanır mıyım?

— Hayır o mesele değil, iş haddi zatında ihtisas meselesidir.

— İhtisas meselesi mi?

— Evet!

— Siz ihtisas meselesi olduğunu nereden duyduunuz.

— Duymadım. Tecrübemle istinaden söylüyorum.

— Ne iş görürsünüz?

— Eskiciyim.

Eskici ile ahab olmuşuk. O bana iddiasını isbat etmek için bir tek çare bulunduğunu, benim de bir gün kendisiyle birlikte dolaşmam icab ettiğini söyledi. Kabul ettim. Adresimi verdim. Ertesi gün gelecek, beni evimden alacaktı.

Sabah erkenden kapımın önünde bir ses yükseldi:

— Eskiler alıyorum.

Pencereden baktım. Üstü başı eski bir adam duruyordu. Elinde pis bir torba vardı.

— Haydi, bay hazır mısın? Ne o beni tanıyamadın mı? Nasıl olur, dün akşam görüşmemiş miydik?

Doğrusu birden tanıyamamıştım. Çünkü bir akşam evdeki kıyafeti tamamiyle değişmişti.

— Dur, dedim, şimdi geliyorum.

Güldü:

— O kıyafetle olmaz.. Hele kapıyı bir açın ben geleyim de..

Geldi.

— Bu elbiselerle eskiciliğe çıkılmaz. Torbasını açtı. Eski bir elbise çıkardı:

— Merak etme temizdir; kendim için yaptım. Henüz hiç giymedim.

Doğru söylüyordu. Elbisenin dışı ne kadar kirli görünüyorsa içi de o kadar temizdi. Elbiseleri giydim. Bir de torba verdi:

— Bunu da al; polislin göremeyeceği yerlerde omuzunda, polislin göreceği yerlerde de elinde taşırsın.

Sokağa çıktı, o, narayı bastı:

— Eskiler alıyorum!

Evlerin birinin kapısı açıldı. İki çocuk yanyana evden çıktılar. Herhalde mektebe gidiyorlardı:

— Burada iş var.

— Ne işi var?

— Çocuklar mektebe gidiyorlar.

— Gidiyorlarsa gidiyorlar!. Çocuklar mektebe gittikleri zaman muhakkak iş mi olur?

— Tabii, şimdi onların kitapları alacak. Para lazım, evde eskileri toplamışlardır.

— Eskiler alıyorum.

Bir pencere açıldı:

— Ben demedim mi?

— Hakkın varmış.

— Eskici, eskici.

Kapıya gittik.

— Hele içeri gelin!

Eskici dostum, kulağıma eğildi:

— Bu âdettir, zerzevatçı, kasab filân ev içine almaz, fakat eskici almır. Eskiciyle alışveriş daima konu komşudan gizli yapılır!

— Ne var? Eski esvab, eski ayakkabı, eski manto?

Bir çift eski ayakkabı gösterdiler:

— Bu para etmez.

Bir eski palto geldi. Eskici dostum ötesine berisine baktı:

— Çok yıpranmış. Nafile!

Bir elbise getirdiler:

— Bunun rengi açık, açık renk elbise az para eder..

Eski mantolar, eski kunduralar önümüzde yığılıyordu:

— Bunların hepsine ne vereyim?

Ev sahibi eşyalara bir kere baktı:

— Yirmi lira..

— Dört liradan fazla vermem!

Pazarlık başlamıştı. Ev sahibi beş liraya indi. Eskici dört buçuk lira verdi ve nihayet dört yüz yetmiş beşe aldı.

Evden uzaklaştığımız zaman kolumu dürttü:

— Tam parasını verdik, onun da işi oldu.

— Bu eşya dört yüz yetmiş beşten fazlaya alınmaz mı?

— Alınır ama onlara o kadar lazım.

Çocuklar daha küçük, ya birinci ya ikinci sınıftalar, ben eşyayı hesaplayıp para vermedim. Onların kitab paralarını verdim.

Biraz daha yürüdük, gene çağrıldık. Bir genç kız kapıyı açtı:

— Bir manto var, satacağım.

— Hele görelim.

Genç kız mantoyu getirdi. Fazla yıpranmış değildi. Biçimi de güzeldi.

— Ne vereyim?

Genç kız gözlerini süzdü. Düşündü:

— On beş lira ver.. Vallahi geçen sene kırk liraya yaptırdım. Hem kaç defa giydim ki.

— Olur ama bu mantonun modası geçmiş. Para etmez.. Yetmiş beş kuruş vereyim mi?

Ben şaşırmıştım, bu kadar az para vermek doğrusu insafsızlıktı.

— Ama yaptın, bu kadar az verilir mi?

— Sen bilirsin, fazla etmez; bana inan.

Genç kız mantoyu bir liraya vermeye razı oldu. Çıktığımız zaman sordum:

— Ne kadar ucuza aldın?

— Ona o kadar lazım.

— Nereden anladın?

— Duvardaki resimlerden! Dikkat etmedin mi, duvarda Greta Garbonun bir resmi var. Yanında da Robert Taylor.

— E ne olur?

— Robert Taylorla, Greta Garbonun birlikte çevirdikleri bir film oynanacak.

— Onu da biliyorum.

— Duvardaki resimlerle, oynayacak film ve genç kızın mantosunu satılığa çıkarması genç kızın o filmi seyre gidecek parası olmadığını gösterir. Bir sinemaya gitmek için de bir liradan fazla paraya lüzum yoktur. Ben de işte o bir lirayı verdim.

Gene dolaşıyorduk. Bir apartımandan

sesler geliyordu. Bir erkek bağırırdı, bir kadın bağırırdı. Erkek tekrar bağırırdı. Kadın huşukardı. Eskicinin yüzü güldü:

— Tam zamanı!

Dedi.

— Nenin zamanı?

— Şimdi anlarsın?

Avazı çıktığı kadar bağırırdı:

— Eskiler alıyorum.

Apardımanın penceresi açıldı. Erkek pencereden sarktı:

— Eskici eskici!

— Geliyorum bayım..

Eskici ile birlikte apartımana girdik.

Erkek bir elbise çıkardı. Ya bir defa giyilmiş, ya giyilmemişti. Kadın gözleri şiş bir halde salonun kapısından bakıyordu. Eskici elbiseye göz gezdirdi:

— Yaramaz bayım, başka elbise yok mu?

— Daha ne olsun yepyeni!

— Öyle ama benim iki liradan başka param yok, alamam. İki liraya da siz vermezsiniz..

Kadına dikkat ettim, gözleri buğulanmıştı. Eskici bana:

— Haydi gidelim arkadaş! dedi.

Dışarıda sordum:

— Neye almadın?

— Alamazdım ki, kâr kalmıyacak.

— On beş yirmi lira verseydin?

— Boşuna işdi, vermezdi.

— Ne biliyorsunuz?

— Giren girmez anladım. Sen portmantoya baktın mı?

— Bakmadım, ne olacak ki!

— Portmantoda eski bir kadın manto-

su asılıydı. Herhalde kadın kocasından yeni manto istemiş, kavga o yüzden çıkmıştı. Kadın ağlayınca erkek yeni yaptırdığı elbisesini satıp karısına manto almak kararını vermişti. Bir kadın manto-

su gene kırk, elli liradan aşağı yapılmaz. Bu kadar parayı verip elbiseyi almak ta benim işime gelmedi. Pazarlık etmeden çıktım.

Birkaç sokak dolaşmıştık. Eskici cebinden bir defter çıkardı. Defterde ev numaraları vardı. Yanında da 564, 368 tarzında bir takım rakamlar yazılı idi.

— Bu sokakta epey iş var

— Nereden biliyorsunuz?

— Anlarsın!

Numaraları defterinde yazılı olan kapıların önünde duruyor:

— Eskiler alıyorum.

Diyordu. Nedense o nerede bağırırsa, muhakkak çağırılıyordu. Evde önümüze yığılan eşyaya gene defterinde yazılı rakamlara göre kıymet biçiyor ve o fiata alıyordu. Bunu çok merak etmiştim. Bir başka sokağa saptığımız zaman sordum:

— Ben bu işden bir şey anlamadım.

— Bu meslek ihtisas işidir dememiş miydin?

— Evet!

— İşte eskici olmak için bunları bil-meli!

— Evlerin numaraları defterinde va-

Doğu Mektupları:

Doğu Üniversitesinin Doğuda göreceği işler

Kurulması kat'i bir şekilde kararlaştırılan bu müesseseden Doğu için neler bekleniyor?

Yakında doğuda da bir eşi kuru lucak olan İstanbul Üniversitesi

Erzurum (Hususi) — Bir zamanlar Vanda kurulması mevzuu bahsolan üniversitenin, şimdi de Erzurumda kurulması için gerek hükümet mehafilinde ve gerek halk arasında kuvvetli bir dilek vardır.

Meselenin birinci ve en mühim kısmı hallolanmış ve şarka bir üniversitenin lüzumu artık münakaşa edilemeyecek bir mütarife haline girmiştir.

Doğunun birinci hususiyeti: Her şeyden mahrum oluşudur. Uzun asırlar, gözden uzak kaldığı için kalbden de uzak kalmıştır.

Şimdi büyük bir hızla başlayan doğu kalkınmasının esas ilmi yoldan yürümektir. İstanbul Üniversitesi, buralarını tatmin edecek eleman yetiştirememektedir.

Doğu doktordan, yol gösterici avukat-tan mahrumdur. Doğu cumhuriyet hükümetinin istediği kültür seviyesine çıkmak için lazım olan mekteplerden de mahrumdur. Münevver vatandaş doğuda oturmak istemez. Hodgâm bir görüşle belki haklıdır da. Vakiâ kendisi orada aynı sıralarda okuduğu arkadaşları gibi aynı parayı almaktadır. Fakat buna mukabil doğuda çalışan nefsinin normal bir insanın istiyebileceği her şeyden mahrum etmiştir. Konforu yoktur, kendisini neviden kurtaracak arkadaş muhit yoktur. Ve büyük ideallerle hayata atılan münevver, teşebbüs kuvvetinden hergün biraz daha kaybederek ve maneviyatı bozularak çalışır. Bir an evvel garba, İstanbul'a, Ankaraya, olmazsa İzmir'e, Bursa'ya gitmek arzusu onun içini yakar, tuşturur. Bu zihniyet tabiatile onun işi-ne de tesir eder, ve doğuda çalışmaya gelen vatandaştan istenilen verim alma-

zılı, onu anladık. Yanlarında da bir takım rakamlar var. Sen o evlerin önünde bağırır mısın muhakkak çağırılıyorsun ve defterdeki rakama uygun bir para verince ortaya ne eşya koydularsa hepsini alıyorsun! Ama o numaralar, o rakamlar ne ifade ediyor.

— Haydi ne ise bu meslek sırrını sana söyleyeyim.

Dün bu sokağa elektrik şirketi tahsildarı geldi. Bu evlerden para alamadı. Üç gün içinde parayı vermezlerse cereyanı keseceğini bildiren birer kırmızı kâğıd bıraktı. Evlerin numaraları hizasındaki rakamlar, o evlerin elektrik borçlarıdır. Eskilerini verdiler, elektrik borçlarını ödiyecek parayı aldılar. Şimdi onlar da memnun, ben de memnunum!

Eskice bir evin önünde durduk. Eskici bana talimat verdi:

— Buradaki iş enfes, yalnız şuna dikkat et, eve girerken şapkamızı çıkaracağız. Ev sahibine karşı hürmetkâr bir tavır takınacağız.

— Pekâlâ.

— Eskiler alıyorum!

Bir erkek kapıyı açtı:

— Eskici, eskici!

Ötekî evlerden de böyle bağırıyorlardı. Fakat onlar: «Eskici» derlerken seslerini yumuşatıyorlardı. Burada ise ses yumuşamıyor, bilâkis kalınlaşıyordu:

— Emredersiniz bayım geliyorum.

Eskici kasketini çıkardı. Acaemice bir

maz. Daha fenası da vardır. Doğuda yetişen doğulu gençler de gözlerini garba dikmişlerdir. Onlar da memleketlerini bir kere terkettikten sonra geri dönmek istemiyorlar.

Bu içtimâi derdi önlemek için şimdi doğuda büyük fedakârlıklar yapılıyor. Eski ve tarihî şehirler imar ediliyor. Bu meydana bir de üniversite kurmak zaruret-i kendisini hissettiriyor. Doğu üniversitesi, hazırlanacağı muhit ile bizzat ve binnefis doğuya hizmet edecektir. Profesörler ve doçentler, burada ilmi bir hayat yaşayacaklardır.

Doğunun tıbbiyesinden çıkan genç İstanbullu özlemeyecek, kabinesini Karsta, Ardahanda, Muştâ, Bitliste kuracaktır. İçtimâi hareketlerin önünde gidecek olan hukukçular, burada cemiyet hayatını yaşatabileceklerdir. Bu üniversite mezunları şarkî hayatlarının eziyetli bir safhası olarak kabul etmeyeceklerdir. Şark üniversitesi mezunlarını merkezî Anadoluya doğru yaydıkdça, İstanbul üniversitesinin mezunları da boş kalan yerleri kapmak için kazalara kadar sokulacaklar ve bugünkü müstağni tavırlarını terkedeceklerdir.

Doğu üniversitesi, paraları olmadığı için lise tahsilinden sonra İstanbul'a, Ankaraya gidemiyen yurd yavrularına da kapılarını açacak ve memleket ilmi sahalarında çalışacak kuvvetli eleman kazandıracaktır. Bu kadar mı?

Üstelik doğu üniversitesi ile Ankara ve İstanbul üniversiteleri ilmi rekabete girişecek ve bu mücadeleden Türk kültürü azamî istifade edecektir. Doğu üniversitesini doğular dört gözle bekliyorlar.

Mustafa Fuad

reverans yaptı, ben de onu taklid ettim.. Erkek pek kılık kıyafeti yerinde adam değildi. Karısını da gördük, o daha berberdi. Bu tarzda nezaket göstermeden girdiğimiz yerlerdeki hizmetçiler bu evin kadından daha iyi giyimli, daha gösterişli idiler.

— Bir şey mi satacaksınız efendim.

— Evet, ben evdeki eşyayı satıyorum.

— İyi edersiniz bayım, bu eşya fena, fena değil ama size yakışmaz, ahırım efendim.

Bütün ev eşyasını gözden geçirdik. Eski elbiseleri de hakeza.. Benim tahminime göre eşyanın hepsi iki yüz lira ederdi. Eskici boynunu büktü:

— Alayım ama efendim, benim param yetişmeyecek, isterseniz on beş gün bekleyin, on beş gün sonra hepsini ahırım.

— Senin kaç paran var ki.

— Fakir adamım. Ne param olur ki?..

Cüzdanımı açtı, ceblerini karıştırdı.

— Sekiz lira yetmiş beş kuruşum var.

— Ver onu, al eşyayı.

— Peki bayım, teşekkür ederim. Kıbar insanlarla alışveriş etmeye bayılırım.

Bu eşya sizde kalsın, ben bir araba parası bulursam, gelir eşyayı kaldırım.

— Araba parasını ne vakit bulursun?

— Bugün, yarın, öbür gün belli olmaz.

— Haydi ne ise, al şu iki lirayı da, onu da araba parası yap!

— Teşekkür ederim bayım, eksik olma-

SİNEMA :

"Greta Garbo sevebilmek kabiliyetini kaybetmiştir,"

Yıldızların içyüzlerini anlatan fotoğrafçı "O sahnenin dışında, sahnedenkinden çok daha cazibelidir," diyor

Bugün de meşhur fotoğrafçının Greta Garboyu tahlil eden yazısını kokuyoruz: Greta Garboyu tarif etmek çok güçtür. Halkın gördüğü, tanıdığı şahsiyeti mknatis gibi çekicidir. Yerine göre şendir, yerine göre faciaengizdir, hassastır ve icabında da zekidir. Diğer artistler de, projektörler sönmüncüye kadar onun gibi göz alıcı ve hassastır. Fakat Garbo öyle değildir. O, sahneden çıkar çıkmaz, sirtına geçirdiği gamselâsile asaletini bir kat daha belirtir. Hususî hayatında varlığı, o kadar kalite zenginliği taşır ki, dün yamuzun en güzellerinden biri sayılmasa bile, değme güzeller onun yanında matlaşır, soluklaşır.

Derisi mermer gibi beyazdır. Saçları, koyu kahve rengine çalar, ve banyodan yeni çıkmış bir çocuğunki kadar misk gibi kokar. Burnu o kadar narin ve hassastır ki, başkalarından daha çabuk kokular alır. Dişleri, büyük ve inciden daha parlaktır. İnce dudaklarının garib bir ifadesi ve ahengi vardır.

★

Unutulmıyacak derecede güzel olan mavi gözlerine gelince; onlar, bazan yorgun, bazan müşfik, fakat daima manalıdır. Ve kirpikleri, insana, sahtedir, de-dirtcecek kadar uzundur. Heyeti umumiyesi itibarile denilebilir ki, Greta Garboda büyük facialar geçirmiş bir çocuk hali vardır.

Greta Garbo hiç tuvalet yapmaz, yalnız göz kapaklarının üzerine bir alâmet gibi orijinal iki kavis çizer.

Çamaşırı eli dedikleri elleri uzun ve manalıdır. Sigarasını iki parmağının arasında tutarak ve derin nefeslerle çekerek içer. Ellerini çok kullanır. Doğuştan san'atkar olduğundan, sözlerine ellerinin zarif ve kuvvetli jestlerini de katar.

Garbo uzun boylu ve mevzun endamıdır. Bacakları uzun ve narindir, mütenasibdir. O tıpkı Yunan heykeltraşlığının et ve kemikten mürekkebe bir nümunesidir. Bir atlet kadar çevik ve çalaktır. Kadın elbiselerinin hiçbir izini taşımayan tuvaletleri - Garbonun gece tuvaletleri yoktur - hakiki zarafetin tam bir nümunesidir.

Vakîâ, bütün bu vasıflar Garbo olmanın her güzelde bulunabilir. Ondaki insanı büyüleyen, efsunlu tılsım nedir? İşte bunu anlamak ve anlatmak güçtür.

Başının seri bir çevrilisi, düz bir bakışı, çocuk tavrı, göz kapakları indirilmiş gözlerle etrafı süzüşü, başlı başına bir sırdır.

Neş'eli görünmek mecburiyetinde kaldığı filmlerden ziyadesile nefret eder.

En kıvrak film yıldızı

Steffi Duna son çevirdiği filmin bir sahnesinde

Steffi Duna sinema yıldızları içinde en karakteristik olanıdır. Fevkalâde bir şöhrete maliktir. Geçen sene İstanbulda gösterilmiş olan Anthony Adverse ve «Dans korsanları» filmlerindeki şayanı dikkat rolleri kendisini en büyük sine-

Greta Garbo

Filmlerde geçen konuşmalar kendisini öldürecek kadar bıktırır, ve bir cinsiyet sembolünü temsil etmiş olmasından hiç te memnun değildir. O, Hamlet gibi, Sen Con, Aiglon gibi romantik roller oynamasını sever. Onun en gizli arzusu da, Oscare Vilde'in Dorian Gray'ını canlandırmaktır.

Greta neş'elidir, nükteyi sever. Bununla beraber sinirlidir ve asabidir. Kederli ve tasalıdır. Zira o istediğinden bambaşka bir şahsiyet olmuştur.

Alelâde sıhhatli bir köylü kızı iken, canlar yakan, hanumanlar söndüren bir casus kadını şekline girmiştir. Şöhretini idame ettirebilmek için, kilosuna dikkat eden, hattâ icabında havuç bile yiyemiyen böylelikle hem sıhhatini, hem de asab kuvvetini kaybeden bir kadın olmuştur.

Greta Garbo hiç kimse ile alâkadar olmaz. Onun için de bir bakıma uyusulması güç hodbin, evhamlı bir artisttir. Onca arkadaşlığın marası yoktur. Çünkü sevebilmek kabiliyetinden mahrumdur.

Velhasıl Greta Garbo; 20 inci asır san'at dünyasının, biraz da muhayyelemizde büyüttüğümüz, his ve heyecan ifade melikesidir.

Küçük sinema haberleri :

Lucien Baroux ile Gabrielle Dorziat yakında «Breloque» adında bir film çevireceklerdir.

★ Maurice Chevalier «Tobis» şirketi hesabına bir film çevirmek üzeredir.

MUSİKİ

Musikide inkılâp nasıl olabilir?

Gayeye ulaşmanın yolu yukarıdan aşağıya yani akademik san'at eserlerinden başlayarak halkı zorla oraya çekmek değil, bilâkis aşağıdan yukarıya yürümek, yani halkın bağrından alınacak maya ve malzeme ile işe başlamaktır.

Yazan : Sadettin Kaynak

Asırları senelere sığdıran büyük Türk inkılâbının şiarı, Türk ulusunun muasır medeniyette ve modern hayatta lâyık olduğu payeye ulaşabilmesi için, değişmesi ve yenilenmesi icab eden her şeyi sistematik bir şekilde ve zamanı geldikçe yapmak ve yapılmış olarak görmek ve göstermektedir. Türk inkılâbında yapılacak şey pek çoktur. Yalnız «yapılacak» sözü yoktur. Zamanı geldikçe «yapılmıştır» müjdesi ve vakîası vardır. Devrimler Türkiye'de yapılagelen reformların geriye dönmesi değil, bunun imkânını tasavvur etmek bile, Atatürk Türkiye'sini tanınamakla müsavirdir.

Millî musikimizde inkılâp başlamıştır. Geçen yazımda da söylediğim gibi, yeni musikimizin fidanı dikilmiştir. Şimdi bu fidanın köklenme ve filizlenmesi için, yani millî malzeme ile metodik ve modern musikinin ibdar için kabulü tabii görülen bir intikal devresi yaşamak zaruretindeyiz. Bu devre, büyük kütlenin, yani Türk halkının yeni musikiyi içli bir şekilde benimsemesi için lâzım olan bir istihale çağıdır.

İşte bu eskiden yeniye geçiş çağında her san'atkarın sistematik bir plânla harekete geçmesi, tedricî yolla basitten mürekkebe doğru yürümesi icab eder. Bu, şu demektir ki, san'atkar her şeyden önce halka dönecek, onu kavrayacak, onun deprenmeye, şaşlanmaya müstaid duygularını, heyecanlarını okşayacak, kamçılayacak, bir kelime ile, ona yadrigamadan seveceği eseri vermeye çalışmakla, büyük kütlenin - iyi dikkat edilsin, zümrenin demiyorum - telâkki ve anlayış kabiliyetlerini tenmiye ve terbiye edecektir.

Bu yoldan yürümeğe başlayan hakiki san'atkar, yarattığı her eseri ile bir derece daha millî san'at zevk ve çeşnisini umumi mahiyette tebarüz ettirmeye ve halkın zevki selimini tanzine muvaffak olacaktır.

Demek oluyor ki, bu gayeye ulaşmanın yolu - bazı kimselerin teknik bir kıymet ifade etmeyen indî mütalea ve yeris iddiaları veçhile - yukarıdan aşağıya değil, yani münevver ve elit zümreye hitab eden yüksek ve akademik san'at eserlerinden başlayarak halkı zorla oraya çekmekle değil, belki bilâkis asıl öz «tem» lerimizin ana kaynağı olan halkın bağrından alınacak maya ve malzeme ile işe başlamak gerektir.

Böylece her terbiye ve terkiş işlerinde olduğu gibi, aşağıdan yukarıya doğru normal yükselişi temine çalışmak en doğru ve çıkar yoldur.

Eski musikimizde olduğu gibi, halkı ihmal eder. zümre eserleri tarzında devam ve ısrar edildiği takdirde inkılâb namına hiçbir şey yapmış olmayacağımıza ve halkı gene asırlardanberi terennüm edegeldiği kendi eserleriyle başbaşa bırakmış olacağımıza kanıim.

Millî terbiye ve kültür müesseselerinin en mühimlerinden biri olan musiki inkılâbı, ancak böyle başlayabilir.

Halka hitab etmeyen bir san'at, cemiyetin değil, ferdiyetin ve hodgâmlığın malıdır. Halbuki san'at, bizim gibi geç kalmışlar için ilkönce hizmet vasıtası olmalıdır. Esasen bizden önce bu inkılâbları yaşamış olan ileri milletlerin hareket tarzları da tamamile böyle olmamış mıdır?

Musiki ıslahatının istihdaf ettiği mana, umumi zevkin ve millî ruhun neşvünema bulması, dallanıp budaklanarak «çınarlaşması» demektir. Yüksek ve derin uğultulara liyakat ta ancak bu çınarlaşma ile beraber inkişaf edebilir. Şu hale göre bugün için kütle musikisi söz götürmez bir ihtiyaktır.

(Devamı 18 inci sayfada)

TİYATRO :

Şehir Tiyatrosunda ilk komedi : "Toka,"

"Toka," da yalnız müellifi değil, metüranseni de aradık. O da nerede idi ?

Yazan : İsmet Hulâsi

«Toka» dan bir sahne

Eduard Bourdet, Rubicon adındaki eserile tiyatro yazmaya başladı. Bundan sonra onun La cage Ouverte adlı üç perdelik bir piyesi oynandı. İkinci eseri birinci eserine her cihetle faikti. Üçüncü eseri L'heure du Berger, zarif bir komedi idi. Bu komedide en küçük bir kabalık bile göze görünmüyordu.

1932 de oynanan L'homme enchainé'si, için modern bir trajedi denildi. Muharir bu eserinde eşhası bağırıyor, onlara büyük hareketler yaptırıyor, fakat kendi varlıkları dahilinde acındırıyordu.

★

«Toka» ismile Fikret Adil tarafından adapte edilen Fric Frac'ın Michodiére tiyatrosunda temsil edileceği ilân edildiği günlerde Eduard Bourdet de Komedi Franseze umumî idare heyeti müdürü tayin edilmişti.

Fric Frac apaş hayatını gösteriyordu. Lisani apaş argosuydu. Komedi Franseze yüksek idare âmirliğine tayin edilmiş olan müellifin böyle bir piyesi olması, ve bunun sahneye konulması tuhaf karşılandı.

Eduard Bourdet eserini bu tarzda karşılayanlara cevap verdi:

«Fric Frac» dakî vak'a Parisin en enteresan yerinde cereyan eder. Bu bir etüddür. Orada konuşulan lisan Molière'in, Racine'in lisanını andırır. Maksadım bu etüd üzerine eğlenceli bir eser yazmak ve eserimi komik san'atkarlara oynatmaktır ve ben bunu yaptım.»

Fric Frac Pariste büyük bir alâka uyardı. Alâkanın sebebi tiyatrodan oynanmış eserleri kendilerine has güzellikler arzeden bir muharirin apaş lisanile ve sadece güldürmek maksadile bir eser yazmış olmasıydı.

★

«Toka» nın yani Fric Frac'ın meczuunu kısaca hulâsa edeyim:

«Bir mücevherci yanında çalışan bir genç vardır. Bu genç bir kadını sever, kadın apaştır, kadının da apaş bir erkek arkadaşı vardır. Genç bunların hakiki hüviyetlerini sonradan öğrenir. Bir gece gencin çalıştığı mücevhercinin apartmanını soymaya giderler.

Hırsızlar faaliyetinde iken mücevhercinin kızı içeri girer. Artık hırsızlık işi yarım kalmıştır. Bu arada mücevherci ve mücevhercide çalışan genç te gelirler. Kız apaşları gencin arkadaşları olarak babasına tanıtır. Gençle kız nişanlanırlar, apaş kadını da apaş erkek çıkıp giderler.»

Fric Frac'da iki cihet vardır. Biri apaş hayatı, ikincisi apaş argosu. Fikret Adil Paris apaşının argosunu, İstanbul küllanbeyinin argosuna gayet iyi adapte etmiştir. Fakat adapte edilmeyen, olduğu gibi kalan cihet apaşların hayatıdır.

Piyesteki apaşlar Pariste bulunabilir, ama bizde «Toka» nun oynandığı sahneden başka yerde yoktur. Apaş kahvesi dekoru bizim en lüks meyhanelerimize benziyor. Hırsız kadının kıyafeti bir salon kadınının kıyafetinden farksız. Hırsız erkek kostümünü iyi bir tarzda yapar ve onlar bu kıyafetlerle kalkıp hırsızlığa giderler.

Paris apaşı tercüme bir piyeste bu tarzda sahneye çıkarılabilir. Fakat adapte edilmiş, yerleştirilmiş bir piyeste apaş kaldırılacak, yerine yerli hırsız konu-

cakti. O zaman kahve değişecek, giyiniş değişecek, makyaj değişecektir.

★

Şehir tiyatrosunun operet kısmı lâğvedilip şimdiki komedi ve vodvil tiyatrosunun açıldığı haberleri üzerine mütalealarımı yazan Selâmi İzzet Sedes demişti ki: «Cemal Reşidin oynak bestelerinden kuvvet alıp göğüs kabartmak, böbürlenmek fena değildir ama, müziksiz bir komedi - müellifin yarattığı tiplere temessül edip temsil etmek çok daha iyidir. Komedi ve vodvil san'atkarlarımızın temsil ve temessül kabiliyetlerine de güvenimiz vardır, elverir ki çalışsınlar ve istesinler.»

Biz bu fikirde değildik. Operetin devamını istiyorduk ve bunun sebeplerini evvelce yazmıştık. Selâmi İzzet Sedesin mütaleası bize cevabı. Fakat Tokayı seyrettikten sonra cevap vermek sırası bize geldi.

Komedi ve vodvil san'atkarlarımızın temessül kabiliyetlerine bizim de güvenimiz vardır. Onlar çalışırlarsa müziksiz bir komediyi, müellifin yarattığı tipleri temessül edip temsil edebilirler ve bu çok iyi bir şey olur. Fakat müellif nerede?

Hattâ «Toka» da yalnız müellifi değil, metüranseni de aradık, o da nerede idi?

★

«Toka» nın temsili bize yeni bir artist tanıdı. Mücevhercinin kızı rolüne çıkan Perihan, Şehir tiyatrosunda ilk defa görülmüyordu. Rolü ehemmiyetli idi. Bu artist rolünü ilk defa sahneye çıkan bir kimseden beklenilmeyecek kadar iyi yaptı. Sahnemiz bir kadın artist daha kazanmış oluyor. Şehir tiyatrosuna yeniden giren Halidenin de Tokada rolü var. Piçkin artist eski arkadaşları arasında gene eski muvaffakiyetini devam ettiren bir varlıkla oynuyor.

Mücevherci Elmaser rolünde Behzad, dalgacı Mahmud rolünde Hazım, Mazlum rolünde Vasfi piyesin iyi temsil edilmesinin en kuvvetli âmilleri oldular. Refik Kemal iyi bir tip yarattı. Apaşlar kahvesi sahnesinde Reşid Akif makyaj ve jestlerle mükemmel bir kahveci idi. Diğerleri de muvaffak oldular.

İsmet Hulâsi

Kıymetli eserler Tamir edilecek

Belediye ve Müzeler İdaresi müştereken şehir dahilinde mevcut ve orada burada kaybolmağa yüz tutmuş âsârâtıkadan bina, duvar, kitabe vesaireyi tesbit etmeğe başlamışlardır. Bunlardan kıymetli yüksek olanlar muhafaza edilecek, kıymetsiz olanları âbideleri koruma cemiyetinin de müsaadesi alınarak yıktırılacaktır. Şehrin imarı bakımından ve seyyah celbi noktai nazarından hayırlı bir teşebbüs olan bu tetkik esnasında bu gibi âsârdan bir çoğunun hemen hemen kaybolmağa yüz tutmuş oldukları görülmüştür. Meselâ üzerinde kıymetli kitabe bulunan duvarlar siva vesaire ile kapatılmış, görülmeyen bir hale konulmuştur. Belediye ve müzeler idaresi bu gibileri de tesbit ederek eski kıymetine irca etmek için tamir edecektir.

Yüz kızılıklarının önü nasıl alınabilir?

Güzel bir cilden bahsedilirken daima «taptaze» sözünü kullanırız. Cildin bütün güzelliklerini kısaca anlatan bu sözün manası şudur: Kadife gibi yumuşak ve düzgün bir deri, pembemsi bir renk.

(Kuproz) denilen kırmızılıklar işte bu pembeliğin, yani yüz tazeliğinin en büyük düşmanıdır. Bunun için derhal önlenmelidir.

Kuproz cildin üstünden kıl gibi ince, kırmızı veya mor damarlar gibi görünür. Hakikatte de bu damarların genişleyip derinin üstünden görünmesinden ileri gelir. Ekseriyetle yanaklarda ve burun ucunda olur. Oralara morumsu bir kırmızı renk verir. O damarlarda geçici bir ihtikan olduğuna delâlet eder. Fakat önlenmezse artık geçmez olur ve en güzel yüzü çirkinleştirir.

Muhtelif sebeplerden olur. Bazan bir iç rahatsızlığına meselâ: Kan deveramındaki bozukluktan ileri gelir. Bunun için hekime görünmek fena olmaz. Maamafih dışarıdan şu suretle tedavi olunabilir:

Axonge	15 gr.
Tanin	5 gr.

Bu (pomad) ı yüzün kırmızı yerlerine sürmeli. Oralara serinlik ve rahatlık verir.

(Kamfre) li su	200 gr.
Gül suyu	100 gr.
Saf alkol	20 gr.
Kaynamış su	200 gr.
Bikarbonat dö sut	10 gr.

Bu (losiyon) u eczanede yaptırıp (kuproz) lu yerlere sık sık kompres yapmalı. Görünen ince damarlar sıkışır, büzülür ve artık görünmez olur.

Dantel yaka yeniden moda oldu

Bu sene elbise yakaları çok süslüdür. En sade elbiselerin yakalarında bile ekseriyetle ya bir jabo, ya kırma, yahut ta büzgü şeklinde garnitürler görülüyor. Bu garnitürlerin mut laka ağır ve külfetli olması icab etmez. Umumiyetle en şıkları en sade ve basitlerindedir. Meselâ: Resmini koyduğumuz yaka süsleri hem kolayca yapılabilirler, hem de düz ve bilhassa koyu renk ropların rengini açarlar, giyenin yüzüne tazelik verirler.

Hep dantel: İster hazır, isterse elde yapılmış dantel modada mühim bir yer tutmakta. Bu dört model de bunlar arasından seçilmişlerdir.

Yukarıda (solda) — Dar bir kumaş (band) ın etrafına büzgü ile dantel.

Sağda — Ensiz ve büzgülü bir dantel yaka.

Aşağıda (solda) — Dantel band kenarına geçirilmiş ensiz iki sıra dantel kırma.

Aşağıda (sağda) — Yuvarlak bir yaka, ufak bir jabo. Her ikisi de dantel.

Bu dantel nasıl örülür — Ufaktan baş-

lıyarak kenarlara doğru gittikçe büyüyen delikler... Tıpkı (örümcek örgü) de olduğu gibi zincirlerin orta yerlerine batılır. Zincir sayısı her sırada bir tane arttırılır. Bu artma, deliklerin gittikçe daha ziyade büyümesini temin eder. Resmini veriyoruz.

Bu mevsimin şapkaları

Mevsim değişince şapkalar da değişti. Yazın giyilen hasır şapkalar şimdi yerlerini genâ fötr şapkalarına ve berelere bıraktılar. Bu senenin şapkaları geçen senekilerden epey farklıdır. Ekseriyetle sivri tepeli şapkalar kullanıldığı gibi klâsik şekilde kenarlı şapkalara da rasgelineyor. Bunlardan iki model koyuyoruz.

Solda: İki kat geniş kenarlı bere, süsü beyaz bir kumaş.

Sağda: Önü kesik kloş kemerli fötr şapka.

Kız çocukları için elbise modelleri

Sağdan başlayarak:

(1) 2-4 yaşlarındaki bebeklere robalı, plili bir elbise. Yakası, cebleri, kol bilezikleri ekose kumaştandır.

(2) Kretondan 5-7 yaşlarındaki çocuklar için önü ve arkası geniş plili rob.

(3) Fantezi kumaşlara uyacak bir model. 8-10 yaşlarındakiler için.

(4) 11-12 yaşlarındaki çocuklara yuvarlak yakalı, yandan düğmeli önü ve arkası plili elbise.

(5) 14-16 yaşlarındaki genç kızlara ketenden pratik bir gündelik elbise. Ceb, yaka ve kol kenarlarına koyu renk düz bir kumaştan ince bir buje geçirilmiştir.

(6) Kretondan 11-13 yaşlarındakilere uyan sivri robalı, önlük biçiminde, karı-

şık kumaştan bir rob. Kollar, yaka ve etek kenarları düz kumaştandır.

(7) Ekosedan önü düğmeli düz rob.

(8) 5-7 yaşlarındaki küçüklere emprime elbise. Kollar raglan, omuzları askı biçiminde, etekleri plili.

(9) Emprime keten veya pikeden sivri robalı bol kloş etekli, kloş kolları.

Kadınları yakından alâkadar edecek bir anket

İstanbulun en şık kadını kim?

Tam manasile şık olmak için bir kadın günün kaç saatini giyinmeğe hasretmeli? - İyi giyinmek isteyen kadına altı ayda ne kadar para lâzım? - İstanbul terzilerinden yerli mallarla şık giyinmek kabil mi? - Bu senenin modası güzel mi?

Ressam Bayan Melek ile mülâkat
Anketi yapan: Suat Derviş

Burası, Modanın eskiden denizi gören bir villası idi. Şimdi deniz kenarına yapılmış apartmanlar önünü kapamış.. Bahçe kapısını açıyorum, taş merdivenlerden çıkıyorum ve sokak kapısını çalıyorum.

Ses yok...

Acaba randevu saatini mi şaşırılmışım, evde kimse yok mu?

Bir müddet bekliyorum. Sonra tekrar zile dokunuyorum...

Biraz daha bekledikten sonra bir ayak sesi duyuyorum. Kapı açılıyor. Beyaz önlüklü, tertemiz giyinmiş bir hizmetçi kadına:

— Bayan evde mi? diye soruyorum.

— Evet, buyurunuz...

Bir antreden, bir kordondan geçiyoruz. İyi döşenmiş bir yazı odasına giriyoruz. Kenarda bir sehpa da kadın başı resmi. Kenarda bir sedir. Büyük bir koltuğun içine oturuyorum. Kütüphanedeki kitabların isimlerini okuyarak bekliyorum.

Daha ilk sıra kitabıldirinin üstünü okuyup bitirmeden hafif hafif ilerleyen bir ayak sesi duyuyorum. Ve bir an sonra pantolonu böcek kabuğu renginden üstü yeşil, kırmızı, beyaz ve ilh renk, renk, yollu bir bluz ve ceketi olan şık bir pijama içinde, resimlerini çok beğendiğimiz tanınmış ressamlarımızdan Bayan Melek içeri giriyor.

Ötedenberi iyi giyinişini çok beğendiğim san'atkâra esasen telefonda ricamın ne olduğunu söylemiş olduğum için mevzu girmek güç olmuyor. O da diğer bütün bayanlar gibi, evvelâ konuşmak istemediğini, konuşursa enteresan bir şeyler söyleyemeyeceğini büyük bir tevazula söylüyor.

O da daha evvel görüştüğüm bazı bayanlar gibi belki bu mülâkatı vermektan kurtulurum ümidile elegans mevzuu üzerinde çok bir şeyler söyleyemeyeceğini iddia ediyor ve bu mülâkattan vazgeçmek istiyor. Fakat ben, bu mukaddemeden ürkmüyorum ve ısrar ediyorum. Nihayet cevap veriyor:

— İstanbulun en elegant kadını kimdir?

— Müsaade ederseniz isim söylemiyeyim diyor. Çünkü belki ismini söyleyeceğim bayan, isminin gazetelerde mevzuu bahsedilmesini istemez. Bu, ona karşı bir nezaketsizlik olur. Benim elegant olarak tanıdığım iki, üç kişi var. Fakat dediğim gibi, ancak iki üç kişidir.

— Bu senenin modası güzel mi?

— Giyinmesini bilen insan için her senenin modası güzeldir, çünkü her modanın güzel ve çirkin tarafları vardır. İyi giyinmesini bilen bir kadın, bu modanın güzel taraflarını seçip alabilir.

— Konuştuğum bayanlar bu sene gece elbiselerinin kısalığından şikâyet ediyorlar.

— Evet, gece elbiselerinin kısa olması hiç te güzel değildir. Uzun olması herhalde daha iyidir.

— Yalnız İstanbul terzilerinde giyinerek ve yalnız yerli malları kullanarak son moda uygun ve tam manasile zarif giyinmek imkânı var mıdır?

— Muhakkak vardır, tabii... Terzilerimiz gayet iyidir. Paristik terziler burada dikilmiş elbiseleri ellerine aldıkları zaman büyük bir hayret ve takdir gösteriyorlar. Burada bizim terzilerimiz Avrupa modellerini çok iyi kopya ediyorlar. Tabii bizim terziliğimizde ibda yok.

Fakat imal mükemmeliyetle ekseriya Paris terzilerinin fevkine çıkıyorlar. Temiz dikiş İstanbul terzisinin hususiyetidir. Şapkalar da öyle. Şapka modellerini gayet iyi kopya ediyorlar ve gayet güzel iş yapıyorlar. Hele İstanbul ayakkabıları fevkalâde güzeldir. Bizde süs iş-

leri işçileri fevkalâde çalışıyorlar. Tabii bu sahada çalışanların inkişafına san'at mekteplerinin çok büyük hizmeti olmuştur ve olmak tadır. Oradan yetişen birçok kabiliyetli kızlar tanıyorum. Gerek dikiş, gerek şapkacılık, gerek çiçekçilikte fevkalâde varlık gösteriyorlar.

Yerli kumaşlarımız da çok güzeldir. Bizde eksik olan sadece şapka ve ilh gibi aksesvardır.

— Güzel giyinmek için bir kadın en fazla tuvaletinin ne tarafına itina etmelidir?

— Sağından tutunuz da iskarpininin ucuna kadar her tarafına itina etmelidir. Giyinişin hiç bir kısmı diğerinden ayrılmaz ki. Bütün giyinişte ihmal edilmiş bir taraf olursa diğerlerini bozar. Çünkü bunların hepsi birbirini tutar.

— Bir kadın, tam manasile zarif olmak için gününün kaç saatini giyinmeğe hasretmelidir?

— Bu, o kadının tarzı hayatına bağlıdır. Fakat giyinmek için günün birçok saatlerini feda etmeğe lüzum yoktur. Hem esasen çok efor ile yapılan şey sun'ı olur. Halbuki elegans tabii bir şeydir. İnsanın içinden gelmelidir.

— Siz kaç saatte giyinirsiniz?

Gülüyor:

— O kadar az bir zamanda ki burada mevzuu bahsetmeğe lüzum görmüyorum.

— Rasgeidiğinin, zarif bir kadının en evvel neresine bakarsınız?

— Heyeti umumiyesine bakarım. Bir kadının elegansı ayrıca bir yerinde olmaz ki. Elegans onun bütün benliğinde, şahsiyetinde olan tarifi imkânsız bir şeydir. Tavrında, hareketinde, her şeyinde bulunur. Elegans insanın giydiği kumaşta değil, üstündeki ayakkabıda değil, kendisindedir.

— İstanbul terzilerinden şikâyetleriniz var mı?

— Hiçbir şikâyetim yok, bilâkis gayetle memnunum. Çok güzel dikişler dikiyorlar ve Avrupada bile takdir ediliyorlar. Hattâ birçok insanlar Avrupaya giderken burada elbise yaptırıyorlar.

— Elegant olmak için çok paralı olmağa ihtiyaç var mıdır?

— Çok paraya ihtiyaç yoktur. Zarafet insanın kendi şahsındadır, parasında değildir. Ufak bir terzide dikilen ve elegant bir kadın tarafından giyilen en basit bir elbise, çok büyük bir terzide dikilmiş, fakat hiç elegant olmayan bir kadının sırtında görülen elbiseden çok daha iyi görünür. Bence elegant olmak, giyinişte kendi lehimizde olarak başkalarına benzememektir. Kendi şahsiyeti olmak demektir.

— İyi giyinmek için bir kadın altı ayda asgari kaç para sarfetmelidir?

— Bu tahdid edilemez, insanın şahsı servetine, zevkine, maktedisidliğinin derecesine, geçirdiği hayatın onu mecbur ettiği giyiniş tarzına bağlıdır.

— İstanbul bayanları nasıl giyinirler?

— İstanbul bayanları içinde çok güzel giyinenler vardır. Avrupanın bazı memleketlerinden çok daha iyi giyinenlere tesadüf ediliyor. Fakat elegans bahsine gelince biraz hasis davranacağım. Benim anladığım ve anlatmağa gayret ettiğim elegans telâkkisine göre elegant olanlar pek az ve pek mahduddur.

Ve birden susarak:

— Aman efendim diyor, kahveniz soğuyor. Buyurmaz mısınız?

Suat Derviş

Garip ve inanılmıyacak şeyler

Hükümet işlerini tedvir etmeği unutan Dük Friedrich Franz IV

14 İkinciteşrin 1918 de Sterlitz halkı bir cumhuriyet kurmaya taraftar olduklarından kendisine gelerek istifa etmesini istemişlerdir. Sebep de, Dükün, resmî vazifesine başlamayı unutmuş olmasıdır.

Dünyanın en yüksek dağı, en derin denizine daldırsak, suyun sathına varmak için 2010 metrelilik mesafe ister.

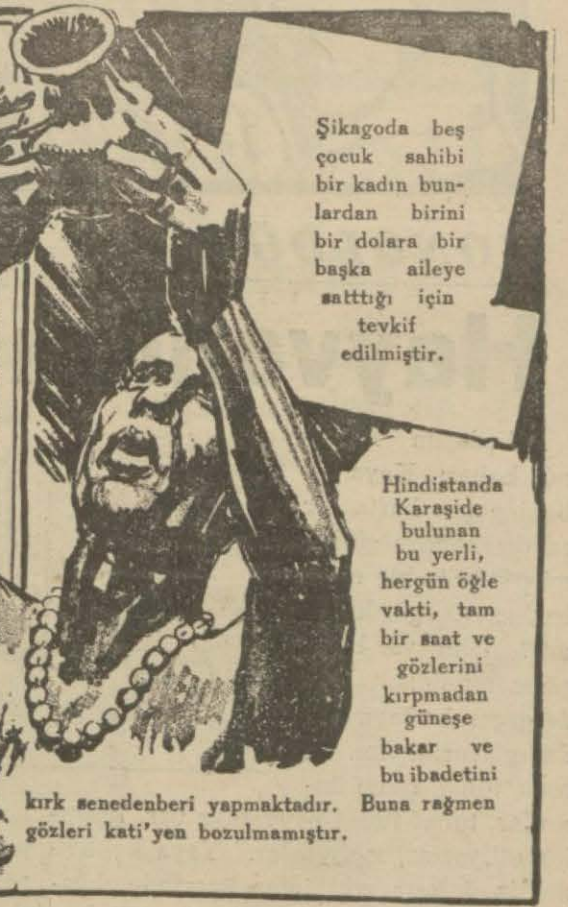
Bu katedralin, hazinedarı - Kurunu Vustada - kilisenin bütün parasını çalarak kilisenin penceresine çıkmış ve efsanelere göre, orada taş olmuştur.

Japon azizlerinden Rungebo Buddanın heykelinin içine gömülerek, Tanrı ile müsavilik iddia etmiştir.

Alaskanın, haritasını çizen bir haritacı, bir kasabanın ismi olmadığını görünce, bilâhare bulup yazmak için oraya İncilzcede isim manasına gelen name kelimesini yazmış. Fakat sonradan unutmus, mürettep te nameyi nome dızmış ve kasabanın ismi de böyle kalmış.

İnsan vücudu, günde, beş kiloluk buz eritecek ve suyu fikir fikir kaynatacak hararete neşeder.

Şikagoda beş çocuk sahibi bir kadın bunlardan birini bir dolara bir başka aileye sattığı için tevkif edilmiştir.

Hindistanda Karaşide bulunan bu yerli, hergün öğle vakti, tam bir saat ve gözlerini kırpmadan güneşe bakar ve bu ibadetini

kırk senedenberi yapmaktadır. Buna rağmen gözleri kat'iyen bozulmamıştır.

Otomobille istanbuldan Avrupaya Parisin kadınları

Geceleri tiyatro fuayyeleri rengârenk çiçeklerle süslenmiş bir gelin odası halini alıyor. Bu güzellik içinde perde araları insana kösenin sakalı kadar kısa ve manasız geliyor

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

- 18 -

Pariste gece hayatı: Eğlence yerlerinden biri

İngiliz ve Amerikan kadınının güzeli ni sinema perdelerinden başka yerde görememiştim. «Seyyah» namı altında İstanbul gelenler: Saçları ağarmış, suratları buruşmuş, artık ölümü yaklaşmış mahlûklardır. «Piyer Loti» nin Eyüb mezarlıklarına imrendikleri için mi nedir. Azrailin ziyaretini hisseden bu ihtiyar mahlûkat akın akın, vapurdan rıhtıma çıkarlar; o türbe senin, bu cami benim, dolaşırlar dururlar. Hani ihtiyarın da kendine mahsus bir güzelliği, bu sevimliliği vardır. Bunlarda onu da bulamazsınız. Dünyanın en çirkin kadınlarından koleksiyon yapmak lâzım gelse, hiçbir müşkülâta uğramadan, bu «seyyah» takımı arasından seçilebilir. Kendi kendime: «Muhakkak, derdim, ya güzel kadınları kaparlar korkusile memleket hududları haricine çıkarmıyacak kanunları var; yahut ta sinema perdesinde gördüğümüz o ilâhî güzeller, uydurma resimlerden ibaret...»

Meğer ne o, ne de öteki doğru imiş. Beyaz perdede gördüğümüz o enfes mahlûkat, uydurma resim değil, yaşayan birer mahlûkmuş. Bu emsalsiz güzeller, hiç te memleketlerinden çıkmamağa mahkûm değıllermiş. İstedikleri zaman, istedikleri yerlere giderlermiş. Aman efendim, o ne renk! O ne endam! O ne

reffar! «O gül endam bir al şala bürünsün yürüsün... Ucu gönlüm gibi ardınca sürünsün yürüsün!» Meğer Paris, bunların civildadığı bir kafes, tiyatrolar bunlarla süslenmiş bir resim galerisi gibiymiş.

Her gece bunların çeşidini görebilmek için tiyatrolara devam etmek lâzımdır. Perde aralarındaki istirahat zamanları; loca arkası koridorları, sigara salonları bunlarla doluyor. Sanki rengârenk çiçeklerle süslenmiş bir gelin odası halini alan tiyatro «fuayye» leri insana, sahne kadar merak ve heyecan veren bir meşher oluyor. Bu güzellik, bu nefaset içinde perde araları insana kösenin sakalı kadar kısa ve manasız geliyor.

Seyrine doyamayıp içeri girenler dürbünlerine güveniyorlar. Bu her şeyi yakınlaştıran küçük âlet, tiyatrodan ziyade güzel kadın seyrine yarıyan bir vasıta. Karşıkı locanın önünde oturan genç kızı görebilmek için, yanındaki ak saçlı adamın dürbününü sıkı sıkı silişinde, zıfak odasına girmeğe hazırlanan bir damadın heyecanı var. Zavallı ihtiyar! Kim bilir ne hülyalarla seyredecek. Belki de dürbünü icad eden adamın cehaletine ve beceriksizliğine kızacak!... Öyle ya, yakına getirecek camı icad eden kasanın içinden de, 15 bin İngiliz İraklı

Sahte pasaport imal eden bir genç kız

Pariste yakalanan Paula bu iş için meğ er fabrikalar işletiyormuş

28 yaşlarında gayet güzel bir Lehli kız, bütün Avrupada sahte pasaport, sahte ikamet tezkereleri, banknotlar imal eden fabrikalar işleten beynelmilel bir sahtekâr kumpanyasının reisi olmak suçle, Pariste yakalanmıştır. Genç kız, son zamanlara kadar, Londrada seyyar bir sirkte palyaçuluk yapmaktaydı.

Güzel Paula, siyah saçlıdır. Simsiyah bakışlı gözleri vardır ve onu yakalamak için de bütün Avrupa polisi seferber edilmiş; taharri memurları, Scotland Yard'ın (İngiliz polis idaresi) iş ortaklığıyla Fransa, İtalya, Almanya ve Hollanda da aramadık köşe, girmedik köğük bırakmamışlardır.

Güzel Paula diye anılan Paula Kanatoroviç, Fransa polis idaresine göre, şebekeli, en gözü pek bir cani dirayetile idare etmekte imiş. Kadını yakaladıkları zaman, Fransanın muhtelif yerlerinde ve Danzig serbest şehrinde 30 kadar sahtekâr da yakalanmıştır.

Kumpanyanın bilhassa muhacirlere, fiatları 5 İngiliz lirası ile 100 İngiliz arasında değ en yüzlerce pasaport satmış olduğu anlaşılmaktadır.

Paula gayet şık giyinmektedir. Apaş takımının arasında da, etrafında toplanan serserilerin üzerinde de, büyüleyici, uyutucu bir tesiri olduğu iddia edilmiştir. Pola emirlerini, gayet kısa, keskin bir sesle verir, adamlarından hiç birile şaka etmez ve emri altında çalışanların hepsine itimat beslememiş. Onlar da sadakattan ayrılmazlarmış.

Fransada yakalanan 22 sahtekâr arasında İtalyan, Alman, Danimarkalı ve Tunuslu olanlar vardır.

Güzel sahtekâr Paula

Bunlardan birinin evinde, birçok memleketlerde kullanılan sahte pasaportlar, ikamet tezkereleri, askerî hizmet vesikalari, sefaretlerden alınma pullar ve yüzlerce memurun taklid edilmiş imza nümuneleri bulunmuştur. Bir kasanın içinden de, 15 bin İngiliz İraklı

Dünyanın en demokrat kralı ve kraliçesi

Danimarka kral ve kraliçesi şaşılacak derecede mütevazî bir hayat yaşarlar

Bugün, bütün Danimarka, uzun bir hastalıktan sonra iyileşen kraliçeleri Alexandrine'in şerefine şenlik yapmaktadır. Danimarka kralı Kristian ile kraliçe Alexandrine'in, aşk hikâyeleri Avrupada ötedenberi söylenir durur.

Bundan aşağı yukarı kırk sene evvel, kral Kristian, daha delikanlı bir prens ve müstakbel kraliçesi de, Mecklenburg hanedanının güzel ve zarif bir prensesi iken, Canne'da tanışmışlardı. O zamandan beri de, her yaz, Canne gidip ilk buluştukları ve seviştikleri yerleri ziyaret ederler.

Danimarka kralı ile kraliçesinin yaşayışlarında, hiç te bir fevkalâdelik yoktur. Onlar tıpkı kendilerine sadık tebaaları gibi vakit geçirirler. Merasim icablarının haricinde kral, kraliçeyi daima (karım) diye çağırır, bu yaz, kaydı hayat şartile azası bulunduğu talebe cemiyetinin ziyafetine gitmek istiyen kral, telefonu açmış, kâtime, geleceğini bildirerek tam vaktinde merasime yetişmişti. Akşam gelip çatmış, kral o kadar keyiflenmiş, eski arkadaşlarının arasında bulunmaktan o kadar zevklenmiş ki:

— Yahu arkadaşlar demiş, hiç te canım sizden ayrılmak, burayı bırakıp gitmek istemiyorum. Sabaha kadar kalmak arzusunda, hem zaten karım her ihtimale karşı, köşkün anahtarını bana vermişti, demişti.

Bir keresinde de yatile gezmeğe çıkan Kristian, bir adaya yanaşmış, sahilde duran balıkçıların yanına giderek bir saat kadar onlarla konuşmuş, sonra da: «Eh artık bana müsaade, geciktim, karım şimdi beni yemekte bekler» diyerek ayrılmıştır. Balıkçılar hiç tanımadıkları bu yabancıyı arkasından, iyi adam, alçak gönüllü, efendi bir insan. Karısını da çok sevdiği belli. Nasıl da acele etti, derlerken, içlerinden biri:

— Yahu bu kraldı, demiş. Balıkçılar bu söz karşısında büyük hayrete düşmüşlerdir.

★

Sarayın mutlak hâkimi kraliçedir. Hizmetçilerini bizzat kendisi seçer. Ve gazetelerde:

«Kopenhagın merkezinde oturan bir aile, hizmetçi arıyor» ilânını gören hizmetçi kızlar, kraliçe ile karşılığınca hayretle donup kalmamaktadırlar.

Kral ile kraliçe Noel arifesinde de Londraya mütenekkiren gelerek icab eden sahte Fransa tahvilleri çıkmıştır.

Şebekenin meydana çıkışı, gayet basit bir yanlış yüzünden vukua gelmiştir. Fransız pasaportlarında kullanılan matbaa harfleri, malûm şekillerden biraz farklıdır.

Paula, seferlerinden birinde, Folks-tonda polise bundan farklı bir pasaportu göstermiştir. Vak'adan haberdar olan Fransız emniyet müdürlüğü, kadını, Parisin dışında gayet lüks bir apartmanda yakalamıştır.

Danimarka kralı Kristian akrabasından küçük bir çocuğun arabasını gezdiriyor hediyeledi satın alır. Londranın kalabalık sokaklarında kol kola, hiç kimseye aşinalık etmeden gezerler, yalnız başlarına tiyatroya, lokantaya giderler

Bir gün, belediye hastanesinin telefonunu çalar ve bir ses, «Klitgaarden'de bir hastamız var. Sedyeye gönderir misiniz» der ve adresini verir.

Hastanın kraliçe olduğunu kimse anlamaz. O sıralarda da müthiş bir yağmur yağmaktadır. Evden sedye otomobilene kadar götürülen kraliçeye bir şemsiye uzatmak istiyen uşağına, Alexandrine: «Zarar yok. Lâzım değil» diye cevap vermiştir.

Balkan posta pulları

Cumhuriyet bayramından itibaren postalarda kullanılacak

Posta İdaresi Balkan Antantına dahil devletler arasında posta muhaberatında kullanılmak üzere yeni pulları bastırmaktadır. Pullar 8 ve 12,5 kuruşluk olmak üzere iki cinstir. 8 kuruşluk kartlarda 12,5 kuruşluklar da mektuplarda kullanılacaktır. Bu pulların üzerinde Balkan Antantına dahil dört devletin arması, ve bu arada bizim de bayrak üzerinde ay yıldız armanız bulunmaktadır. Pulların basılması 15 gün kadar bitirilecek ve 29 birinciteşrin Cumhuriyet Bayramından itibaren bu pullar postalarda kullanılmaya başlanacaktır.

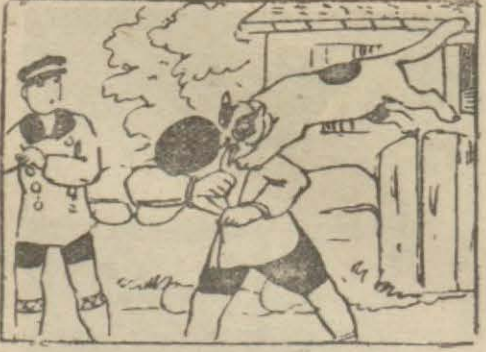
MONOLOĞ:

Hayvanları terbiye edecektik...

Arkadaşım Kayanın babası, Kaya ile beni geçen hafta bir cambazhaneye götürmüştü. Siz hiç cambazhane gördünüz mü? Olur ya, belki görmemişsinizdir. Ben de geçen haftaya kadar görmemiştim. Orada tuhaf tuhaf insanlar, tuhaf tuhaf hayvanlar var. İnsanlar atlıyorlar, zıplıyorlar. Yaya kaldırımında dolayın gibi ipler üzerinde doluyor, evlerinin kapısından giriyorlarmış gibi tavana asılı halkalardan geçiyorlar.

Hayvanları hele hiç sormayın. Hayvan demiyse yüz bin şahid lazım. Köpekler laftan anlıyorlar. Hani, kedilerin çamaşır yıkamaları, diye alay ederler ya. Hiç te doğru değilmiş, cambazhanenin kedileri bizim çamaşırcıdan iyi çamaşır yıkıyorlar..

Hele aslanlar onlar büsbütün başka. Kuzu gibi olmuşlar. Eli deynekli bir adam, deyneği yukarıya kaldırdı mı, as-

lan ayağa kalkıyor, indirince aslan oturuyor.

Her ne ise lafı uzatmıyayım. Oradan çıktıktan sonra aklıma geldi. Kayaya söyledim:

— Kaya, dedim, ben bu işlere bayıldım; seninle aynı şeyi yapamaz mıyız? Kaya biraz düşündü:

— Vallahi, dedi, ben çok fazla zıplıyamam. Sonra ip üzerinde gezmek hiç işime gelmez, nemelâzım; günün birinde düşerim filân da başım yarılır, kolum kırılır, ölmezsem bile bütün ömrümde sakat kalırım.

Kayanın hakkı vardı. Ben bunları düşünmemiştim. Bu sefer aklıma başka bir şey geldi. Kayaya anlattım. Bunu o da muvafık buldu. Hayvanları terbiye edecektik. Cambazhanedeki hayvanlar gibi hayvanlarımız olacaktı.

Hemen ertesi gün işe başladık. Bir aslan bulup, onu terbiye etmek iyi bir şeydi. Fakat aslanı bulmak güçtü. Eh onun yerine azgın bir köpeği terbiye etmek te olmaz şey değildi. Bizim komşulardan Affan baba var. Affan baba hırsızlardan çok

korkar. Evinin bahçesinde azılı bir köpeği vardır. Affan babadan başka kim yanına gitse havlar, havlamakla kalsa bir şey değil; ısırır, parçalar.

Aslan kadar vahşi değilse de hemen hemen ona yakın bir şey..

Kaya ile beraber köpeğin kulübesine sokulduk. Azgın köpek bizi görür görmez havlamaya başladı. Onun bu haline güliydük. Birkaç dakika içinde kuzuya dönecekti. Ben elime bir deynek aldım. Deynekle cambazhanedeki insanların yaptığı gibi hareketler yaptım. Köpek sustu. Birdenbire ne sevindik.. Köpeği bir an içinde uslandırmıştık. Artık iş olmuştu. Yanına sokulabilir, kuyruğunu çeker, sırtını okşardık. O da bize bir şey yapmazdı.

Hiç korkmadan tâ yanına gittim. Gittim ama ne oldu bilir misiniz? Köpek üzerime atlamasın mı, ben bir adım geri sıçradım. Sıçradım ama gene kendimi büsbütün kurtaramadım. Köpek pantolonumdan yakaladı. Gene şükredeyim ki köpeğin ağzına geçen bir pantolonumdu.. Ya maazallah kolum, yahut bacağım olsaydı kolumdan, bacağımın hayır kalmıyacaktı. Meğer köpeği terbiye edemişiz.. Tuhaf şey.. Halbuki biz bir anda onu kuzu gibi uslandırdık zannetmiş-tik.

Biraz ötede bir kedi gördük. Aslana benzemiyordu ama kaplandan da fark-sızdı.. Sadece onun küçüğü. Kaya işe girişti.

— İşte, dedi, şu kediyi uslandıralım. Bizim her dediğimizi yapar bir hale koyalım.. Ondaki sonra çamaşır yıkatırız, ütü ütöletiriz, ev süpürürüz.

Güzel bir fikirdi. Kaya elinde deynek kedinin yanına gitti. Kedi bir Kayaya, bir de elindeki deyneğe baktı. Acaba ne oluyordu? Ben bunu düşünmeye vakit bulunadan yerinden bir sıçrayış sıçradı. Kayanın yüzünü tırmıkladı ve kaçtı.

Küçük hayvanların terbiyesi güçlü galiba.. Bir kere de büyük bir hayvanda bunu tecrübe etmek fena olıyacaktı. Kaya ile kıra doğru yollandık. Bir inek sakın sakın otliyordu.

Yanına gitti. Sesi çıkmadı. Yüzünü okşadık, ısırılmaya kalkmadı. Bacaklarını

tuttuk, tekme atma-dı.

Aradağımızı bulmuştuk. Kayaya döndüm:

— Şimdi bunu ne yapalım?

Kaya fikrini söyledi:

— Bana kalırsa a-lır evimize götürürüz.

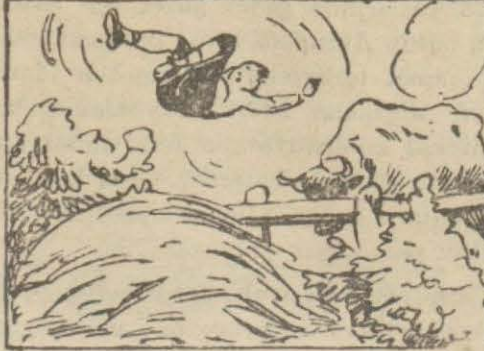
Orada yapacağı numaraları kendisine öğretiriz.

— Uslu hayvan.. Üzerine bineriz, yolu tarif ederiz.. Hem gider, hem de bizi sırtında götürür.

Bu iş de olmuştu.

— Haydi öyle ise!

Deyip sırtına atladım. Atlamamla da beraber kendimi yerde buldum. Ben inegün sırtına atlayınca inek te arka ayaklarıyla bir çiftte atmış, çiftesi Kayayı bir yana, beni de bir yana devirmişti.

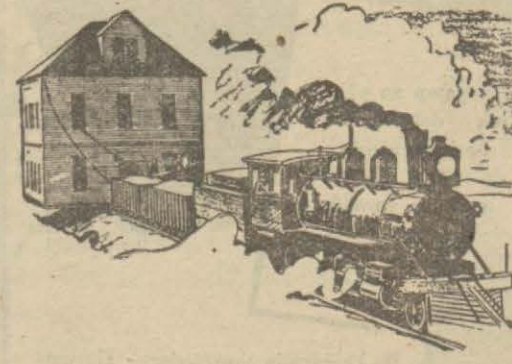

Bu işden vazgeçmekten başka çare kalmamıştı. Bu tarzda tecrübeler biraz daha devam edersek başımıza daha bir çok belâların geleceğini artık anlamıştık!

★★

Meraklı ve Faydalı Bilgiler

Seyahat eden ev

Seyyar ev dedikleri evler vardır. Bunlar sökülür, başka bir yere götürülüp orada kurulur. Fakat bu resimde gördüğünüz ev de seyyar bir evdir. Fakat ötekilerden farkı sökülmeden götürülmektedir. Bir lokomotifle bağlanmış bir surette uzun bir mesafeye götürülüp bırakılmıştır.

Yıldandan barometre

Pekhan nehrinin denize döküldüğü yere yakın kısımlarında balıkçılık yapanların kayıklarında birer tane boğa yılanı bulunmakta imiş. Balıkçılar bu yılanların hareketlerine bakarak havanın değişeceğini anlamış. Eğer yılanlar sakın oturuyorsa hava sakın olmuştur. Eğer yılanlar fazla hareket ediyorsa fırtınaya alâmetmiş. Yılanların fazla hareket ettiklerini gören balıkçılar kayıklarını derhal yakın limanlara çeker ve fırtınada açığa bulunup batmak tehlikesi geçirmekten kurtulmuşlardır.

Aerodinamik

Aerodinamik neye derler bilir misiniz? Son zamanlarda otomobillerin şekilleri değiştiğine dikkat etmişsinizdir. Şimdiki otomobiller eskileri gibi araba biçiminde değildiler. Ön taraflar daha ince yapılmıştır ve otomobilin gittiği istikamette dik sath yoktur. Buna sebep hava mukavemetini azaltmaktır. Bu tarz aerodinamik otomobillerin bir yenisi daha çıkmıştır ki aynen bir su damlası şeklindedir. Bunu çıkaran mühendis su damlası şeklinde olan otomobilin diğerlerinden çok sür'atli gideceğini iddia etmektedir.

Keçi sırtından atlıyanlar

Avustralyada çok kuvvetli keçiler vardır. Bu yüzden Avustralyalılar bir oyun icad etmek imkânını bulmuşlardır. Bayram ve tatil günlerinde keçi sırtında atlamalar yaparlar. Bunun meraklıları pek fazladır.

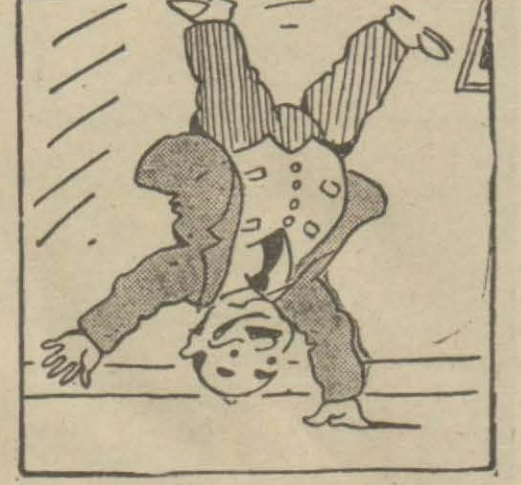
Piyangodan çıkan otomobil

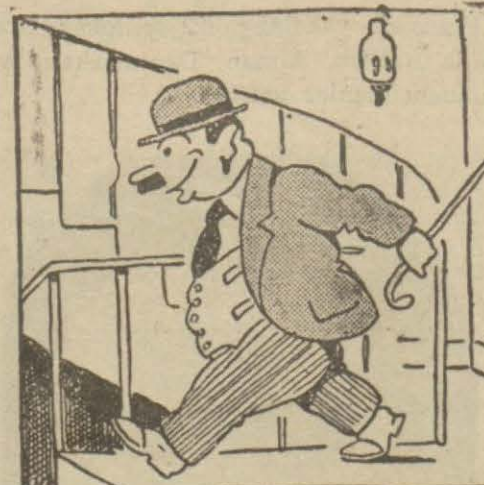
— Bana eşya piyangosundan bir otomobil çıkmış.

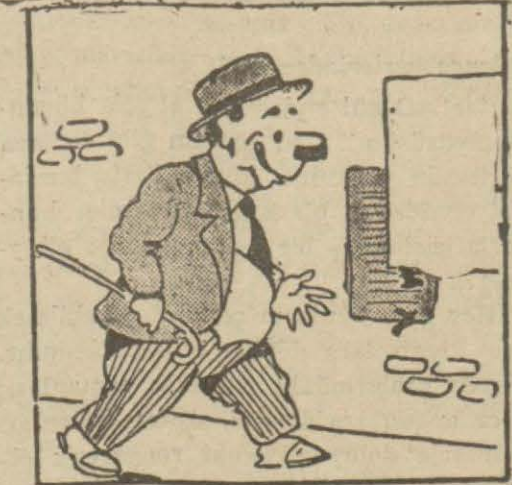
— Oh ne âlâ, bundan sonra hep otomobille gezeceğim.

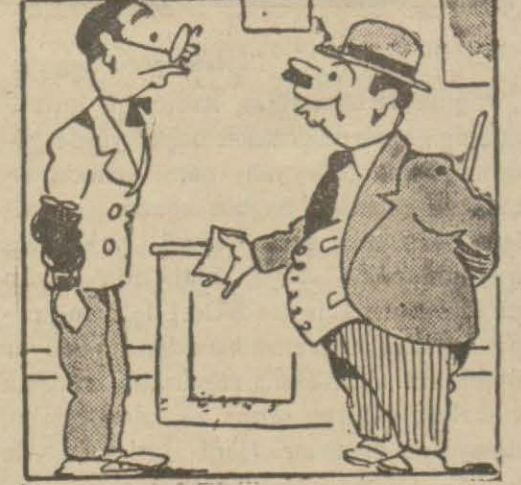
— Otomobilim var.. Sevincimden çıldıracağım.

— Hele gidip şu otomobili alayım.

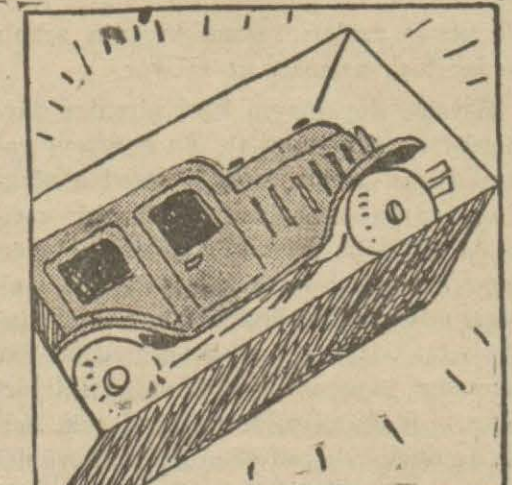
— Acaba dört kişilik mi, beş kişilik mi?

— Bana, otomobil çıkmış, işte biletim.

— Buyurunuz bayım.. — Bu ne?

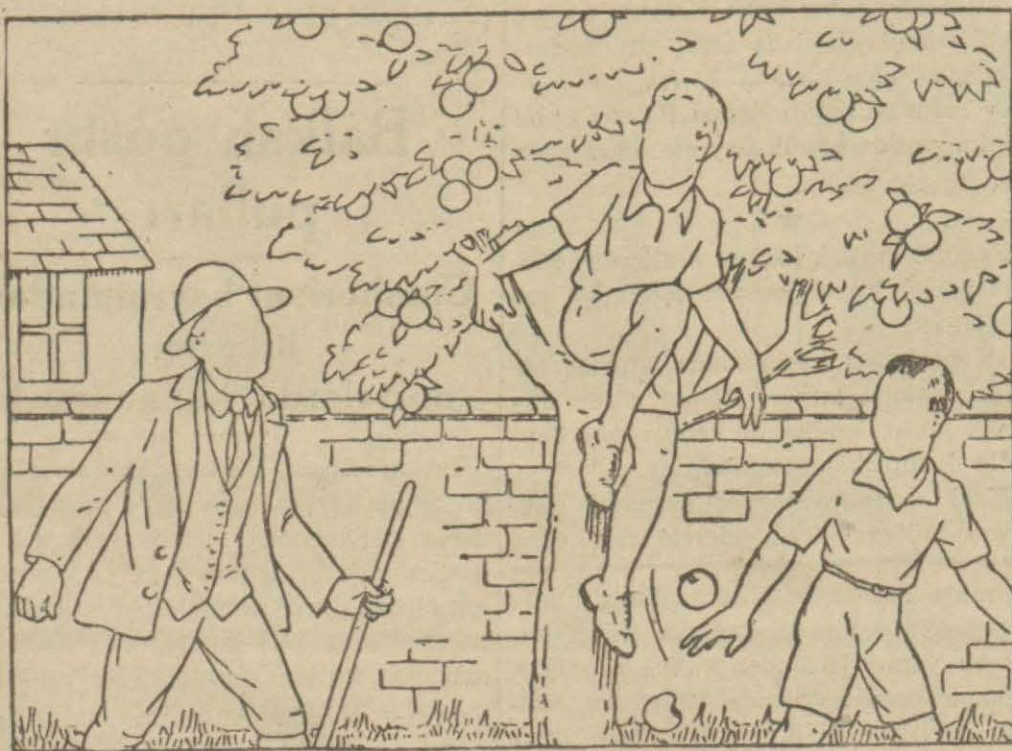

— Piyangodan çıkan oyuncak otomobil.

— Benim sevincim boşuna imiş, bari oğlum sevsin!

YENİ BİLMECEMİZ

Ressamın, resmi yaparken birdenbire bir işi çıktı. Resmi yarım bıraktı, gitti. Bu yüzden resimde bazı çizgiler noksan kaldı, şimdi size bir iş düşüyor. Bu resmi buradan kesin. Noksanları tamamlayın. Bu iş olup bittikten sonra münasib renklerle boyayın ve bize gönderin. Ee iyi yapanlardan bir kişiye güzel bir vazodan, gene bir kişiye şık bir resim çerçevesi, diğer yüz kişiye de üzerlerinde «Son Posta» yazılı yeni yaptığımız güzel ve kıymetli hediyelerden vereceğiz. Bilmeyeceye on beş gün içinde cevap vermelisiniz!

Denizcilik Bahisleri:

Büyük Trans Atlantığe
kaptan olmak ister misiniz

Bu muazzam deniz devlerini idare etmek ve bilhassa limana sokmak ve rıhtıma yanaştırmak fevkalâde güç bir meseledir

Yazan: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

Hayal bu ya! Haydi bu müsahabemde sizinle büyük bir transatlantiğin kumandasını ele alarak onu sevk ve idare edelim. O kocaman deniz devini büyük bir limana, meselâ bütün transatlantiklerin başlıca muvasalat iskelesi olan (Nevyork) limanına sokarak beraberce rıhtıma bağlayalım; bu manevrayı birlikte idare edelim.

Şayet, hayalen bile olsa, lüks ve müdebe bir yüzer sara ya kaptanlık etmek; şaşaalı salonları, kıymetli halı yataklar, kamaraları, gözleri kamaştıran gümüş takımlı kocaman yemek daireleriyle o son sistem transatlantiğin idaresini deruhte etmek hoşunuza gidiyorsa haydi benimle beraber gelin de kumanda köprüsüne çıkalım. Çünkü limana yaklaşıyoruz.

Şafak henüz sökmüş. «Jersey» sahilleri örtülü bir halde hayal meyal farkediliyor. En aşağı saatte yirmi beş millik bir sür'atle ilerliyoruz. Dört pervanemiz denizleri köpürtüyor ve arkamızda bembeyaz bir köpük yolu bırakarak sahile doğru koşuyoruz.

Koca gemi sahile yaklaşmış olduğu için biz de geminin kumandanı sıfatıyla vardiyayı nöbetçi vardiyası zabıtlarından tesli maldık. Biraz sonra limanın klavuz kaptanı gemiye gelecek. Kumanda köprüsünde bir aşağı, bir yukarı dolaşarak onu bekliyoruz. Onu getiren istimbota onu görmez sür'atle yavaşlatmalıyız. Zira koca gemi saatte (25) millik bir sür'atle ilerlerken hiçbir klavuz teknesinin bordamıza sokulmasına imkân yoktur.

Tamam işte uzaktan klavuz kaptanını getiren istimbota görüldü. Kocaman tek-nemize nisbetle klavuz vapuru ne kadar küçük görünüyor.

Haydi makineye!
— Yarım yol!.. kumandasını verelim.
İşte pervanelerimizin devri yavaşladı ve kocaman gemi, minimum bir böceğin emrine itaat eden azgın bir fil gibi git-tikçe yavaşlıyor, bodoslamamızın sür'atle denizleri yarmasından hâsıl olan bembeyaz köpük dalgası küçülüyor, ufalıyor ve biraz sonra hafif bir şırıltı halini alıyor. Gene ilerliyoruz ama, eskisine nisbetle pek yavaş gidiyoruz.

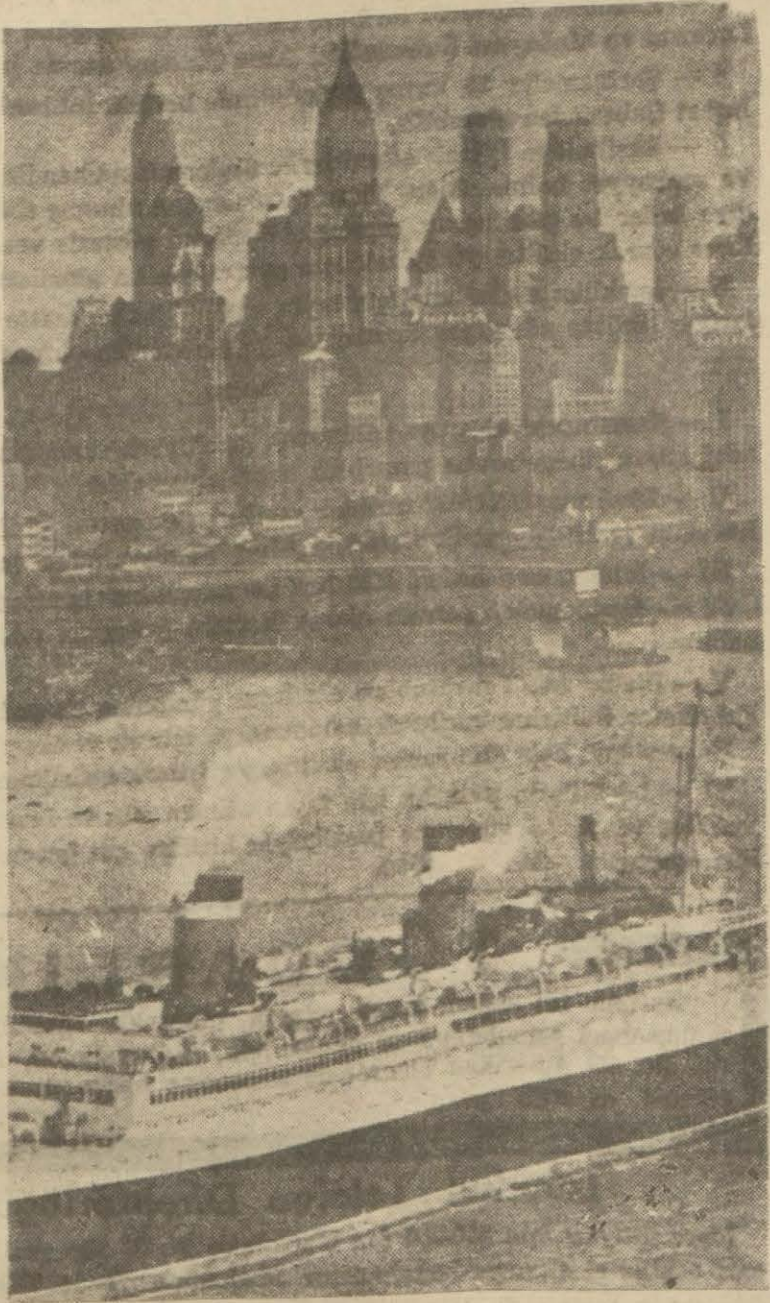
Nihayet klavuz gemisi işte gelip bordamıza yanaştı ve klavuz kaptanı çevik bir hareketle yarı uzatılan merdivenlere atılarak sür'atli ve çalâk adımlarla gemiye çıktı ve biraz sonra kumanda köprüsünde yanımıza gelecek.

— Günaydın kaptan...
— Günaydın kaptan...

İçten gelen bir el sıkıştı ihtiyar deniz kurdunu karşıladı. Klavuz denilen bu emektar denizci «Nevyork» limanının içini, dışını; köşesini, bucağını cebinin içi gibi bilen, tanyan bir adamdır.

Görüyorsunuz musunuz, kendisinden ne kadar emin duruyor. Hareketlerinde hiçbir telaş ve acele yok. Kuvvetinden ve bilgisinden emin her insan gibi uzun tecrübe senelerinin kendisinde yarattığı derin nefese inanma kudretine dayanmış etrafı gözliyor.

Klavuz, bildiğini bilen bir denizcidir. O bizim yanımızda, muazzam gemimizin kumanda köprüsündedir ama zihnen geçtiğimiz yolların derinliğini, hangi noktaların sığlık olduğunu görüyor.
Dedim ya! Bir limanın klavuz kaptanı

Nevyork limanına giren bir transatlantik

İçin o limanın yalnız sularının üstü değil, denizinin dibi bile evinin her odası gibi malûm şeylerdir.

Bir klavuz limana gelen böyle kocaman bir transatlantiğin kumanda köprüsüne çıkıp emir verebilmesi için asgari on seneye daha küçük gemilerde hizmet görmüş, klavuzluk etmiş olması lazımdır.

Sakin gemiye klavuz kaptan geldi diye ağır mes'uliyetin omuzlarımızdan kalkmış olduğunu zannetmiyelim.
Hayır!.. Klavuz kaptan bizim fen müşavirimizdir, işte o kadar. Yoksa Allah göstermesin, gemiye bir hal olacak olsa mes'uliyetin büyük bir kısmı gene bizim payımıza düşer. Onun için gözlerimizi dört açmakta devam edelim.

Hem dikkat ediyor musunuz? Klavuz kaptanın gemide hiçbir şeyi elini sürdüğü yok, hattâ eldivenleri bile elinde duruyor. O bizim misafirimiz sıfatıyla bizim hesabımıza etrafına bakacak, görecek ve icabında bizi tenvir edecek, hulâsa bize müşavirlik edecektir.

Tabii herkes bilir ki otuz sekiz kadem su çeken, koskocaman bir transatlantiği (Nevyork) limanında rıhtıma yanaştırmak her babayığın kârı değildir. Bir transatlantik ne kadar büyük olursa olsun «dümenle fazla bakan» yani dümenin küçük bir hareketine büyük bir hassasiyetle itaat eden bir teknedir. Dümenin sağa sola küçük bir hareketi ile koca gemi sancağa ve iskeleye öyle saldırır ki istemiyerek bir mavnya ve yahut demir üzerinde yatan bir vapura bindirebiliriz. Onun için dümeni çok dikkat ve ihtiyatla kullanmak lazımdır.

Klavuz kaptandan başka geminin ikinci süvarisi, seyir zabiti de yanımızda durmaktadır. Bunlar bizim klavuzla görüşmemize karışmazlar; sade bizi dinlerler, onlar vasıtasıyla şuna buna vereceğimiz emirleri beklerler; elimizin küçük bir hareketini bile gözden kaçırmazlar. Hem bizim onlarla meşgul olmaya vaktimiz yoktur. Biz klavuz kaptanla sade göz kesilmiş etrafa bakmakla meşgüz.

Gemide tamam yedi tane telefon vardır. Bunlardan altı tanesi doğrudan doğruya makine dairesine, baş elektrikçiye, projektör memuruna, demir ırgad makinesi zabıtine ve ilâh bağlıdır. Yedincisi ise geminin binbir kısmına konuşmaya mahsus bir merkezdir.

Bizim ağzımızdan bir kumanda çıktı

Araplık âleminde galeyana
Şiddetini artırıyor!

(Baştarafı 1 nci sayfada)

adasının şark şimalinde kâin Seychelle adasına sevk edilmiştir. Tevkif edilene büyük bir kısmı da tesis edilen bir mevkuflar karargâhında toplanmaktadır.

Falestin ile Suriye arasındaki hudutlar üç gündür kapalıdır. Fakat, buna rağmen, Falestinden kaçan yüzlerce mülteci Suriye hudutlarını geçmeğe muvaffak olmuşlar ve getirdikleri haberlerle bütün Suriyeli heyecana vermişlerdir. Baş müftü El Hüseyin Efendi, Ömer camiine iltica etmiş ve oradan dışarı çıkmıyarak etrafa istimat müracaatları yapmıştır. Anlatıldığına göre onun tarafından itihaz edilmiş tedbirler sayesinde nasyonalistlere ait mühim evrak ve dosyaların İngilizler eline geçmelerine imkândan pek çoğu imha edilmek suretile bunverilmemiştir.

Bütün Suriyede üç gündür pek büyük bir heyecan hüküm sürüyor. Falestindeki merkez teşkilâtının dağıtılması üzerine Şam'daki Müdafaa komitesi onun yerine faaliyete geçerek bütün Arap memleketlerine, alâkadar devletlere, İngiltere hükümetinin muhtelif makamlarına muhtelif meallerde telgraflar göndermiştir. Suriyenin her tarafında bu fena haberler sür'atle yayılmış ve halk camilerde, mesicilerde ve buna benzer umumî yerlerde toplanarak Araplık ve Arap memleketleri arasında tesanüdü mutazammın nutuklar söylemişler ve Falestin nasyonalistlerinin müdafaaalarını temin için ianeler ve hediyeletoplama başlamışlardır. Toplanan paralar, Müdafaa komitesinin emrine tâbi tutulmaktadır. Para veremeyenler, birer hediye getiriyorlar ve bunlar da müzayedeye satılarak paraya çevriliyor.

Heyecan çok büyüktür. Son zamanlarda ruhan büyük bir müdafaa ve tesanüt kuvveti göstermeğe başlayan Araplık âlemi hiç bir zaman bu derecelerde samimi bir heyecan ile çalklanmış değildir. Arap nasyonalizmi namına göze çarpan tezahürler o kadar kuvvetlidir ki Fransızlar, bu işlere karşı hiç bir şey yapamıyorlar ve seyrice halde kaldıktan başka kısmen de Suriye efkârını okşayacak harekette bulunuyorlar. Bunun için Falestinde itihaz edilen tedbirlerin şiddetine rağmen, hâdiselerin arkası kesileceğini zannetmek hatadır.

Iraktan gelen haberlere nazaran, orada hükümet ordu arasındaki siyasi cereyanların önüne geçmek maksadıyla almakta olduğu tedbirler cümlesinden olarak Bekir Sıtkı Paşa etrafında toplanmış olan askerî zümreyi dağıtmak üzere bu arada bulunan zabıtlardan bir haylisini tekaüde sevk etmiştir. Yeniden bir takım zabıtların daha tekaüde sevk edilmek üzere bulunduğu da anlaşılmaktadır.

Frangın düşmekte devam etmesi bu rada büyük tesirler yapıyor. Muhtelif ihtiyaç maddelerinin fiatları, alman bütün tedbirine rağmen yükselmekte devam ediyor. Şam gazeteleri birliği, geçen hafta yaptığı içtimada, gazete kâğıtlarının ve bazı malzemenin fiatça yükselmesi üzerine gazeteleri dörder sahifeye indirmeğe karar vermiş ve iki gündüncüleri dört sahifeli olarak in-tişara başlamışlardır.

Bu kumanda verildiği saat, dakika ve saniyede gösterilmek suretile tamam üç muhtelif kişi tarafından kaydedilir. Seyir zabiti verdiğimiz kumandanın tam olarak lostromoya kadar tebliğ edilmesinden mes'uldür. Başka bir zabıt te emirlerin harfiyen icra edilmesine nezaretle mükelleftir.

İşte bir zabıt geminin tâ baş tarafında durmuş:

— Funda demir!.. Ömrümüzü bekliyor.
Gemimiz rıhtıma yaklaşıtkça klavuz kaptanın sakın bir sesle vermiş olduğu kumandaları sıklaşıyor:

— İstaper!..

Şimdi artık makinelerimiz tamamlanmıştır ve koca deniz devi belli belirsiz bir surette rıhtıma doğru ilerlemektedir.

— Yarım yol geril.. Alabanda sancak!.. Dikkat ediyor musunuz? Önümüzden büyük bir kömür mavnası geçiyor. Tabii ona yol vereceğiz.

— Yarım yol ileri!.. Alabanda iskele!..

Biraz sonra bir kumanda daha:

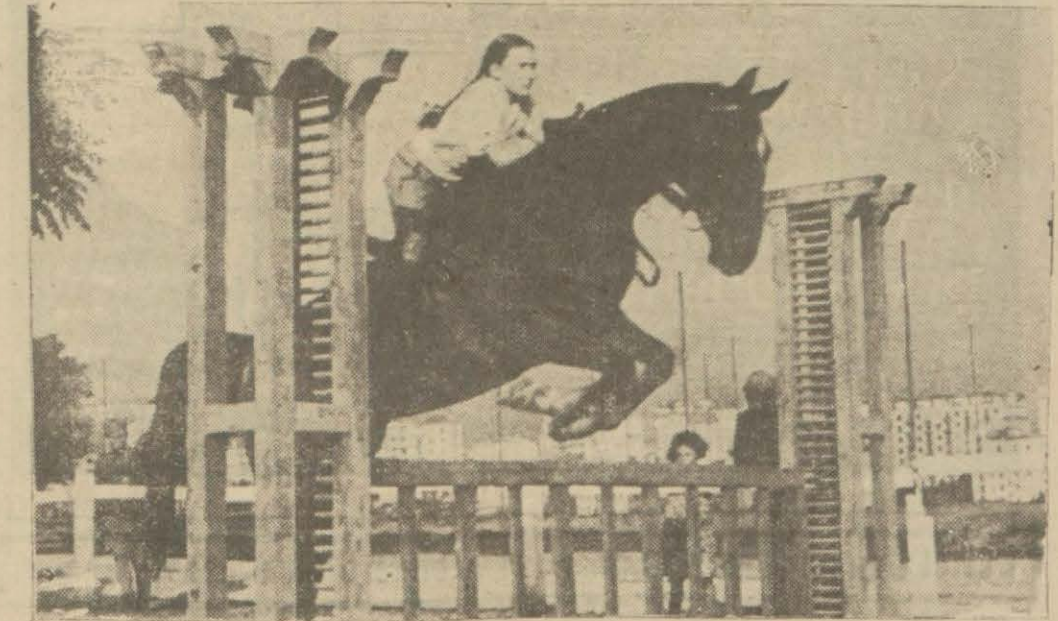
— İstaper!..

Etrafımıza birçok romorkörler koşu-

SPOR

Sipahi Ocağında atlı
mani müsabakaları

Yarın başlayacak olan müsabakalara üç kadın binici iştirak ediyor. «Ordu atı», müsabakaları da 10 Teşrinisanide Ankarada yapılacak

Dün Sipahiocağında yapılan antrenmanlarda 12 yaşındaki Bayan Leylâ, muvaffakiyetli bir atlayışı sırasında

Sipahi Ocağı tarafından tertip edilen atlı mâni müsabakaları yarın başlayacaktır ve iki hafta devam edecektir. Konkür ipikler için, Sipahi Ocağı açık manejinde lâzım gelen hazırlıklar tamamlanmıştır.

Yarın, öğleden evvel, sahada, dresaj müsabakaları yapılacaktır. Bu müsabakalar duhuliyesizdir. Öğleden sonra da yedi mânilî müsabaka yapılacaktır.

Müsabakalara 50 hayvan iştirak etmektedir. Bunlardan yedi tanesi Sipahi Ocağıdır. Müsabakalara Bayan Melâhat, Gülsüm ve Leylâ ile geçen seneki konkür ipiklerde derece kazanan Danyal, Cavit, Süreyya ve Orhan girmektedirler. Evvelki gün başlayan 100 kilometrelik cros cuntry dün de devam etmiştir. Bu gün bitecektir. Bu müsabakalarda bahsi

müşterek diğer koşulardan farklıdır. Her at için ocak, bir liralık bilete mukabil vereceği para miktarını şimdiden tesbit etmiştir. Para miktarı 3 lira ile 10 lira arasındadır.

17 teşrinievvel pazar günü yapılacak müsabakalardan evvel de sabahleyin dresaj müsabakalarıyla araba yarışı yapılacaktır.

«Ordu atı» şampiyonası

10 teşrinisanide Ankarada üç gün devam edecek olan «Ordu atı» şampiyonası başlayacaktır. Bu müsabakalara yalnız ordu mensupları iştirak edebilecektir. Mesafe üç günde cem'an 36 kilometredir. Bu mesafe içerisinde muhtelif müsabakalar dahildir. Bu müsabakalarda atın itaati ve süvarinin ata hâkimiyetini bilecek notta esas tutulmaktadır.

Federe olmıyan
Klüplerin lik maçları

Eminönü Halkevinden:

Evimizin Spor koluna bağlı Aksaray, Alem-dar, İstiklâl, Bozkurt, Rami, Yıldız, Karayel (Habcoğlu), Demirspor, Altıok, Lânga spor klüpleri Evimiz Spor koluna bağlanmak isteyen diğer spor klüplerinin, yakında başlayacak olan lik maçları hakkında görüşmek üzere 12 - 10 - 937 salı günü saat (18) de salâhiyetnameyi hâmil mürâhhaslarını göndermeleri rica olunur.

Barut Gücünün Cumhuriyet kupası turnuvası

Barut Gücü İdare hey'etinden:

Bakırköy Barut Gücü Cumhuriyet bayramı olan 29, 30, 31 - 10 - 937 günlerine in-hisar etmek üzere kendi alanında üç günlük bir futbol kupa maçı tertip etmiştir. İsteklî klüplerin 15 - 10 - 937 akşamına kadar Güç Başkanlığına tahriren veya şifâhen müracaatları.

re konulması lâzım gelen stor parçaları hazırlamışlardır bile.

Görüyoruz ki gemimizde herkes vazifesini biliyor ve vakti gelince bizden emir bile almadan yapmaları lâzım gelen şeyleri bir makine intizam ve ittıradı ile yapıyorlar.

Dev cüsseli gemi adım adım yaklaşmak suretile sademesiz bir halde rıhtıma artık rampa olmuştur.

Aman yarabbi! Rıhtımın üzeri ne kadar kalabalık!.. Bunlar Avrupadan getir-dığımız yolcuları karşılamaya gelen akrabaları, dostlarıdır.

Geminin merdivenleri indiriliyor ve yolcular bavulları ellerinde dışarıya çıkmaya hazırlanıyorlar.

Klavuz kaptan bizi selâmlayıp elimizi sıktıktan sonra seri adımlarla uzaklaşıyor. Kumandanı olduğumuz büyük transatlantiği kazasız, belâsız rıhtıma işte yanaştırdık! Bir hayli yorulduk değil mi? Haydi artık biz de kumanda köprüsünden inelim.

İkimizde ve bilhassa canlarını bize emanet etmiş olan yolculara geçmiş olsun!..

A. Cemalettin Saraçoğlu

Midenize

Dikkat ve
İYİ HAZIM
ediniz.

Çabuk, çiğnemedi yemek yiyenler, fazla baharatlı ve biberli yiyenler, bilhassa içki içenler midelerini tahriş ederler ve **Eksilik, Hazımsızlık, ağırlık, baş dönmeleri hissederek.**

SILKO

**ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK**

**Sinir ve soğuk
algınlığından ileri
gelen şiddetli ağrıları
teskin ve izale eder
her eczanede aranızda**

Devlet Lemirleri ve Lisanları İsteme Umum İdarəsi İlanları

501 224 metre mikâbı 20048,96 lira muhammen bedelli meşe veya 12560,60 lira muhammen bedelli kayın tomruk 22/10/937 Cuma günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin meşe teklif ettikleri takdirde 1536,72 kayın tomruk teklif ettiklerinde 939,80 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve nafıa müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (6768)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

CİNSİ	Mikdarı adet	Muhammen bedeli Lira	İlk teminat Lira-Kuruş	İhale günü
Hasta kar-)			11-10-937
yolası.	20	540	40 50	Pazartesi
Port Küvet	18)		Saat on beşte

Gureba hastanesine lüzumu olan yukarıda cins ve mikdarı yazılı karyola ve port küvetler açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi yukarıda yazılı gün ve saatte Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi hergün Levazım Kaleminde görülebilir. (6492)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 - Kurumumuzun önümüzdeki kış mevsiminde kaliferli binaların kaliferlerle, kalifer olmayan binaların da kok kömürü sobası ile 165 gün müddetle ısıtılması işi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 - Muhammen bedel 32,000 otuz iki bin lira olup muvakkat teminat 2400 liradır.

3 - İhale Yüksek Enstitü Rektörlük binasında toplanan komisyon tarafından 14/10/937 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 16 da yapılacaktır.

4 - Teklif mektuplarının ihalede bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vermeleri ve ihale saatinde komisyonunda hazır bulunmaları.

5 - Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü daire müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (3561) (6482)

OSMANLI BANKAS

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10,000,000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filialleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

Dr. HAFIZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehassısı: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefonu 22398 - 21044

ANKARADA

A K B A

Kitap Evi Kâatçılık

Bütün mektep kitaplarının satış yeridir. Mektep kırtasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir.

Tel. 3377

Hafiflik - Rahatlık

J. Roussel Kapsülünde (Galea), sizi incitebilecek ne halde ne de hiçbir tahriş yoktur. Bu kapsül, vücudunuzun alınmasını teşvik eder, let, cilt ve gözünüzü kuvvetlendirir. Fiyatı: 25 Liranın İtibarı. Satış yeri yalnızca: **J. Roussel Paris** İSTANBUL, Beyoğlu Tünel meydanı 12 No.lu. Mağazamız ziyaret edilebilir veya 15 No.lu tarifemizi isteyiniz. Fiyatlarımızda büyük tasarruflar.

İlan Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

**MAZON
MEYVA TUZU**

Hazımsızlığı, mide ekşilik ve yanmaları giderir.
İnkıbazı defeder. Bugünden bir şişe MAZON alın. Hiçbir münasıl müstahzarla kıyas kabul etmez. MAZON isim horoz markasına dikkat. Deposu: MAZON ve Boton ecza deposu: İstanbul Yeni postahane arkasında

**Pastil Antiseptik
KANZUK**

Teneffüs yollarile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kat'i pastillerdir. Nezle, Bronşit, Grip ve Boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır. Bütün eczanelerde bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul

DOYÇE ORIENT BANK

Dresner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ Her türlü banka işi ★

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 - Adana Tütün fabrikasında keşifname ve krokisine tevfikeyen yapılacak marangozhane inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 - Keşif bedeli 5779,62 lira ve muvakkat teminat 358,47 liradır.
- 3 - Eksiltme, 22/X/937 tarihine rastlayan Cuma günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- 4 - Şartnameler 29 kuruş mukabilinde hergün İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesinden alınabilir.
- 5 - Eksiltmeye iştirak edeceklerin diplomalı mühendis veya mimar olmaları ve mukayyet buldukları Ticaret Odasından alınmış iktidari malisini ve şimdiye kadar bu gibi inşaatı yapmış olduklarını gösterir vesikayı İnşaat Şubesine ibraz ederek eksiltmeye iştirak için ayrıca vesika almaları lazımdır.
- 6 - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «B.» «6734»

I - Resmindeki izgarayı kaldıracak kabiliyette ve şartnamesi evsafında 24 adet altın sürme araba pazarlıkla satın alınacaktır.

II - Eksiltme 1/XI/937 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III - Muhammen bedeli 2880 lira ve muvakkat teminat 216 liradır.

IV - Şartnameler parasız olarak hergün yukarıda adı geçen şubeden alınabilir.

V - Fiatsız teklif mektupları eksiltme gününden en az bir hafta evvel Tütün Fabrikalar Şubesine verilerek münakasaya iştirak vesikası alınmalıdır.

Bu vesikayı haiz olmayanlar eksiltmeye iştirak ettirilmez.

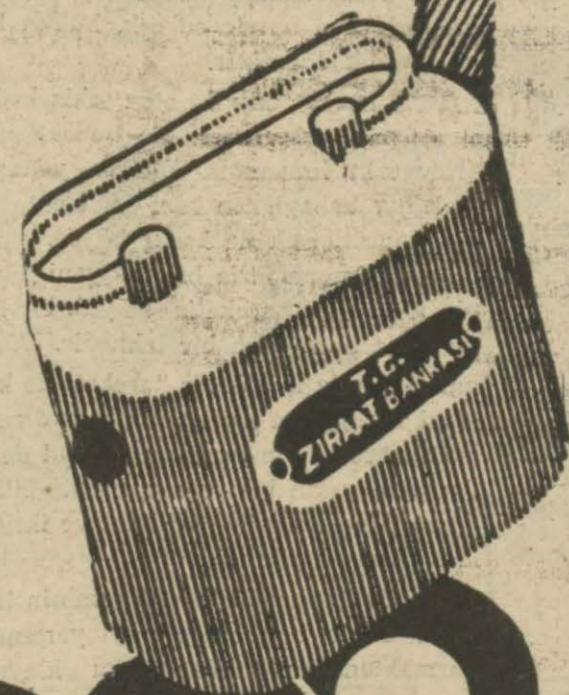
VI - İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte münakasaya iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «M.» «6809»

TÜCCARLIK

Haftada iki akşam kursa gelerek, ticarlık öğrenmek ve 4 ay sonra muhasebeci şahadetnamesi almak için, Sultanahmed, Alemdar caddesinde. No. 23 Amerikan Ticaret dershanesine başvurup bir program alınız. Hususi ders de verilir.

İstanbul Telefon Direktörlüğünden

İdare ihtiyacı için 250-350 ton Marinlave ile 37 ton yerli kok kömürü kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedel 5990 ve muvakkat teminat 449,25 liradır. Eksiltmesi 18/10/937 Pazartesi günü saat 15 de Müdürlüğümüz merkez binasındaki Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır. Şartnameler hergün Levazım Dairemizde görülebilir. İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile beraber 2490 sayılı kanun mucibince ibrazına mecbur buldukları evrak ve vesaike Resmî Gazetenin 1/7/937 tarih ve 3645 sayılı nüshasında münteşir talimatname dairesinde alınmış müteahhidlik vesikası ve teklif mektubunu muhtevî kapalı zarfla rını o gün saat 14 e kadar mezkûr komisyona tevdi etmelidirler. (6629)

Kumbârâ biri

1000 yapar.

**TÜRKİYE
CUMHURİYETİ**

ZİRAAT-BANKASI

Atatürk, İsmet İnönü, Celâl Bayar ve Vekiller İzmir'e gittiler

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Celâl Bayar ile diğer bütün vekiller, banka direktörleri ve davetliler de saat 13,40 da hususî trenle şehrimizden ayrılmışlar ve istasyonda bir çok zevat tarafından teşey edilmişlerdir.

Vekilleri hâmil olan tren yarın sabah Nazilliye varacaktır. Vekiller Nazillide Atatürk'ü karşılayacaklardır.

Sihhat Vekili Refik Saydam rahatsızlığı dolayısıyla itirazda bulunmuş, seyahate iştirak etmemiştir.

Atatürk ve Vekiller Eskişehirden geçeceklerken

Eskişehir 8 (Telefonla) — Başvekâlet Vekili Celâl Bayar ve Vekilleri hâmil olan hususî tren akşam saat 19,50 de şehrimize geldi. Vekiller gara indiler. Hararetle karşılandılar.

Nafia Vekili Ali Çetinkaya gar müdürü Feridi Başvekâlet vekili Celâl Bayara takdim etti. Celâl Bayar, Ali Çetinkaya ile görüşürken Eskişehir gar binasının küçük olduğunu ve bugünkü ihtiyaçlara kâfi gelmediğini söyledi. Gar binasının genişletilmesi lüzumu ileri sürüldü.

Müteakiben saat 20,15 de alkışlar arasında hareket etti.

İstasyonda toplanan binlerce halk Atatürk'ü hâmil olan treni sabırsızlıkla bekliyordu. Tren tam 20,50 de «Yaş Atatürk» sesleri arasında gara girdi. Şiddetli alkışlar arasında büyük Önder ve İsmet İnönü vagonlarından indiler, garda ufak bir gezinti yaptılar.

Büyük Şefi hâmil olan hususî tren 21,15 de şiddetli alkışlar arasında hareket etmiştir.

Aysel

Manevra sahasında

Kuşadası 8 (Hususî) — Öğleden sonra orgeneral İzzet Çalışların refakatlerinde Kuşadasına gelmiş bulunuyoruz. Sabahın karanlığında mühim miyasta mavi kuvvetlerin tecemmü nokta larından ayrılarak harekete geçtiklerini öğreniyoruz.

Sovyetlerle yeni Ticaret anlaşması Dün imzalandı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Muahedesinin yeni icablarına tevfiği ve iki devlet arasındaki mübadelenin inkişafının temini için cereyan etmekte olan müzakereler muvaffakiyetle neticelenmiş ve hazırlanan ticaret ve seyyar muahedenesiyle ticaret mübadelâti ve tediyatına aid anlaşmalar bugün hariciye vekâletinde merasimle imza edilmiştir. Muahede ve anlaşmaları Türkiye namına Hariciye Vekâleti siyasi müsteşarı B. Numan Menemenci oğlu ile Hariciye Vekâleti Kâtibi Umumi vekili B. Nebil Batı ve Sovyet Rusya namına maslahatgüzar B. Horas Zalkin ve ticaret mümessil muavin Strasmus imzalamışlardır. Bu münasebetle iki hey'eti murahhasa reisleri arasında Türk - Sovyet dostluğunun saimiyetine işaret eden nutuklar söylenmiştir.

Portakal tüccarlarının endişesi

Dörtüol (Hususî) — Dörtüolun portakal işi bu seneye çok sönük bir haldedir. Ahnan - yaya verilirse parasının 10 ay sonra alınabileceğine nazaran tüccarlar endişe çekmektedir.

İsviçreden teklif vardır. Bütün tüccarlar bu ihracat işle İktisat Vekâletinin alâka - dar olmasını temenni ediyorlar. Almanya'ya ihraç edilecek malların bedellerinin 10 ay sonra alınmasına mukabil bir bankamın bu parayı iskonto suretile verebilmek ihtimalini düşünüyorlar.

Bu vaziyette bahçe sahipleri ve tüccarlar endişelidir.

Gümrükte yeni hâmalîye ücretleri

Denizüstü gümrükleme işlerinin çoğaltılması için Eminönü rıhtımı üzerinde yapılmakta olan sundurmanın inşaatı bu ay sonuna kadar bitirilecektir. Burada muamele göreceğ eşyanın tarifesi de hazırlanmaktadır. Bu tarifeye göre sundurmaya çıkarılan ve muayeneden sonra deniz vasıtasına konan eşyanın bütün partisinden ton başına beş ve sundurma muayenesi yapıldıktan sonra kara vasıtasına verilen eşyanın tonundan yetmiş beş kuruş ve deniz vasıtalarından çıkarılarak rıhtım üzerindeki vastada sahibine teslim edilen eşyadan kırk kuruş hâmalîye alınacaktır.

Nazilli fabrikası bugün Merasimle açılıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

tir. Fabrika son derece zarif bir surette tezyin edilmiştir.

Halk Büyük Önderi sabırsızlıkla beklemektedir. Vekilleri hâmil olan tren de yarın sabah şehrimize gelecektir. Atatürk'ün huzurlarile şeref verecekleri açılma merasiminin pek parlak olacağı anlaşılmaktadır.

Fabrikanın hususiyetleri

İlk çalışma tecrübelerine bir ay önce başlamış olan ve temeli 24 Eylül 1935 te atılan Nazilli fabrikası, İzmir fuarındaki Sümer Bank pavyonunda teşhir edilmiş olan basmaları, gerek bezin cinsi ve gerekse emprimisinin güzelliği itibarile çok beğenilmiş ve takdir edilmiştir.

29,500 iğ ve 768 tezgâha malik olan bu fabrika Kayseri kombinasyonundan sonra Türkiye'nin en büyük pamuklu fabrikasıdır. İki ekipte 2400 işçi kullanacak olan fabrika senede 2 milyon kilo pamuk istihlak edecek 20 milyon metre basma imal edecektir.

Tamamen Türk teknisyenleri ve işçileriyle çalışacak olan Nazilli fabrikası, milli ekonomiye yeni bir iş sahası kazandırmaktadır. Köylülerimizin giyim hususunda basmayı ne kadar çok kullandıkları göz önünde tutulursa, bu fabrikanın şimdiye kadar harice akan bir çok paraların dahilinde tasarruf edilmesine yarıyacağı aşikârdır.

Fabrika sahasında ana binalardan başka bir kantin, iki ambar, bir garaj, bir müdüriyet, bir idare binası, dört memur apartmanı, ikişer odalı 16 şar daireselik dört usta apartmanı, 32 odalı bekârlara mahsus bir pansiyon ve 720 ameleli barındırabilecek büyüklükte iki amele pavyonu inşa edilmiştir.

Nazilli fabrikası, bütün teferrüatle bitmiş ve tamamiye noksatsız olarak işletmeye açılacaktır.

Atatürk'ü istikbal

Nazilli 8 (Hususî) — Şehirde bayraklarla donatılmamış tek bir ev kalmamıştır. Atatürk'ü buraya getirecek olan hususî treni yarın sabah saat yedide hareket edecektir. Atatürk şehir namına 35 kişilik bir heyet tarafından karşılanacaktır.

Atatürk fabrikayı şereflendirdikten sonra aralarında 300 kadın erkek sporcu bulunan fabrika ameleleri tarafından bir geçit resmi yapılacaktır.

Açılma resminde Başvekâlet vekili Celâl Bayarın mühim bir söylev vereceği söyleniyor.

Naci Sadullah

Habeşler 200 İta'yan Kamyonunu yaktılar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

gönderdiğini de ilâve etmiştir. Şimdiye kadar Libyaya sevkedilen askerinin sayısı 16 bindir. Bu havalide ki mevcudun 50 bine çıkarılacağı söylenmektedir.

Habeşistanda harp

Londra 8 (A.A.) — Times gazetesi, tarihsiz bir muhabir mektubunda İtalyanların Eylül ayı ortasında Adoua'ya karşı yapılan bir taarruzu püskürtürken 200 maktul vermiş olduklarından bahsedilmektedir.

Bundan başka bu mektupta agustos sonunda Makalle'ye karşı bir taarruz icra edilmiş olduğu ve aynı tarihte Dessie - Massoua yolunda Habeşlerin 200 kamyonu taarruz ederek bu kamyonları yakmış oldukları beyan olunmaktadır.

Times gazetesi muhabirine nazaran Habeşistanın hemen hemen her tarafında çete muharebeleri devam etmektedir. Ziraat, tam bir inhilat halinde ve vaktile Habeşistanın ihraç etmekte olduğu darı, şimdi Cibuti tarafına Habeşistana ithal olunmaktadır.

Kıtlıktan yalnız yerlilerin değil, İtalyanların da müteessir olduğu söylenmektedir.

Bir genç lâmba yakarken sar'ası tuttu, elbiseleri tuttu

Beyoğlunda Karanlık sokakta 7 numarada oturan müzmin sar'a illetine mübtelâ 30 yaşlarında Nuri evde kimse bulunmadığı bir sırada lâmba yakarken üzerine bir nöbet gelmiş, yakmış lâmbanın alevinden elbisesi tutuşmuştur. Nuri muhtelif yerlerinden yamış olduğu halde, yetişen komşular tarafından elbisesi söndürülmüş, hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Orgeneral Çalışlar ve erkânıharbiyesi Kuşadasındaki mavi kıtaati tefiş ettikten ve mavi taraf komutanı kor general Muğlalı ile görüşükten sonra Söke istikametinde hareket etmiştir.

Asker ihraçı

Kuşadası bölgesinin şimal ve cenup istikametlerinde çok çetin bir kıyı muharebesi devam etmektedir. Ağır zayıya rağmen mavi kuvvetler sahilin bazı noktalarına çıkıya ve tutunmağa muvaffak olmuşlardır.

Denizdeki, havadaki, karadaki muharebenin şiddeti gittikçe artmakta, bilhassa hava kuvvetleri büyük rol oynamaktadırlar. İki taraf cepheleere taze kuvvetler yetiştirmek üzere hummalı faaliyet halindedirler. Mavi donanma Ada sahillerini fasilasız bombardıman etmektedir.

Mavi kuvvetler şimalden sarkmağa başlamışlardır. Karaovaya ihraç hareketi yapılmak üzere olduğu öğrenilmiştir.

Öğrendiğimize göre donanmanın zorlayıp, himayesinde, karaya ihraç yaptığı noktalar Söke ovası mıntaka sındaki sahillerle Kuşadası civarıdır.

Adnan

Mareşal manevra sahasında

Söke 8 (Hususî) — Mareşal Çakmak bu sabah saat yedide Sökeye geldi. Başta orgeneral Çalışlar olduğu halde yirmi beşe yakın general ve ordu erkânı tarafından karşılandı. Ağlebi ihtimal yarın gece yarısından bir saat sonra maviler ve kırmızılar kendi inisiyatifleriyle hareket ederek vazifelerini başaracaklardır. Askeri müşahitlerin kanaatine göre mavi motör kıtaat Söke istikametinde ilerlerken bir süvari alayının mukavemetile karşılaşılabacaktır.

Atatürk ve vekiller yarın sabah Nazilli fabrikası açılma resminde bulunduktan sonra Sökeye hareket edeceklerdir. Büyük Şefin harekâtı sonuna kadar takip buyuracakları tahmin edilmektedir.

İstanbulda yeni Ortamektepler Açılacak

Pendik, Kartal, Maltepe ve civarında oturan çocuklardan orta tahsillerini yapanlar şimdiye kadar Kadıköy: üçüncü ortamektebine devam etmekteydiler. Yeniden müracaat edenleri sınıf vaziyetinin müsaid olmayışı yüzünden bu mektebden almadığından bu gibiler Kadıköy birinci ve Kadıköy ikinci ortamektebinde açılacak şubelere dağıtılacaktır. Düünden itibaren Kadıköy birinci ve ikinci ortamektepleri Pendik, Kartal, Maltepe ve civarından gelen çocukları kabul etmeye başlamıştır.

Bu sene şehir dahilinde yeniden yeni ortamekteb açılmıştır. Bunlardan ikisine birer sınıf lise kısmı da ilâve olunduğu halde mekteplerdeki talebe kalabalığının gene önüne geçilememiştir. Bu sebeble İstanbulda yeniden orta tahsil gençlerinin devam edeceği mekteplere ihtiyaç görülmektedir. Maarif İdaresi yeniden açtığı yeni ortamekteb binasını bulmak için teşebbüse geç başlamış ve bu yüzden mekteb tedarikinde sıkıntı çekilmiştir. Maarif Vekâleti önümüzdeki sene İstanbulda yeniden ortamekteb açacağından İstanbul Maarif Müdürlüğü şimdiden bu hususta tetkiklere başlamıştır. Mektepler mümkün mertebe kira ile tutulan evlerden kurtarılacak istendiğinden yeniden ortamekteb yapılacak binaların satın alınması cihetine gidilecektir. İstanbul Maarif Müdürlüğü bu husustaki tetkikatını bitirdikten sonra yeniden açılacak mektepler için ne kadar para lâzım geleceğini tesbit ederek Vekâleti haberdar edecektir.

Samsunda şap hastalığı

Samsun (Hususî) — Bazı köylerde şap hastalığı mevzili surette baş göstermiştir. Köylülerimiz tarafından garip bir İtiyat - seri olarak saklı tutulan hastalığın tevessül etmesinden korkulmaktadır. Ahnan İptidal tedbirler fayda vermezse zecri usullerle hastalığı geçileceği muhakkaktır.

Dokuz devlet konferansı Vaşingtonda toplanıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

nutuk söyleyen başvekil Nevil Çemberleyn, cumhurreisi Ruzveltin nutkuna temas ederek demiştir ki:

— Şimdiye kadar, dünyanın en büyük ve kudretli devleti olan Amerika'nın beynelmile meselelerde bir infirrat siyaseti takip edeceğini zannededik. Fakat Ruzveltin son nutku bunun aksini isbat etti. Amerikanın, dünya sulhunu temine medar olacak haraketlere, insanlık duygularını canlandıracak faaliyetlere ve beynelmilele âkitlerin bir kıymet ifade ettiğini anlatmak teşebbüslerine iştirake hazır olduğunu büyük bir memnuniyet ve sevinçle gördük.

Ruzveltin bu yüksek jesti İngiltereyi mütehasis ve minnettar etmiştir.

Şüphe yoktur ki, Amerika 9 lar konferansına da iştirak edecektir.

Otomobille İstanbuldan Avrupaya

(Baş tarafı 11 inci sayfa)

fa, ipekli kadın elbiselerini de yok edecek bir nesne bulamaz mıydı? Dürbünü gözüne ilâştirdiği zaman, karşıkı kızın, dökülen elbiselerinden bir çıkışını düşünün! Pamuklarla süslenmiş zarif sepetinin içinde nadide bir meyva gibi. Bunu temin edemiyen mucide nasıl kızmaz ihtiyar? Maamafih ben dürbünü seviyorum. Vaktâ hakikatsiz bir dost amma, insanların işine çok yarıyor. Sevdiginizi, burnunuzun dibine kadar sokan, sevmeyi, tersini çevirince, cehennem dibine kadar atan bu âlete bu zamanda beşerin öyle ihtiyacı var ki! Ne ise geçelim.

★

Rivayet ediyorlar ki: Güzel İngiliz kadınları hissiz olurlarmış. Bizat aşinalığım yok. Nemelâzım, ben de başkasının yalancısıyım; öyle diyorlar. Bundan dolayı hemen her çapkin İngilizin Pariste bir Fransız metresi varmış. Cumartesi öğleden sonra işlerini tatil eden Londranın çapkınları, balmumu gibi güzel, fakat onun kadar hissiz karıların kollarından kaçınca «soluğu» Paristeki civelek metreslerinin «gögüslerinde» alıyorlarmış. Eğer rivayet doğru ise, Allah günahlarını affetsin. Şaşarım akullarmal. Londradaki, sabun köpüğü kadar temiz, billür kadar parlak, sürahi kadar muntazam kadınlar bırakılır da; Parisin ressam paleti kadar boyalı, bazırğan kadar dost, yol keçesi kadar kirlili bu kabil kadınlarının «ağuş» undan muhabbet umulur mu? Amma ne edersin ki! Komşunun tavuğu komşuya -kaz görünür derler. Londralıya da Parisli serapa cive ve naz görünüyö galiba.

«Aşık tan etmek olmaz, müptelâder neylesin!»

Öyle ya, bize ne. Onlar razı-iken bize ne olur?

Vahit R. Zübey

Eskiler Alogorum

(Baş tarafı 8 inci sayfa)

yımız. Şimdi araba getiririm.

Eskici gene bir reverans yaptı, gene ben onu taklid ettim. Evden çıktık.

Eskici anlattı:

— İki gün evvel on bin lira mirasa kondu. Ben bunu haber aldım. Madem ki mirasa konmuştu. İlk işi evi, eşyayı değiştirmek olacaktı.

— Peki ama kadına hiç hürmet göstermedin.

Eskici güldü:

— Mirasa konan kadın değil, erkek, o şimdi kariyi değiştirmeyi de düşünüyor. Kariya hürmet edip, kocasını kızdırmak hiç doğru olmazdı.

Yüzüme baktı:

— Nasıl eskicilik ihtisas işi değil mi imiş?

— Evet, hakkın var.

İsmet Hulûsi

ERTUĞRUL SADI TEK

Bu gece (Büyükdere) alle tiyatrosunda (ERKEKLER (40) mndan sonra azarlar)

Konferans Vaşingtonda toplanıyor

Londra 8 (Hususî) — Geç vakit alınan bir habere göre, Vaşingtondaki İngiliz maslahatgüzarı bugün Amerika hariciyesiyle temasa girerek, 9 devlet konferansının tertibi hakkında müdavelei efkârda bulunmuştur.

9 devlet konferansının Vaşingtonda toplanması pek muhtemeldir.

New-York times gazetesinin öğrendiğine göre, dokuz devlet konferansında Amerikayı Norman Davis temsil edecektir.

Çinliler memnun

Nankin 8 — Bir gazete muhabirine beyanatta bulunan Mareşal Tchiang-Kai-Chek, şöyle demiştir:

«B. Roosevelt'in Chicago'daki nutku, Çin milletini derin surette mütehasis etmiştir.

Türkkuşu filosu Bükreşe bu ay içinde Gidiyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

miştir. Yakında Türkkuşu propaganda uçurları Balkan şehirleri arasında başlayacaktır. Malûm olduğu üzere pek yakın tarihi olan Türkkuşu faaliyetimiz geniş bir inkişaf sahasına girmiştir.

Sivil tayyareciliğimiz Balkan milletleri arasında en ileri safta gitmektedir. Türkkuşu filoları katile katile Balkan şehirlerini dolaşacak, şehirler üzerinde paraşütle atlanacak, uçurlar yapılabacaktır.

İlk seyahat teşrinievvel ayı içinde Bükreşe yapılacaktır. Hazırlıklara başlanmıştır.

Balkesirde yedi tayinler

Bilecik memleket hastanesi bakteriyoloji doktor Ömer Tahir Aslan Balıkesir memleket hastanesi bakteriyoloğluğuna, Balıkesir doğum ve çocuk bakım evi ebesi Belkis Uysal Burdur belediye ebeliğine, Bandırma belediye tabibliğine doktor Emin, Edremlid hastanesi idare memurluğuna da Yusuf Erkan tayin edilmişlerdir.

İstanbul Borsası kapanış fiatları 8 - 10 - 1937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	626.75	627.00
Nev-York	9.794	9.78925
Paris	23.9875	24.06
Milano	15.0175	15.015
Brüksel	4.6884	4.6875
Atina	87.1958	87.1610
Cenevre	3.4385	3.4365
Sofya	63.8213	63.7950
Amsterdam	1.43	1.429
Prag	22.3960	22.5870
Viyana	4.1850	4.1813
Madrid	11.9664	11.9617
Berlin	1.9875	1.9875
Varşova	4.1818	4.18
Budapeşte	3.9888	3.9875
Bükreş	107.3793	107.3365
Belgrad	34.4235	34.42
Yokohama	2.7410	2.74
Moskova	20.295	20.395
Stokholm	3.0945	3.0933

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60 peşin	00.	00.
A. Şm. % 60 vadeli	00.00	00.00
Bomonti - Nektar	00.00	00.00
Aslan çimento	11.35	11.25
Merkez bankası	90.00	90.00
İş Bankası	10.00	00.00
Telefon	6.85	—
İtihat ve Değir.	11.65	—
Şark Değirmeni	1.15	—
Terkos	7.13	0.00

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	00.00	00.00
» » I vadeli	13.50	13.55
» » II vadeli	00.00	00.00

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	40.65	40.65
» I vadeli	40.80	40.80
» II pe.	40.65	40.65
» II va.	40.80	40.80
Anadolu mü. peşin	39.40	39.40

PARALAR

	Alış	Satış
1 Türk altını	1069.	1061.
1 Banknot Os. B.	262.	263.

Resimli fıkra müsabakamız

Son Postanın kış mevsimi programını tesbit ederken sadece günün vak'ası, makalesi, hikâyesi, romanı kâfi değil, biraz da eğlence lâzım, diye düşündük, bu düşünce ile bir müsabaka tertib ettik, bu müsabakanın esası şudur:

Müsabakanın esası

Meşhur Bekri Mustafanın 40 tane fıkrasını seçtik. Her fıkra için bir resim yaptırıldı. Fıkralara 1 den 40 a kadar, fıkraların resimlerine de gene (1) den (40) a kadar numara koyduk. Hergün bu fıkralardan ve resimlerden birer tanesini dercedeceğiz. Fakat bu resim o gün çıkan fıkranın değil, ya daha evvel çıkmış, yahut ta daha sonra çıkacak bir fıkranın resmi olacaktır.

Müsabaka bitince okuyucularımızdan soracağız:

— Hangi resim, hangi fıkranın? — Siz de bize meselâ (40 numaralı resim, 1 numaralı fıkranın, 4 numaralı resim 17 numaralı fıkranın, 14 numaralı resim 38

numaralı fıkranın V. S.) diye bildirecek, bu fıkralar ve resimleri de gazeteden kesip listeye bağlayarak bize göndereceksiniz.

Bu suretle siz okuyucularımız hem güzel bir fıkra okumuş, hem güzel bir resim görmüş, hem de bir müsabakanın verdiği heyecanın zevkini tatmış olacaksınız.

Mükâfatlar

Bu müsabakada kazananlar arasında 75 okuyucumuza para mükâfatı vereceğiz. Mükâfatların listesi şudur:

1 kişiye	100 lira
1 »	50 »
1 »	25 »
1 »	10 »
8 »	5 er lira
63 »	2 şer buçuk lira

Mükâfat kazanan okuyucuları noter tayin edecektir. Müsabakamıza 7 gün evvel başladık. Sekizinci resim ve fıkrayı aşağıda bulacaksınız.

Resim : 8

Fıkra : 8

“Fatiha okuyorum,”

Subaşlar, Bekri Mustafayı mezarlıkta nârâ atarken yakalamışlar ve sormuşlar!

— Ne yapıyorsun burada?

Bekri cevap vermiş:

— Fatiha okuyorum.

— Bu nasıl fatiha okuyuş?

Bekri boynunu bükmüş:

— Kabahat bende değil, demiş, burada yatan fatihanın böylesinden anlar.

Avusturya Merkez Bankası reisi Ankarada

Ankara 8 — Avusturya merkez bankası reisi M. Victor Kienböck bu sabah şehrimize gelmiş ve istasyonda karşılanmıştır.

Adana - Ankara - İstanbul telefonu

Adana 8 (A.A.) — Dün ilk tecrübeleri yapılan Adana - Ankara - İstanbul telefonu halka teşrinievvelin 11 inde açılacaktır.

Fotoğraf tahlilleri

Zenginlik bazan tesadüflere bağlanır

Kuşadası okuyucularımızdan Mustafa Beger soruyor:

— Zengin olacak mıyım?

— Zenginlik yaşı bakmazsa da teşebbüslerle meydana gelmesinden ziyade tesadüflere bağlanması lâzım gelmektedir.

Her şey için etraflıca düşünmesi lâzım gelen bir genç

Ankara okuyucularımızdan Mustafa'nın suali de şudur:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?

— İyi ve sık giyinmesini bilmek kadar bir fikir beyan ederken etraflıca düşünmeği âdet edinmek te lâzımdır.

Macera üzerindeki muvaffakiyetler hayatın diğer sahasındaki muvaffakiyetler kadar ciddi olmadıkça saadet yerine felâket getirebilir.

Mütevazı bir genç

Eyübden Salâhaddin imzalı okuyucumuz fotoğrafının tahlilini istiyor:

— İçli bir zekâ meydana vurmıyan mizaç ve teccüss meyillerle birleşince görünmeden ilerlemek imkânlarını verebilir.

Az söylemek çok dikkat etmek bilgi toplamağa delâlet eder ki mütevazı bir gerçeğe içinde varlık yaratır.

Son Posta
Fotoğraf tahlili kuponu

İsim

Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

— Gel, gel, beklerim. Başbaşa verir, fena düşünceleri kovar, yerine güzel fikirler aşılır.

— Berna...

— Geldim.

Annem seslendi. Berna onun yanına gitti... Ben döndüm, Mazluma baktım. Mediha ile konuşuyordu ama, gözleri bendeydi. Ben bakar bakmaz başımı çevirdi. Sanki bana baktığını belli etmek istemiyordu.

Mazlum da beni göz hapsine alıyor. Biraz sonra kanapeden kalktılar. Mazlum yaklaştı. Ben Ferid ve Zeyneb Ceyhanla konuşuyordum. Mazlum görmemezlikten geldim. Ferid pek müteessirdi:

— Demek gelmiyorsunuz?

— Hayır.

Zeyneb Ceyhan yüzünü buruşturuyor:

— Oldu mu ya, hep beraber ne iyi eğlenecektik.

Ablam onları kandırması, onlar da adaya gidiyorlar.

— Medihalarla, Paşaoğlu Mekki, Gani Tekel de gelecekler... Bir siz yoksunuz. Doğrusu canım sıkıldı.

Lâkayd bir tavırla:

— Maalesef kocamın işleri mani... «Kocam» kelimesini ilk defa, göğüs kabartarak telâffuz ediyordum. Bunun kendim de farkına vardım... «Kocamın «m» sine öyle sert bastım ki, dudaklarım. Birbirine yapıştı. Utandım.

Zeyneb Mazluma baktı:

— Yazık değil mi?... Mazlum elini omuzuma koydu:

— Doğrusunu isterseniz ne ben, ne

de Sevim, adayı sevmiyorum.

Gönülle Mediha bu sözü duydular. Gönül de kocamın elini omuzuma koymasını pek âdi buldu. Bunu böyle bulduğunu bir dudak bükmesiyle ifade etti. Bunu da yalnız ben anladım. Kocama biraz daha sokuldum. O da beni âdeta bağına bastı.

Bu sefer de Medihanın şaşığını farkettim.

Acaba benim mi içim fesad, yoksa herkes beni budala yerine mi koyuyor?...

Gönül hiddetli konuştu:

— Bir türlü onları ikna edemedim, ne yapalım gelmesinler.

Bu sefer kocam cevap vermedi.

Muhakkak biraz evvel buna dair uzun uzun konuşmuş olacaktık. Mediha:

— Ben Bay Mazlum kadar inatçı erkek görmedim! diyor.

Mazlum alay ediyor:

— Ya!...

Gidinceye kadar Mazlum yanımdan ayrılmadı. Bir aralık da yalnız kaldık. Kulağıma eğildi:

— Elbisen fevkalâde yakışmış, dedi. Harikulâde güzelsin... Bu renk gözlerinin güzelliğini tamamiyle aksettiriyor.

— Beğendiğin için sevindim.

— Boynunda da Gönülün boynundaki gibi inciler olsa... Öyle değil mi?

— Gönül ile beni mukayese etme. O na her şey yakışır ve onun gibi güzel bir kadma yakışan şeyler benim gibi sılık bir kadının üstünde kaybolur.

— Kendini Gönülden çirkin görmekte halte diyorsun. Sen başka türlü güzelsin, işte bu kadar. Bunu her zaman

anneme söyledim.

—Biliyorum, annen de bana söyledi. İncilere gelince...

— Sana öyle bir inci hediye edeyim mi?.

— Hayır.

— Neden?

— Bu incilerin benzerini değil, kendi beğendiğin bir şeyi hediye et...

— Teşekkür ederim Sevim...

Ayrılabacağımız zaman Gönül Mazlumun elini avucunda biraz fazlaca tuttu, Mediha elini bile vermedi...

Ablam artık hislerine veda ediyor, Mediha da hissiyatında aldanmış olduğunu kavradı.

Ben mes'udum. Artık her şey değişti. Artık kocama sahibim. Mazluma sahib oldum. Gözlerimin içinin saadette dolduğunu ve fıskırıldığını hissediyorum ve herkes de hissediyor. Herkes görüyor, anlıyor...

Ama biraz acele etmiyor muyum?.

Birden içime endişe düşüyor: Ya bu bir serabsa?..

★

Bu akşam Mazlum vadedtiği plâğı getirdi. Küçük zümrüd ve yakutlarla işlenmiş zarif bir iğne...

Aldım ve hemen göğsüme taktım.

Aynanın karşısından ayrılıp kocamın yanına geldim, boynuna sarıldım:

— Beni bu kadar süse meraklı sanmazdın değil mi? dedim.

Mazlum yanaklarımdan öptü, gülümse:

(Arkası var)

“ Son Posta ” nın edebî tefrikası : 56

Kalbimin Masalı

Yazan: SELÂMI İZZET

Bu kararımıza annem memnun olduğu için benden yana çıktı. Ablam Mazluma sordu:

— Siz ne dersiniz Mazlum?.

— Ben Sevime tâbiim, o ne derse onu yaparım. Bu hususta hiçbir fikrim yok...

Bugün bile bu muvaffakiyetlerime şaşıyorum... Geriye baktıkça sevki tabii ile yaptığım şeyler beni korkutuyor. Farkına varmadan büyük bir tehlike geçiren ve tehlikenin sonradan farkına varan bir insana benziyorum.

Cuma günü Gönül bize iltifatlar yağdırdı. İkrâm etmek için parçalandı. Biz ki koyacak yer bulamadık...

Ben Gönüle mi bakayım Medihaya mı? Şaşırdım... Ablama hiçbir hususta itimadım yok, o beyinsiz bir kadın, aklı ile değil aklına esenlerle hareket ediyor. Mediha ise kurnaz...

Gözümü Mazlumdan ayırmıyorum. İki kişiyi kontrol etmekte bir kişiyi göz hapsine almak daha kolay...

Kocamın halinde gayri tabii hiçbir şey yok. Her zamanki gibi Gönül ile konuşuyor. Mediha da yanlarında... Bir aralık salonun öbür ucunda, palmiye'nin arkasındaki kanapeye gittiler, Gö-

nül Medihayı Mazlumla yalnız bıraktı.

Ben Berna ve Baki ile konuşuyorum. Bernanın görüldüğü yok. Halbuki İstanbulla indiğini duyuyorum. Siteye başladım:

— Niye gelmiyorsun Berna?..

Gözleri harareten yaniyor. Yüzü solgun.

— Pek iyi değilim Sevim... Seni de çok göreceğim geldi. Hem gene sana muhtacım. Bir gün gelip uzun uzun konuşacağım. Bana gene cesaret vermelisin, çünkü cesaretimi kaybettim. Bitkin bir haldeyim...

Acı acı gülmüşüyor.

— Kendini üşütmüş olacaksın, geçer.

— Evet geçecek... Sonra gene hastalanacağım... Hastalıkla yarı iyilik arasında hayatım sürüklenecek... Ümitsiz yaşamak da ne feci şey...

— Sen sahiden hastasın Berna, gene metanetini kaybetmişsin.

— Dedim ya, bana ancak sen cesaret veriyorsun. Manevîyatımı yükseltiyorsun... Geleceğim ve sana gene derdlerimi dökeceğim... Anlıyorsun ya, keyifli bir misafir dinliyeceksin.

VALİDE SULTANIN GERDANLIĞI

YAZAN
CEVAD
FEHMI

Merdivenin ortasında duran polis memuru şayanı kayd hiç bir şey olmadığını söyledi. Fakat yanılıyordu, gay bubeniz esasında 13 numaralı odada bir hayli şeyler olup bitmişti.

Koridorda bizi hiç de tahmin etmediğimiz bir manzara bekliyordu. 13 numaralı odanın kapısını ardına kadar açık bulduk. Nöbetçi polis memuru odanın orta yerinde baygın yatıyordu. Mücadele olmamış, yediği yıldırım gibi bir yumrukla olduğu yere yıkılmıştı.

Şöminenin iç tarafında arka duvarı teşkil eden kısım açılmış, ve gizli geçidin öbür ucu meydana çıkmıştı.

Rıdvan Sadullah bu levhayı birkaç saniye seyrettikten sonra ters yüzü geri dönerek koridora fırladı. Fakat işi den geçmiş, kuş kafesten çoktan uçmuştu.

Yapılan ufak bir tetkik gizli geçiddeki adamın polis memurunu bir yumrukla yere serdikten sonra koridora çıktığını, merdivenin ortasında nöbet bekleyen diğer memura kendisini göstermeden (U) şeklindeki koridorun sağ ucuna gittiğini, oradaki boş odalardan birine geçerek pencereden bu pencereye geçerek yakın olan bir ağacın dallarına tutunmak suretile kaçtığını meydana çıkardı.

13 numaralı odaya dönünce serkomiser Osmanın gizli geçiden odaya çıktığını, mavi gözlüklü dostumuzu ve ter içindeydi.

Gözleri hayret ve şaşkınlık içinde büyümüşü, o kadar dalgındı ki karanlık geçiden çıktığı halde elinde tuttuğu elektrik fenerini söndürmeyi unutmuştu.

Yerde boylu boyunca yatan polis memuru yavaş yavaş kendisine geliyordu. Gözlerini açınca ilk sözü:

— Mavi gözlüklü bir adamdı! demek oldu,

3 —

YENİ DELİLLER

Merkez memuru ile maiyetini nöbet bekledikleri yerden çağırttık. Rıdvan Sadullah bir iskemle çekerek masanın başına oturdu. Biz de kendisini taklid ettik. Neşesi tamamen yerine gelmişti:

— Avı kaçırdık ama bir teselli noktası elde ettik! dedi. Esrarın bir kısmı aydınlandı. Artık karanlık içinde değiliz. Siyahı kadının bu odaya nasıl geldiğini, mavi gözlüklü adamla sarı saçlı kadının otel müstahdemine görünmeden nasıl ortadan kaybolduklarını biliyoruz. Şimdi biraz da bize yaptırılmak istenilen şeyleri yapalım.

Serkomiser itiraz etti:

— Hocam anlatmıyacak mısın?

— İzahat biraz sonra! Daha evvel görülecek işimiz var. Bizde dost bir tane değil. Yalnız sen değilsin. Bir de öteki var. Senin hatırın için onun plânlarını altüst ettik. Zavallıyı hayli üzduk. Şimdi biraz da onun gönlünü hoş edelim, adamcağız bunun için gece yarısı İstanbuldan kalkıp buraya geldi.

— Eğer bir şey anlarsanız kahrolayım. Öteki kim hocam?

— Mavi gözlüklü adam.

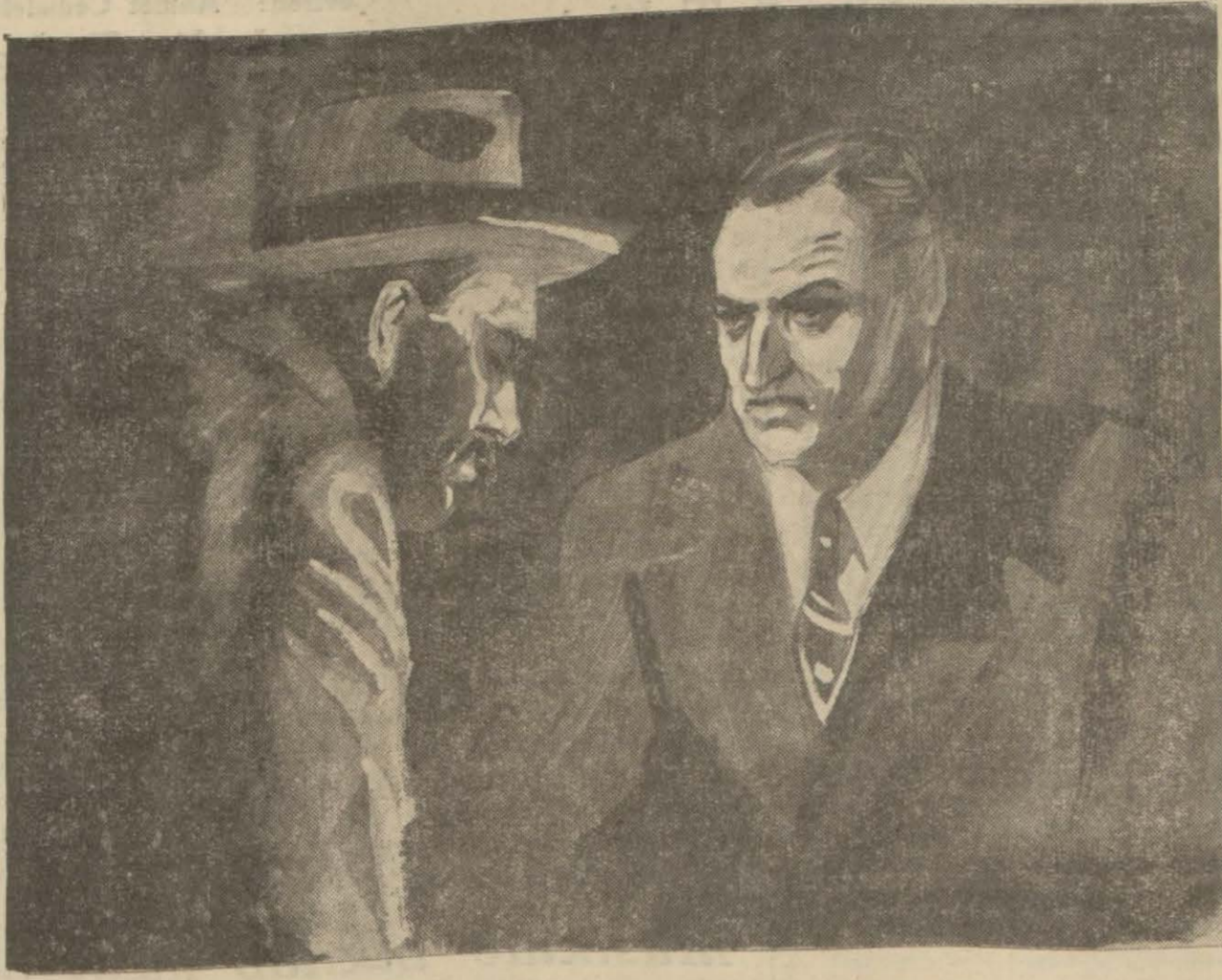
— Yoksa kaçırdığımız o muydu?

— Maatteessüf evet.

— Hay Allah belâsını versin. Peki bize ne yaptırılmak istiyor?

— Allah Allah.. Osman bey ne oldu sana? Masanın üstündeki sigara tablasını görmüyor musun?

— Şu kâğıd kırpıntılarını mı?

Serkomiser itiraz etti: «Bu mektubu oraya koyan katil değildir!»

— Evet, lütfen bana aşağıdan beyaz bir tabaka kâğıd buldurun. Şu yırtılan kâğıd parçalarını bitişirip meydana çıkaralım da mavi gözlüklü dostumuzun bize oynamak istediği yeni oyunu meydana çıkaralım.

Rıdvan Sadullah tablayı önüne çekmişti. Çok meraklı bir şeymiş gibi derin derin bakıyor, aynı zamanda neşeli bir edâ ile sözüne devam ediyordu:

— Merkez memuru beyin ifadesinden sigara içtiği zaman tablanın boş olduğunu öğrendik. Halbuki şimdi tablanın kâğıd kırpıntıları ile ağız ağza dolu olduğunu görüyoruz. Bu kırpıntıların üstüne de memur beyin içtiği sekiz adet birinci nevi sigara izmariti ile biraz kül yerleştirilmiş. Buna mukabil kâğıd kırpıntılarının altında birinci nevi olmıyan pahalı ve lüks bir nevi sigaranın artıkları var. Yani şu manzara ile demek isteniyor ki merkez memuru gelmeden ve cinayet işlenmeden evvel bu odada oturanlar sigara içtiler.

Bu sırada bunlardan birisi bir mektub yırttı ve parçalarını tablaya attı. Bundan sonra cinayet işlendi ve nihayet merkez memuru gelerek tahkikata girişti. Tahkikat sırasında içtiği sigaraların izmaritlerini de tablaya, kâğıd kırpıntılarının üstüne attı. Fakat budalalar yalnız bir noktayı ihmal etmişler. Bir noktayı düşünmemişler. Merkez memuru beyin içtiği sigara izmaritlerini tetkik ederseniz görürsünüz ki bunlar ağızlıkla içilmiştir. Uçlarında dudak ve salya izleri yoktur. Sonları gelince tablaya atılmışlardır. Eğer o zaman tablada bu kâğıd kırpıntıları mevcut olsaydı mutlaka bir ikisi kavrulacak, hiç olmazsa üzerlerinde yangın izleri bulunacaktı. Merkez memuru bey on sigara içtim, diyor. Halbuki biz tablada sekiz birinci nevi sigara izmariti buluyoruz. Demek ki iki izmarit söndürülmeden tablaya atıldıkları için yanmaya devam ettiler, diğerlerinin kendi kendilerine sönmesine mukabil onlar tamamen kül oldular. Kâğıd parçalarına bakınız! Hiçbirisinde yangın izi, leke yoktur. Şu halde tereddüd etmeden şuna hükmedebiliriz: Cinayet olup bittikten, merkez memuru bey ilk tahkikatı yaptıktan ve kapıyı kapatıp önüne nöbetçi diktikten sonra bu odaya birisi gelmiş, sigara tablasını itina ile boşaltmış, kendi içtiği üç sigaranın izmaritini en alta, cebinden çıkardığı kâğıd kırpıntılarını bunların üstüne koyduktan sonra tabla muhteviyatını en üste yerleştirmiştir.

Rıdvan Sadullahın yarım saat evvel merkez memuruna içtiği sigaralar hakkında sorduğu manasız suallerin hikmetini artık tamamen kavramıştık. Ben kendi nefsimi dostum hakkında o zaman düşündüğüm şeylerden dolayı derin bir mahcubiyet duyuyordum.

Bir hizmetçi istenilen beyaz kâğıd tabakasını aşağıdan getirdi. Rıdvan Sa-

dullah bunu masanın üzerine serdi. Üstüne tabla muhteviyatını boşalttı. Sigara izmaritlerini ve külleri ayırıp tekrar tablaya koyduktan sonra kâğıd kırpıntılarını yanyana dizmeğe başladı. Bu iş kolay oldu. Kâğıd pek küçük parçalara ayrılmamıştı. Bir çeyreklik bir çalışmadan sonra şu satırlar meydana çıktı:

«Meseleyi konuşup sulhan halletmek üzere alâkadarları bir toplantıya davet ediyorum.

(Arkası var)

HASAN TIRAŞ BIÇAĞI

ve

Kuşıtlı gibi hafif ve zevk ile traş olması için

HASAN TIRAŞ

Biçağı ile kabild.r. 10 adedi 30 kuruşa

"Son Posta" nun Hikâyeleri

ELLER YUKARI

Yazan: Elvire Pelissier

Çeviren: Nurullah Ataç

Doktor Poirel evine akşam saat dokuzunda doğru döndü. Suratı fena halde asıktı. Bu genç hekim, yirmi aydanberi bir türlü gelmek bilmiyen müşterileri bekliyor ve yeryüzündeki insanların çoğunun ya sıhhati tamamen yerinde, yahut ta parasız olduğunu bitteteürbe görüp hayata küsüyordu. Onun oturduğu mahallede yıllardanberi yerleşmiş altı doktor daha vardı ve bunlar, para verebilecek hastaları aralarında taksim etmişlerdi. Poirel'e binde bir bir hasta geliyor, o da ekseriya bir şey bırakmadan gidiyordu. Poirel şimdilik her ay babasından aldığı ile geçiniyor ve şöhrat kuşunu tutacak tuzağın nasıl kurulabileceğini bir türlü kestiremiyordu.

Meselâ herkesin şifa bulmaz sandığı bir hastayı iyileştirebilse, yahut ki parası bol, hastalığı da kuruntudan ibaret bir müşteriye rasgelebilsen... O akşam baktığı hastada bu meziyetlerin hiç biri yoktu: Parisin bütün hastanelerine girip çıkmış, tedavisine imkân kalmamış, akşama, sabaha ölmesi mukadder bir ve remli. Zavallı doktor o hava almaz, bütün eşyasından bir fakirlik kokusu çıkan evde aile efradının hepsini muayene etmiş, para istemenin hem ayıb, hem de lüzumsuz olacağını anlamıştı.

Eve döndükten sonra mutfağa girdi, sabahları gelip akşamları erkenden giden hizmetçi kadının hazırlayıp bıraktığı yemeği ısıttı, yedi. Ertesi sabah sıtmal bir hastayı muayeneye gidecekti: erkenden kalkabilmek için erkenden yatağına muvafık buldu.

Fakat bir türlü uyuyamadı. Günden güne müşkülleşen vaziyetini düşünmekten kendini alamıyor, babası da parayı kesecek olursa halinin neye varacağını kestiremiyordu. Biraz oyalanıp bu sıkıntılı düşünceleri savabilmek için tekrar kalktı, lambasını yaktı, masasının üzerinde duran tıb mecmuasını açtı ve bir ecebi meslekdaşının seretan hakkındaki makalesini okumağa başladı. Fakat bu uzunca makalenin daha yarısına gelmeden dışarıdan bir gürültü duydu. Kendisinin hiç kumıldamadığından, binaenaleyh bu gürültüyü kendisinin yapmadığından emindi. Bir müddet dikkatle dinledi; yenden bir şey duymadığı için: «Bana öyle gelmiş!» diye mecmuasını tekrar okumak istedi. Fakat bu sefer daha şiddetli bir gürültü işitip yatağından fırlamağa mecbur oldu.

Sanki kapının yanındaki odada bir şey devrilmişti... Doktor Poirel işi anladı: eve hırsız girmişti, bunda hiç şüphe yoktu. Elleri uyuşmuş olduğu için tabancasını bir türlü çekmeden çıkaramıyordu. Evvelâ, ne olur ne olmaz diye lambayı söndürmüştü, şimdi de yakıp yakmamakta tereddüd ediyordu. Nihayet tabancayı buldu ve metanetle çıkardı. Yatak odası ile gürültünün geldiği bekleme odası arasında muayene odasından başka girintili çıkıntılı bir de koridor vardı. Hırsız daha çabuk meydana çıkarabilmek için lambayı yakmağı daha münasib buldu.

Artık cesareti de gelmişti. Kapıyı açıp dışarı çıktı. Evvelâ muayene odasına baktı, oraya bir giren olmamıştı, her şey yerli yerinde idi. Bekleme odasında da önce bir şey göremedi. Yalnız devrilmiş bir sandalye ile düşüp dağılmış birkaç kâğıd parçası, hırsızın oradan geçtiğini haber veriyordu. Poirel sert bir sesle: «Eller yukarı!» diye bağırdı.

Odada bir kumıldayan olmadı, esnemeğe benzer bir ses duyuldu. Doktor sinirleniyordu: «Çıkmı, diye bağırdı, yoksa a-teş edeceğim...»

Koltukların birinin arkasından evvelâ iki el, sonra uzunca, kanter içinde bir yüz belirdi. Poirel hemen o adamın yanına gidip:

Toplantılar :

Adâbımuâşeret hakkında konferans

Beyoğlu Halkevinden: 12 - 10 - 937 salı günü saat 18,30 da evimizin Tepebaşındaki Merkez binasında Semih Mümtaz tarafından «Adâbımuâşeret» mevzuunda konferans verilecektir. Bu konferansa herkes gelebilir.

NİŞAN

Sabahat Aydenen ile Hamdi Bülend Orhonun nişan törenleri Şişli'deki evlerinde iki taraf aile dostlarının arasında yapılmıştır. Saadet dileriz.

— Burada किसiniz ne? dedi. Silâhınızı verin; siz किसiniz? Adınız ne?

Öteki hiç kumıldanmıyor, ağzını bile açmıyordu. Poirel tabancasını onun göğsüne dayayıp sol eli ile de ceketin cebini karıştırdı. Bir paket tütünden başka bir şey bulamadı. Belki kendine cesaret vermek için istihza ile gülerken:

— Belâmi buldun! dedi. Elimden kurtulamazsın.

Öteki kekeliyerek:

— Ne? dedi; ne belâsı?

— Anlamıyacak ne var? Kumıldanır-san yakarım.

— Ne diyorsunuz? İşin içinde bir yanlışlık, küçük bir yanlışlık var.

— Evet, ne diyeceğinin malûm. Şaşırđın da yukarı kata çıkacakken bu kata gir-din, değil mi? İyi ama öylesi bana sökmez.

— Siz doktor Poirel'siniz, değil mi? Ben muayene için gelmişim.

— Böylesi de sökmez, azizim. Sen kendin muayene ettirmeğe değil, bizim kasayı muayeneye gelmiş olacaksın... Hadî önden geç de içeriki odadan polise telefon edelim.

Öteki:

— Vallahi yalan söylemiyorum, diyordun; ben hastayım, hem de kalb hastasıyım... Hele bir dakika dinleyin de anlayayım...

— Gecenin bu saatinde benim martaval dinlemeğe vaktim yok. İş uzmakla bir şey kazanmazsın. Hadi bir dakika evvel bitirelim; seni polise teslim edeyim de ben de uyuyacağım.

— Ne polisi? Siz çıldırdınız mı? Ben hırsız falan değilim... Size dinleyin diyorum...

Poirel elini telefona uzatmıştı. Fakat birdenbire hırsızın yere yuvarlandığını görüp şaşırverdi. Ya herif ölüverdiyse!...

Eğildi. Adamcağızın yeleşini, boyun bağına çözdü. Kalbi dinledi. Kalb pek hafiflemişti. Doktor kulağının altında bir cüzdanın sertliğini hissediyordu. Cüzdanı çıkardı, bir kartvizit buldu: Armand Joel, şarab tüccarı.

Poirel, herifin bir hırsız olduğundan artık tamamen emin değildi. O, temiz giyinmiş, efendiden bir kimseye benzeyordu. Rengin uçukluğu da, hastalığın doğru olduğunu gösteriyordu. İyi ama hırsızın da temiz giyinmiş, hastası olmaz mı?... Fakat ya yanılmışsa...

Baygınlık hâlâ devam ediyordu. Nihayet Poirel adamın koluna bir şırınga yaptı. Biraz sonra hastanın gözleri açıldı. Doktor dostane bir edâ ile:

— Nasılsınız? Bir dermansızlık duyuyor musunuz? diye sordu.

Öteki, şikâyet eder gibi bir sesle anlatmağa başladı:

— Sizi saat altıdanberi bekliyorum. Hizmetçin'iz sizin için: «Nerdeyse gelir» demişti. Fakat o kadar bekledim ki nihayet uyuyakalmışım; uyandığım zaman ortaklık zindan gibi idi. Cebimde kibrit te yoktu. Elektrik düğmesini bulup çevireyim derken bir şeyler devirdim; sonra bir ayak sesleri duyudum. Bilseniz ne heyecan çektim... Çoktanberi bu kadar heyecan çektığımı bilmiyordum... Bunlar benim yanıma kâr kalırsa iyidir. Ben de sizi hırsız sanmıştım.

Poirel etrafına bakınıyor, adamcağızın söylediklerinin doğru olduğunu isbat edecek bir delil, bir iz arıyordu. Tabancasını masanın üzerine bırakırken gözüne bir kâğıd iiti: hizmetçi kadın bir şeyler yazmıştı. Doktor yazıyı zorlukla söktü: «Bekleme odasında bir hasta var. Siz gittikten sonra geldi. Tehlikeli bir adama benzemiyor, onun için yalnız bıraktım. Ben geç kalmamak için gidiyorum. Yemeğiniz mutfaktadır.»

Poirel aradığı delili bulmuştu. Hasta gelmediği günler saat dörtten yediye kadar evden çıkmazdı; halbuki o gün, o ve remli hastayı görmek için gitmeğe mecbur olmuştu. Zavallı doktor:

— Bir defa ciddi bir müşteri geldi, ona bakmağa da talih müsaade etmedi! diye içini çekti.

Yarınki nüshamızda:

Soyan döken

Çeviren: **Faik Bercmen**

Son Posta'nın siyasi tefrikası : 53

Talat Paşanın son günleri

Yazan : Arif Cemil

Mahkemede tek kimse yoktu ki Ermeni mes'elesini anlatsın ve Ermenilerin kuzu, Türklerin de kurd olmadıklarını isbat edecek izahatı verebilsin!

— Sırbistanda, İstanbulda ve Selânikte iken de bayıldınız mı?

— Evet, bayıldım.

— Tehcire kimin sebebiyet verdiği söyleniyordu?

— İstanbulda iken gazeteler Talât paşadan bahsediyorlardı.

— Talât paşanın nerede olduğunu da haber aldınız mı?

— İstanbulda iken bilmiyordum. Onun İstanbulda bulunduğunu ve bir yere gizlenmiş olduğunu zannediyordum.

— Ailenizin mahvına sebep olduğunuzu söylediğiniz bu adamdan intikam almak fikrini o zaman da besliyor mu idiniz?

— Hayır, beslemiyordum.

Reis bundan sonra ithamnamenin okunmasına geçmek istedi. Fakat katilin avukatı Gordon ayağa kalkarak dedi ki:

— Tehcirden dolayı Talât paşanın İstanbul divanharbi tarafından idama mahkûm edildiğini maznunun İstanbul gazetelerinde okuyup okumadığını kendisine sormak isterim.

Katil buna cevaben dedi ki:

— Evet, okudum. Mes'ullerden biri olan kaymakam Kemal bey İstanbulda idam edildiği zaman ben de orada idim. Gazeteler Talât ve Enver paşaların da idama mahkûm edildiklerini yazıyor.

Avukat Gordon katile sordu:

— Erzincanın nüfusu ne kadardı?

— Takriben yirmi bin.

— Ermenilerin beşer, altışar kişilik kafieler halinde tehcir edileceğine dair hazırlanmış emir gelmiş miydi?

— Evet, böyle bir emir gelmişti.

Bu aralık müddeiumumi güya gene söze karışmak istedi. Bu noktanın tenvirini arzu ediyormuş gibi görünmek için şunu sordu:

— Emir kimin tarafından verilmişti, vali tarafından mı, yoksa askerî idare tarafından mı?

Avukat hemen söze karıştı:

— O zaman zaten örfi idare vardı.. dedi. Katil mahkemede söylenmiş evvelce kararlaştırılan teferrüatı hatırlıyormuş gibi bir tavır takınarak:

— Emrin İstanbuldan geldiği söylenildi. cevabını verdi.

Şimdi ikinci avukat Niemeyer de söze karıştı ve reise hitaben dedi ki:

— Rica ederim, Ermenilerin 1908 de genç Türklerle beraber çalışarak ihtilâl yaptıklarını ve hususile Talât ve Enver paşalarla müştereken hareket ettiklerini, bütün millî ümidlerini genç Türklere bağladıklarını, fakat sonra müthiş bir hayal inkisarına uğradıklarını, çünkü genç Türklerin Ermenilere Abdülhamiden daha fena muamele ettiklerini bilip bilmediğini maznuna sorar mısınız?

Katil bu müretteb suale müretteb cevabını şu suretle verdi:

— Ben 1908 senesinde çok küçük-tüm. Onun için bu işleri iyi bilemiyorum. Fakat büyüdükten sonra Ermenilerin genç Türklerle beraber çalıştıklarını, hayal inkisarına uğradıklarını, çünkü 1909 da Adana yapılan bir katliamda 40.000 Ermeninin öldürüldüğünü işittim.

Avukatın sualine katil tarafından verilen cevap, muhakemenin başlayalıdanberi hep bir taraflı olarak devam etmekte olduğunu yeni bir delil teşkil ediyordu. Mahkemede tek kimse yoktu ki Ermeni meselesini anlatsın ve Ermenilerin kuzu, Türklerin de kurt olmadıklarını isbat edecek izahatı verebilsin. Fakat, muhakemenin bu tarzda cereyan etmesi yalnız Türklük aleyhine bir cereyan olması neticesine varmıyor, aynı zamanda o zamanki Alman hükümetinin icraatı yüzünden dünyaca malûm olan Alman adâletinin iflâs etmek üzere olduğunu da meydana çıkarıyordu.

Nihayet, yukarıda yazıldığı gibi katil, jüri müvacesesinde kendisine acımacak bir hal ve vaziyet yaratacak şekilde sorguya çekildikten sonra ithamname okundu. Bunda deniliyordu ki:

«Türk tebaasından ve Ermeni protestanı olup makine mühendisliği tahsil ettiği iddiasında bulunan Hardenberg sokağında 37 numarada Dittmann yanında mukim Türkiyede Pakariç'de 2 nisan 1897 tarihinde doğan Saloman Tayliryan 15 mart 1921 tarihinde sabık Türk sadrazamı Talât paşayı kasden ve taammüden katletmiş olmakla maznundur. Cinayet ceza kanununun 211 inci maddesine tevafuk eder.»

Bu ithamname okunduktan sonra reis tercümana hitab ederek:

— Maznuna, Talât paşayı kasden ve taammüden öldürmek suçu isnad edildiğini söyleyiniz, dedi.

Katil buna karşı hiç sesini çıkarmadı. Bunun üzerine reis:

— İthama karşı «evet» veya «hayır» la cevap vermeniz lâzımgelseydi, hangisini söylediniz? diye sordu.

Katil:

— Hayır, cevabını verdi.

— Bundan evvelki ifadelerinizde kasden ve taammüden katlettiğinizi itiraf ettiniz.

(Arkası var)

Eir Doktorun Günlük Notlarından

Cumartesi

Sar'a

— I —

Maalesef ara sıra görülen bu mühim derd aile saadetini yikan, genç hastalara rahat ve huzur ve saadet yüzü göstermeyen bir âfettir.

Sar'anın hakiki sebeplerini henüz bilmiyoruz, fakat irsi ve asabi bir çok tesirat eski frengi ve alkolam büyük heyecanların sar'anın meydana gelmesinde çok büyük âmilirdir.

Sar'a ile sinir bayılmasının arasındaki farklar şunlardır:

Sar'alılar nöbet geldiği zaman lâalet-tayin her yerde düşerler, ağızlarından köpük gelir. İhtilâcât içinde çarpınırlar. Kendilerine geldikleri zaman hiç bir şey derhatir etmezler. Sar'a nöbeti gelmez den pek az evvel (Aurer) Türkçesi Ora) denilen bir hal olur ve ondan sonra hastalar düşer sokakta, helâda, merdivende, mangal soba başında düşerler. Onun için sar'alılarda yanıklar, kırık arızaları çok görülür.

Halbuki isteri denilen sinir hastalığında bunlar görülmez. Bayılacakları zaman hissederler. Sokakta ve diğer yerlerde düşmezler. Evi ve yumuşak yerleri tercih ederler. İsteri denilen sinir bayılmalarında hasta muhitte alâkadardır. Onun için bayılan sinirliyle çok meşgul olduğu zaman bayılmalar, buharlar uzar durur. Onlarla çok alâkadar olmamalıdır.

Sar'anın tedavisi eskisine nazaran çok ilerlemiştir. Vaktile sar'alıları şeytani âlâmet gösteriyor diye yakarlarmış. Tabii böyle vahşetler şimdi artık tarihe karışmıştır. Sar'a hakkında diğer bir yazıda daha fazla tafsilât vereceğiz ve sar'alılara karşı ne yapmak icap edeceğini kısaca bildireceğiz.

(*) Bu notları kesin saklayınız, yahut bir albüme yapıştırın koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanlarında bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nübe'ci Eczane'er

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler: Aksarayda: (Ziya Nuri). Alemdarda: (Eşref Neşet). Beyazıda: (Haydar). Samatyada: (Erofilos). Eminönünde: (Beşir Kemal). Eyüde: (Arif Beşir). Fenerde: (Emilyadi). Şehreminde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (Üniversite). Karagümrükte: (Kemal). Küçükpazarda: (Hulûsi). Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler: İstiklâl caddesinde: (Dellâ Suda). Tepebaşında: (Kinyol). Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü). İstiklâl caddesinde: (Limonçyan). Pangaltıda: (Nargülecyan). Beşiktaşta: (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Üsküdar: (İmrahor). Sarıyerde: (Nuri). Kadıköyünde: (Sihhat, Rifat). Büyükdada: (Şinasi Rıza). Heybeliada: (Tanaş).

Son Postanın tefrikası: 64

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

Amerikalı zabıt: " Taliiniz varmış, dedi. Daha dün on kadar vahşî Moro haydudu hapishaneden kaçıp sizin geldiğiniz ormana daldılar! "

— Evet! Taliiniz, fevkalâde müsaide gitmiş. Daha dün on kadar «Moro» haydudu hapishaneden kaçarak sizin geldiğiniz yoldan ormana daldılar. Bu herifler rastgeldiklerini öldürüyorlardı...

— Tevekkeli değil! Biz de geçen geceki bora esnasında bir takım sesler işidir gibi olmuştuk ama bunu evhamımızın doğurduğu bir galeti his zannetmiş-tik.

Karşımdaki zabıt alından akan terleri gömleğinin yeni ile silerek:

— Her ne ise, dedi, büyük geçmiş olsun... Canımız ucuz kurtardınız bu korkunç maceradan. Şimdi söyleyiniz bakayım bana... Silâhlarınız, kamalarınız, tabancalarınız nerede?...

Elimde tuttuğum iri sopayı uzattım. Bu sopa yolda dayanmak için mükemmel- en işime yaramıştı:

— İşte, dedim, biricik silâhımız bu sopa idi.

— Ne söylüyorsunuz? Moro'lar diyarını silâh olarak üzerinizde bir tabanca bile bulunmadığı halde yalnız bu sopa ile mi geçtiniz? Buna imkân var mı?

— Neden imkân olmasın yüzbaşım? İşte hakikat karşınızda duruyor.

Jandarma zabiti bu sözlerimize inanamış görünmek istememekle beraber şüphesinin tamamen zail olmadığını pekâlâ belli ediyordu. Ben bu tereddüdünü farketmemiş gibi devam ettim:

— Şayed bizim üzerimize silâh bulunmuş olsaydı sizden nasıl bir muamele görecektik? Unutmayınız ki biz Almanız ve bitaraf bir memlekette bulunuyoruz. Binaenaleyh bitaraf topraklarda bulunan bir muharib devletle mensub müsellâh bir ferd sıfatile beni tecrid edecektiniz değil mi? Şimdi buraya gelirken bir silâh taşıma müsaadesini almış olsaydım hiç şüphe yok ki bir tüfek tedarik ederdim. Lâkin ne çare ki bu müsaadeyi ne ben isteyebilirdim, ne de oradaki meslekdaşımız bunu verebilirdi...

Amerikan jandarma zabiti bu ince noktayı o zamana kadar düşünmemiş olmalı ki bizim neden silâhsız olduğumuzu nihayet anladı ve:

— Böyle büyük bir tehlikeyi silâhsız olarak neden dolayı göze aldığımızı şimdi anlıyorum! dedi.

Ve hakiki bir dost olan bu nazik adam bize yiyecek ve yatacak yer temin etti ve bu suretle karnımızı doyurup istirahatimizi temin ettikten sonra bizi bir kayığa bindirerek «Lanao» gölü tarafına «Keithby» kalesine gönderdi.

«Lanao» gölü «Filipin» in tarihi bir yeridir. İspanyol hâkimiyeti zamanında İspanyollar «Moro» ları temdin etmek için bu gölde müteaddid topçukerler ve ganbotlar inşa etmişler imiş. İspanya - Amerika muharebesinde bu ganbotlar Amerikalıların ellerine geçmemesi için İspanyollar tarafından batırılmış.

Amerikalılar adada yerleştikten sonra bu gemileri tekrar yüzdürmüşler. Şimdi bu gemiler adaya gelen seyyahları taşıma mahsus tenezzüh gemisi vazifesini görüyorlar.

«Keithby» kalesi ve kasabası oldukça mühim bir yerdi. Kalede bir tabur Amerikan askeri vardı. Kale komutanı «Koberston» isimdeki Amerikalı zabıt bizi çok dostane karşıladı ve ertesi sabah bize bir motörbot tedarik ederek «İligan» a kadar salimen gönderdi.

«İligan» da bir vapur bulabileceğimizi ümid ederek bu kadar zahmetlere katlanmıştık. Meğer oraya vapur pek nâdir uğramış. Bereket versin ki (24) kadem boyunda yerli bir tekneyi ucuzca tedarik etmek mümkün oldu. Bu tekne ile şimalde diğer bir adacık «Sebü» ye geçivermek pek kolay olacaktı. Filhakika teknenizin biricik deniz yelkenimizi açtık ve kırk sekiz saat zarfında da menzilli maksudumuza vardık.

Kasabanın biricik otelinin kâtibi bi-

ze «Mak Leod» vapurunun limanda olduğunu ve ertesi günü «Manille» ye müteveccihen hareket edeceğini bildirdi.

Hele şükür yarabbil.. Haftalardanberi peşinde koştuğumuz vapuru nihayet elde etmiştik. O geceyi otelde geçirdik ve sabahleyin erkenden kalkıp yolculuk hazırlığımıza başladık.

Vapurda Avrupalı yolcu olarak bir ben, bir de arkadaşım vardı. Yolcuların geri kalanını hep Filipinliler teşkil ediyordu.

Yolculuğumuz pek sakin ve âsüde geçti. Kafalarımız o kadar dinlenmişti ki harbde olduğumuzu filân unutmuştuk. Hava da inadına güzeldi. Lâkin «Manille» ye yaklaştığımız zaman o sularda birkaç İngiliz muavin kruvazörünün bulunmakta olduğunu gördük.

Ancak bitaraf sularda bulunduğumuzdan bu düşman gemileri vapurumuza yaklaşmadılar ve biz de derin bir:

— Oh!... çektik.

Vapurda bir şey nazarı dikkatimi celbetti. Filipinli genç kadın ve kızlar, gayet tabii bir şey yapıyorlarmış gibi, erkeklerin gözleri önünde çırpıplak soyunuyorlar, yıkanıyorlar ve elbise değiştiriyorlardı. Bu hal o kadar tabii telâki ediliyordu ki erkekler başlarını bile çevirip bakmıyorlardı.

«Manille» limanına girdiğimiz zaman orada birçok Alman vapurlarının mevcut olduklarını gördüm. Bunların arasında «Lyemmoon» vapuru da vardı ki bu vapuru kumandanı eskiden süvari bulunduğum bir gemide bana ikincilik etmişti.

(Arkası var)

Musikide inkılâp nasıl olabilir?

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

Bu ihtiyacı tatmine çalışırken, eski klâsik san'at eserlerimizi ve onların kıymetlerini ne inkâr ve ne de ihmal edenlerden değilim. Esasen o vadide yapılacak eserlerle o tarzın tarihine bir şey ilâve etmek lüzumsuzdur. Çünkü tarihi seyruni tamamlamış ve müzelik olmuş bulunan bir tarzı taraftarlıkta ısrar ne eskiye hürmet ve ne de yeniliğe hizmet sayılır.

Yeni musikimizde dikkatle aranacak vasıflardan biri de eserlerimizi monotonluktan kurtarmak olmalıdır. Nağmelerimiz kadar güftelerimizin üslûb ve muhtevalarında da mevcut olan bu yeknesaklık, yerini geniş bir tenevvü ve orijinaliteye terketmelidir.

Eski mevzularımızın hepsi gramı ve liriktir. Halbuki umumî duygu ve tesirlerimizin geniş bir makesi olan musikide, reel ve hayatî mevzulara şiddetle ihtiyaç vardır.

Yurdu için hayatını istihkar eden, kahramanlık, feragat, tahammül, tevazu, dostluk gibi millî vasıflar, şiir kadar musikide de aranmalıdır. Yani tabiatın rengi, dili, toprağın kokusu, suların sesi, dağlar, denizler, tarihi, destani vakıalar, işler ve işçiler gibi çok cazib ve mübrem bir realite yığını.. Esasen musiki bunların sesi ve ifadesinden başka nedir?

Bütün bu şerait altında halka inmek ve dönmek demek, san'ati tezli etmek midir? Böyle bir hüküm ve iddia, münevver geçinenler için oturduğu dalı kesmek olmaz mı? San'at için san'at yap-

mak veya antikacı kalmak isteyen üstadlara iş ve ermeydanı bomboş duruyor. Ortada ne fol, ne de yumurta yok iken âkordsuz gidiklamalar, san'at iddiasını taşıyanlara yakışmaz. Yurd ve millette hizmetî kendine şiar edinen naçiz bir san'atkârı - çocukça bir kıskançlık gayretile - suikasdilikle ve daha bilmem nelerle töhmetlendirmek, mensubiyetile öğünülen (edebiyat ve münazara usul-leri) haricinde bulunsa gerekir.

Kendi samimiyet ve orijinalitesile âmmenin sempatisini kazanmış bir musiki emekdarına: «Onu meyhaneye düşürüyorsunuz!» diyebilmek için, iftiradan başka hiçbir şey bilmemeği kabul etmelidir. Benim bütün gayem, ve sayım nisbetinde hizmetten ibarettir. Ben, halk ve inkılâpçı bir san'atkârim. Eserlerimdeki bariz etiketim de böyle oluşumdur.

Benim yolum, buraya kadar izahına çalıştığım yoldur. Ve bu yol da, her idealist san'atkârın yürüdüğü ana yoldan ibarettir.

Sadettin Kaynak

SATILIK EİNA

Harbiye çeşmesi karşısında Meyva sokağında 11 No. kârgir bir ev 5500 liraya satılıktır. İçinde sekiz oda, çamaşılık, kapalı taraça ve banyosu ile bahçesi vardır.

Satılık: Pangaltı Babil - Eski İcadiye sokağında 54 No. 11 sağlam ve kârgir ev 2200 liraya satılıktır. 5 oda, 2 mutfak, kuyu, sarnıç ve büyük bir tarasası vardır. (952)

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı keşide 11 / Birinciteşrin / 1937 dedir.

Büyük ikramiye: 200.000 liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000 15.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (20.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır..

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 Birinciteşrin 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur.

İstanbul Erkek Öğretmen Okulu Satılma Komisyonundan:

Okulumuzun 937 malî yılına aid sekiz aylık yiyecek ve yakacak ihtiyacının eksiltmeye konulduğunu gösteren ilân bugünkü Tan gazetesile neşredilmiştir. İsteklilerin tafsilât almak için mezkûr gazeteyi okumaları lüzumu ilân olunur. «6442»

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Sayın yolcularımıza: Mevsimin en güzel havalı bir günü olan yarınki Pazar için tarife haricinde fevkalâde zuhurat postalarımız olduğu ilân olunur.

Nekahat devrinde

Grip, kızamık, skarlatin, zatürree ve tifo gibi sarı hastalıkların, nekahat devrelerinde veya gayri kâfi bir tagaddi neticesi husule gelen zayıflık ve kansızlık hallerinde veya iştahsızlık vukuunda doktorlar tarafında tavsiye edilen

QUINA LAROCHE

Sıhhat ve kuvvet şarabını içiniz. Kuvveti iade, hazmi teşkil eder ve iştahı açar. Bütün eczanelerde satılır.

Çiçeğin MERKEZİNDEKİ Şayani hayret BALMUMU, TENE SEHAR BİR Güzellik TEMİN eder

ARADA BÜYÜK FARK VAR

Pertev çocuk pudrası; şimdiye kadar hiçbir benzeri tarafından taklid edilememiştir. Bu pudranın, en büyük meziyeti bilhassa çocuk cildleri için hazırlanmış olması ve terkinde tahriş edici hiçbir madde bulunmamasıdır.

PERTEV ÇOCUK PUDRASINI

Şişman vücutlu yaşlı kimseler de kullanmaktadırlar. Vücudun iltivalarında ve koltuk altlarının pişiklerine karşı bundan daha müessir bir pudra henüz keşfedilmemiştir.

ONU DİĞER ADI (TALK PUDRA) ları ile karıştırmayınız.

Istanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltmeve Pazarlık Komisyonu İlanları.

- 1 — 46360 lira 83 kuruş keşif bedelli İstanbulda Gureba hastanesi harici hastahklar anfişi inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Bu işe aid şartnameler şunlardır:
 - a — Eksiltme şartnamesi
 - b — Mukavele projesi
 - c — Bayındırlık genel şartnamesi
 - d — İnşaatı dair fenni şartname
 - e — Keşif hülâsa cetveli ve ilişkileri
 - f — Projeler
- İstiyenler bu şartname ve projeleri 250 kuruş bedel ile Üniversite Rektörlüğünden alabilirler.
- 3 — Eksiltme 18/10/1937 Pazartesi günü saat 15 de İstanbul üniversitesi Rektörlüğünde yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3477 lira 6 kuruş muvakkat teminat vermesi ve Bayındırlık Bakanlığında alınmış 1937 senesine aid bina müteahhit vesikası ile bir defada 40000 liralık inşaat taahhüt ve ikmal etmiş olması lâzımdır.
- 5 — Teklif mektupları 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Üniversite Rektörlüğüne makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır.
- 6 — Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumu ile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «6575»

Bina İşleri İlanı

Nafia Vekâletinden:

- 1 — İstekli çıkmamış olan Ankara Yüksek Ziraat Enstitüleri stajyer talebelerine mahsus Orman Çiftliğinde yapılacak yemekhane inşaatı aynı şartlarla pazara çıkarılmıştır.
- Keşif bedeli: 37031 lira 95 kuruştur.
- 2 — Eksiltme 15/10/1937 Cuma günü saat 15 de Nafia Vekâleti Yapı işleri eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.
- 3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 185 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri Umum Müdürlüğünden alınabilir.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2777 lira 40 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve Nafia Vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği vesikası ibraz etmesi lâzımdır. «6728»

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenice) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri Kiralık kasalar servisi

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Vefada Himmət sokak 22 No. lu evde oturan Abdullah kızı Bayan Fatma 21.1.1936 tarihinde Sandığımızı bıraktığı para için verilen 89270 numaralı cüzdanı kaybettiğini söylemiştir. Yenisi verileğinden eskisinin hükmü olmayacağı ilân olunur. (951)

Modellerimizi kopya, biçimimizi taklid ediyorlar. Bir nevi nevi İngiliz kumaşlarından **KADIN, ERKEK ve ÇOCUKLARA** mahsus trençkotlar, muşambalar, koverkotlar ve gabardin perdesülerin zeugin çeşitlerini ucuz fiyat ve şerhlerle takdim ediyoruz.

MÜSAVİ CİNSTE İSE... DAIMA ÜSTÜNÜZ.

Baker Mağazaları

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25. İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Son çıkan son derece müessir

Keskin Kaşeleri üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir.

Birlik ve onluk kutuları vardır.

Ölçü Üzerne Fenni Kasık Bağları

Mide, barsak, böbrek düşüklüğüne **Fenni Korsalar**

İstiyenlere ölçü tarifesi gönderilir **Eminönü**

İzmir sokakı Tel. 20219 **ZAHARYA**

Oreopolos **Taklitçilerden sakınınız.**

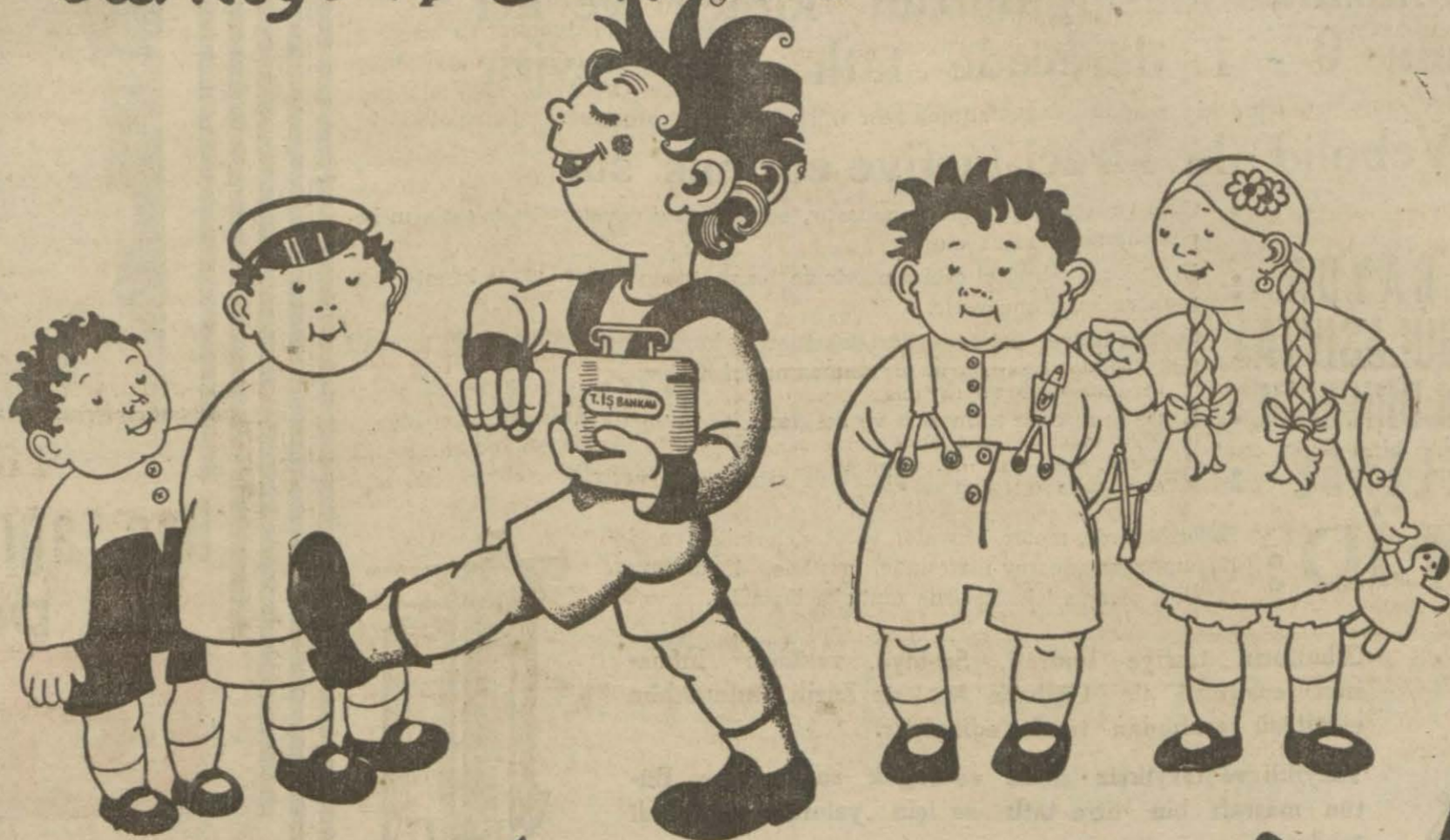

DİŞ TABİBİ RATİP TÜRKÖGLÜ

Ankara caddesinde: Meserret oteli karşısında (88) No. lu muayenehanesinde hergün saat on dörtten (19) a kadar kabul etmektedir.

Türkiye İş Bankası

MAZHAR N. RESMOR

Kumbarası var!

İş Bankası asgari 25 lira mevduatı bulunan bütün kumbara sahiplerine senede kura ile 20,000 lira mükâfat dağıtmaktadır.

Bu senenin son keşidesi: 1 Birinci Kânun 1937

AGA-BALTIC RADIO A.-B.

POST: STOCKHOLM-LIDINGÖ TELEFON: BANHANROP, AGA TELEGRAM: AGABALTIC, STOCKHOLM GODSADRESS: VÄRTAN
Stockholm, Birinci Teşrin-1937

Sayın müşterilerimize:

Radyolarımızın yeni 1938 modelleri serisini satışa başladığımızı müjdelemekle şeref duyuyoruz. Bu radyolar Avrupa prensipleri ve Amerika metodları esaslı üzerine imal ve bu suretle iki memleketin teknik ve terakkiyat ve tekâmülâtını mezcetmiş bulunmakla kemalî iftihar ve emniyetle tavsiye edebiliriz.

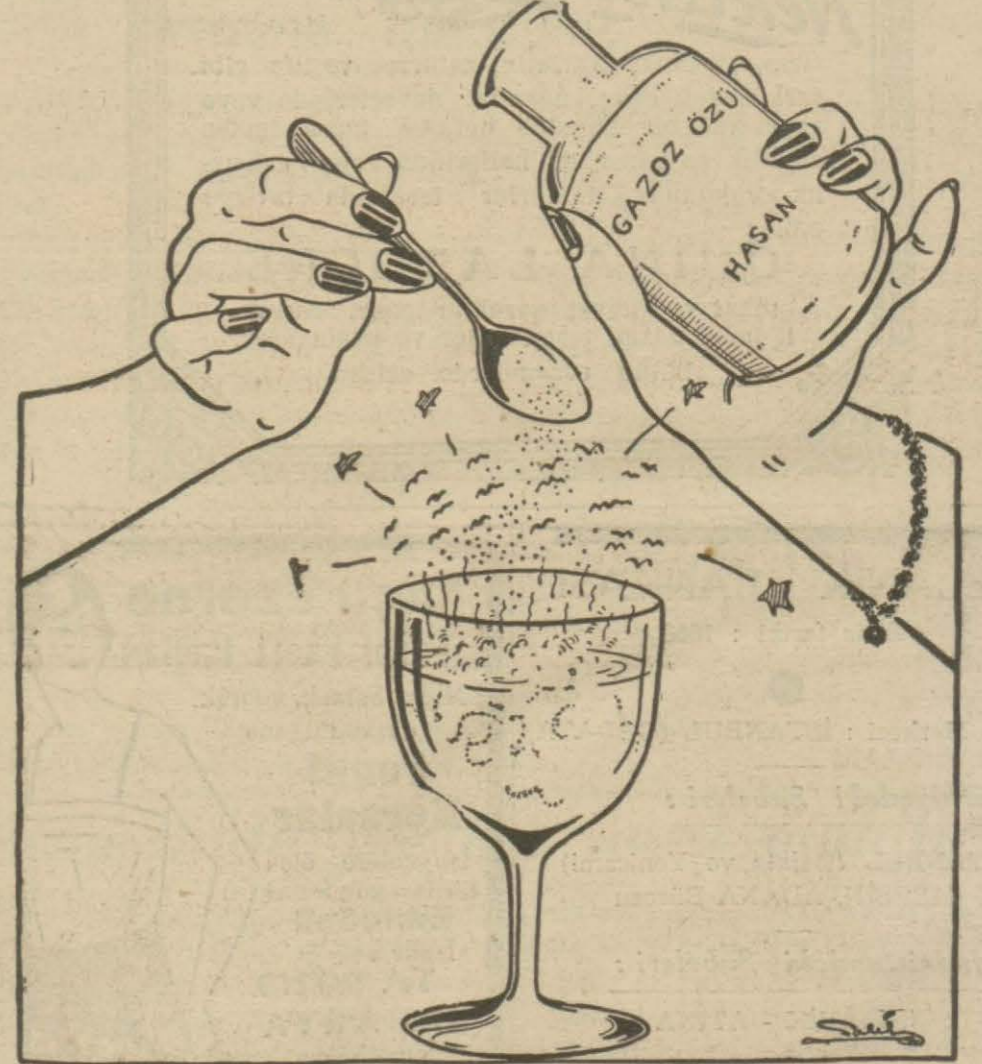
Bu yeni radyoların takdim ettikleri bütün mesiyetleri saymak imkânsızdır. Ancak, bizzat tecrübe ederek kanaat kesp edebilirsiniz. Yaşınız radyolarımızla itimat etmenizi ve işveç mamulâtının teknik ve sanat itibarile kazandırdığı itibar ve mevkiî muhafaza ve idame etmek başlıca emelimiz olduğunu nazarı itibara almanız rica ederiz.

AGA-BALTIC RADYO Fabrikaları,
Stockholm-İsveç

İngiliz ve Avrupa meyva tuzlarına müthiş ve ezici bir rakip olup dört beş misli daha ucuzdur.

HASAN Meyva özü

Ekşilik, şişkinlik, ağrı, hazımsızlık, iştahsızlık gibi hallerde dolgun ve gazlı midelere yemekten sonra, küçüklere 1, büyüklere 2 tatlı kaşığı midevi ve hâzımdır. İnkıbaz ve barsaklarda atalet halinde sabah aç karnına 1-2 tatlı kaşığı müleyyin ve çorba kaşığı ile müşhildir. Meyvaların özünden yapılmıştır. Şekerlidir. Şişesi 40, büyük 60, dört misli 100 kuruştur.

HASAN GAZOZ özü

Şekerli ve meyvalı olup en leziz bir gazoz ve en nefis bir şampanya hülâsası gibi insana zevk ve hayat veren bilhassa İngiltere ve İtalyada şerbet ve içki yerine kullanılan en sihhî bir mayidir. **Hasan Gazozu** midevi ve hâzımdır. Yemeklerden sonra 1 veya 2 çorba kaşığı içilebilir. Yazın sıcakta dondurma ve şerbet yerine **Hasan Gazoz Özü** alınır. Çok ucuzdur: Kavanoz içinde küçük 25, iki misli 35, dört misli 50, sekiz misli 90 kuruştur.

Ankara Enternasyonal sergisinde altın madalya kazanan
isviçre'de webbolite A. G. in

VEBOLİD CİHAZLARI

Kuyunuzun, musluğunuzun kireçli ve acı suyunu 0 - 1 derecede tatlı suya çevirir

VEBOLİD tasfiye cihazları, içindeki madde değiştirilmeksizin mütemadiyen kullanılır.

Vebolid ile kireci tasfiye edilmiş su;

- BANYODA** : Cildi ve saçları ipek gibi yumuşatır, ondülasyonu devam ettirir, saçların kepeklenmesine mâni olur.
- YEMEK ve ÇAYDA** : Et ve kuru sebzeleri çabuk pişirir ve lezzet temin eder, çaya kendi nefis renk ve kokusunu verir.
- ÇAMAŞIR ve BULAŞIKTA** : Sodaya ihtiyaç kalmaz, elleri tahribattan kurtarır, sabundan % 60 tasarruf temin eder, çamaşırların yıpranmasına mâni olur.
- KAZAN ve KALORİFERDE** : Kazanların kireç tutmasına ve boruların zamanla tıkanmasına mâni olur.
- BOYAHANELERDE** : Daha az boya sarfile daha parlak ve sabit netice verir.
- VEBOLİD** : Kaloriferlerde, motor, radyatör ve şömizlerinde ve alelümum sanayide, ev idaresinde, hastane, laboratuvar, mektep, otel ve lokantalarda mutlaka lâzımdır.

Tazyikli ve tazyiksiz su ile işler, saatta 250 litre tasfiye eden portatif cihazlar.

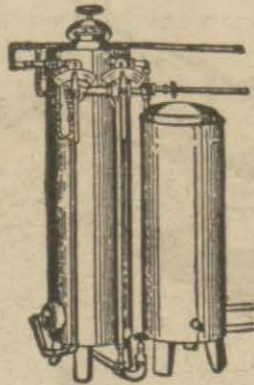
25 T. Lirası

Cihazların tasfiye kudreti, Sıhhiye vekâleti hıfzıssıha enstitüsü ile Gülhane As. ve Zürih hıfzıssıhha enstitüsü tarafından tevsik edilmiştir.

Tazyikli ve tazyiksiz sıcak ve soğuk su ile işler. Bütün masrafı bin litre tatlı su için yalnız bir kilo adı tuzdur.

Siparişler posta ücreti alınmaksızın gönderilir.

Taleb üzerine bir memurumuz cihazla beraber tecrübe yapmak üzere adresinize gönderilir.

Su borusuna, depo altına, tulumbaya, vazolunmakla bütün su gebekesini tasfiye eden sabit cihazlar
125 Liradan

VEBOLİD LIMITED İstanbul, Galata Voyvoda caddesi No. 40-42-Tel. 44507

Satış yerleri:

Ankara: Vehbi Koç Ticaret Evi ve Şark Merkez ecza deposu - İstanbul: Ziyaeddin Said Voyvoda Cad. 40-42 Galata - İzmir: Şifa eczanesi - Adana: Feyzi Dural - Samsun: Şik Terakki Ticarethanesi - Kütahya: İhsan Şerif eczanesi - Malatya: Mahmud Nedim ve Biraderi - İnebolu: Selâhaddin Çelebi - Sivas: Yusuf Ziya Ünsalan ve oğlu - Biga: Zühtü Zeren - Kastamonu: Mustafa Nuh oğlu - Taşköprü: Türkmen kardeşler - Elâziz: Salim Kule - Kayseri: Asrı Işık Pazarı - Denizli: Eczacı Sabri - Aydın: Raif Günaydın - Bursa: Behçet Yarıcı - Merzifon: Larlar kardeşler - M. Akhisar: Hilmi Faiz - Tosya: M. Remzi Dangacı oğlu - Mersin: Halid Arsal, Singer acentası - Eskişehir: Hikmet Özgür - Muğla: Faik Karez oğlu - Edremit: Ali Rıza Karagöz oğlu - Edirne: Aziz İş Bilen - Zonguldak: Mehmet Hilmi Gürol - Gaziantep: Mehmet Sırrı Özkaya - Antalya: Âdil Aşçı oğlu - Diyarbakir: Celâl Ayyıldız - Adapazarı: Eczacı M. Reşat Kürem - Safranbolu: Nuri Sarı oğlu - Ayvalık: Salih ve Necmi Komili.

Anadolu, Hatay, Suriye, Irak ve İran'ın başlıca şehirlerinde satış yerleri ve plâsyeler arıyor.

Baş ağrısı mı? Nevralji mi?

Derhal bir kaşe

GRİPİN

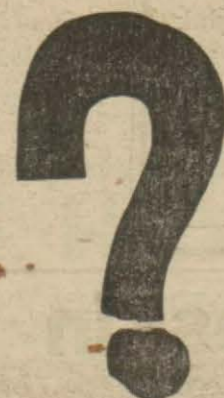
Alın.

GRİPİN'in tesiri kat'idir. Kolay hazmedilir, müessir maddeleri vücuda derhal yayılır. Kalbe dokunmaz. Böbrekleri yormaz.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İsm ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız.

ÇAĞLAYAN GAZİNOŞU

Bu akşam açılıyor.

Telefon: 40335